

Vlaams
Parlement

stuk **131** (2014-2015) – Nr. 1
ingediend op 24 oktober 2014 (2014-2015)

Ontwerp van decreet

houdende bepalingen tot begeleiding
van de tweede aanpassing van de begroting 2014

INHOUD

Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet.....	15
Advies van de Raad van State	27
Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen	47
Advies van de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij.....	51
Advies van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media	55
Advies van de Vlaamse Woonraad	61
Advies van de Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken	71
Advies van de Vlaamse Raad voor Wetenschap en Innovatie.....	77
Advies van de Vlaamse Onderwijsraad.....	85
Protocol nr. 1 houdende de conclusies van de onderhandelingen die gevoerd werden in de gemeenschappelijke vergadering van het sectorcomité X – onderwijs (Vlaamse Gemeenschap); het comité voor de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten – afdeling 2 – onderafdeling Vlaamse Gemeenschap; en het overkoepelend onderhandelingscomité vrij gesubsidieerd onderwijs op 9 en 14 oktober 2014	105
Protocol nr. 50 houdende de conclusies van de onderhandelingen die gevoerd werden in de vergaderingen van het Vlaams onderhandelingscomité voor de basiseducatie op 9 en 14 oktober 2014.....	127
Protocol nr. 63 houdende de conclusies van de onderhandelingen die gevoerd werden in de vergaderingen van het Vlaams onderhandelingscomité voor het hoger onderwijs op 14 oktober 2014	137
Ontwerp van decreet.....	147

MEMORIE VAN TOELICHTING

Hoofdstuk 1. Algemeen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Hoofdstuk 2. Onderwijs

Afdeling 1. Indexering werkingsmiddelen DKO

Artikel 2 en 3

Volgens het huidige artikel 3quater van het decreet van 31 juli 1990 betreffende het onderwijs-II (OD-II) wordt, voor de indexering van de werkingsmiddelen aan de gesubsidieerde instellingen van het deeltijds kunstonderwijs (DKO), de basisindex van de maand september 2002 gebruikt. Door 2002 als referentiejaar te nemen, zijn de besparingen door niet-indexatie in 2012 en 2013 slechts eenmalig in plaats van terugkerend.

Een gelijkaardig indexmechanisme bestaat voor de werkingsmiddelen van de Koninklijke Beiaardschool Jef Denyn in Mechelen, vermeld in artikel 7 van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 juni 2005 houdende de organisatie en de financiering van de Koninklijke Beiaardschool Jef Denyn in Mechelen.

Om net als in het leerplichtonderwijs een terugkerende besparing te realiseren, moeten deze artikelen worden aangepast.

Met deze nieuwe decreetbepaling wordt de indexregeling gewijzigd zodat ze van jaar tot jaar verloopt in plaats van steeds terug te grijpen naar het basisjaar. Op die manier zijn de besparingen door niet-indexatie in 2012 en 2013 recurrent.

De bepaling IX.3 van OD XXIV, die voorziet in een verrekening van inschrijvingsgelden en werkingsmiddelen deeltijds kunstonderwijs, treedt pas in werking als de Vlaamse Regering daartoe beslist. Zoals de Raad van State terecht opmerkt, zal de inwerkingtreding een zeer zorgvuldige juridische ingreep vergen.

Het indexmechanisme dat met het decreet 2014 werd ingevoerd, heeft effecten op de werkingsmiddelen van het schooljaar 2013-2014. De uitbetaalde saldi zijn inderdaad afgestemd op dit nieuwe indexmechanisme.

De werkingsmiddelen voor het schooljaar 2014-2015 worden aangerekend op de begroting 2015 en worden ook in dat begrotingsjaar uitbetaald. Als de bepaling pas op 1 september 2015 in werking zou treden, zou er pas een effect optreden voor de begroting 2016. De opgelegde besparing voor het begrotingsjaar 2015 kan dan niet gerealiseerd worden.

Afdeling 2. Deeltijds kunstonderwijs

Artikel 4

De voorliggende artikelen voorzien een decretaal kader waarbinnen de Vlaamse Regering tijdelijke projecten kan stopzetten en in het geval van een opname in de organieke structuur de overgang naar de opleidingsstructuur zoals vastgelegd

in de organisatiebesluiten beeldende kunst en podiumkunsten voor de betrokken instellingen en leerlingen kan regelen.

Op die manier wordt gevolg gegeven aan de opmerkingen van de Raad van State over het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van diverse besluiten betreffende het deeltijds kunstonderwijs met het oog op een aantal maatregelen voor de inhoudelijke vernieuwing. Dit besluit regelt onder meer de opname van de tijdelijke projecten beeldverhaal, saz, ud en bandoneon in de organieke opleidingenstructuur.

Aangezien deze maatregelen in werking treden op 31 augustus 2014 (stopzetting experiment bandoneon) en 1 september 2014 (opname van beeldverhaal, saz, ud en bandoneon in de structuur) moet de decretale rechtsgrond voor dit besluit met terugwerkende kracht geregeld worden. De artikelen moeten in werking treden vóór die datum.

Het decretale kader heeft op zich geen budgettaire impact. De kostprijs is verbonden aan het besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van diverse besluiten betreffende het deeltijds kunstonderwijs met het oog op een aantal maatregelen voor de inhoudelijke vernieuwing. De Inspectie van Financiën heeft een gunstig advies verleend over dat besluit.

Afdeling 3. Begrotingsfonds departement Onderwijs en Vorming

Artikel 5

In het kader van de beperking van het aantal entiteiten binnen de Vlaamse administratie besliste de Vlaamse Regering op 21 maart 2014 tot de integratie van het Agentschap voor Onderwijscommunicatie in het departement Onderwijs en Vorming. Op 1 april 2014 werd deze integratie uitgevoerd.

Omwille van deze fusie wordt de naam van het begrotingsfonds van het vroegere Agentschap voor Onderwijscommunicatie dienvolgens gewijzigd. De decretale aanpassing treedt retroactief in werking op 1 april 2014. Aangezien de aanpassing louter de interne organisatie van het departement Onderwijs en Vorming betreft en op generlei wijze de rechten van burgers of andere derden raakt, is deze retroactieve bepaling gerechtvaardigd.

Afdeling 4. Volwassenenonderwijs

Artikel 6

In het decreet betreffende de versterking van het hoger beroepsonderwijs in Vlaanderen werd een wijziging aan artikel 107, eerste lid, van het decreet betreffende het volwassenenonderwijs aangebracht om de maximale groeinorm voor de centra voor volwassenenonderwijs afzonderlijk te bepalen per indeling secundair volwassenenonderwijs, hoger beroepsonderwijs 5 (hbo5) en de specifieke lerarenopleiding. Het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering dat hiertoe het verdelingsmechanisme aanpast, bepaalt ook de wijze van herverdeling van resterende leraarsuren, die kunnen ontstaan wanneer in een indeling de gerealiseerde groei lager blijkt dan de vastgelegde groeinorm. Op die manier is eventueel nog een (gedeeltelijke) compensatie mogelijk voor de aftopping van de leraarsuren in (een) groeiende indeling(en). De Raad van State merkte echter op dat voor de herverdeling van niet toegekende leraarsuren geen rechtsgrond kan gevonden worden in de algemene uitvoeringsbevoegdheid in samenhang met het artikel 107, eerste lid, van het decreet Volwassenenonderwijs. Met de voorgestelde aanpassing van het artikel 107 wordt de nodige rechtsgrond gecreëerd zodat het

betreffende ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering definitief goedgekeurd kan worden.

Artikel 7

In OD XXIV werd opgenomen dat in het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs een artikel 196quater wordt toegevoegd. Dit artikel bepaalt de verdeling van maximum 54.966 leraarsuren aan de centra voor volwassenenonderwijs en maximum 106 vte (voltijdsequivalent) aan de centra voor basiseducatie (CBE), in het kader van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid.

Op heden werd in de Vlaamse Codex het decreet Volwassenenonderwijs nog niet aangepast naar aanleiding van OD XXIV.

Dit artikel bepaalt de verdeling van maximum 312.000 euro aan werkingsmiddelen voor de centra voor basiseducatie. Deze CBE moeten immers extra personeelsleden aanstellen en ontvangen hiervoor pas werkingsmiddelen post facto. Om de werking van deze centra niet in het gedrang te brengen, wordt een eenmalige injectie aan werkingsmiddelen gedaan.

Afdeling 5. Contingent detacheringen

Artikel 8 en 9

Het contingent van de detacheringen zonder terugbetaling wordt met twee eenheden verminderd ingevolge de beslissing dat de inspectie twee personeelsleden kan aanwerven voor uitvoering van opdrachten in kader van het decreet van 21 maart 2014 betreffende de maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. De ingangsdatum is 1 januari 2014.

Afdeling 6. Subsidies aan lokale besturen in het kader van innovatieve technologische opleidings- en vormingsprojecten

Artikel 10

Met deze bepaling wordt de Vlaamse minister van Onderwijs gemachtigd om, in afwijking van de subsidieregelingen voor onderwijs, infrastructuursubsidies te verstrekken aan de stad Genk voor opleidings- en onderwijsinfrastructuur in het kader van SALK (Strategisch Actieplan voor Limburg in het Kwadraat). Concreet gaat het om de oprichting en inrichting van de t2-Campus.

De decreetbepaling werd aangepast aan de bemerkingen van de Raad van State.

Afdeling 7. Steunpunt Inclusief Hoger Onderwijs

Artikel 11

Via artikel VI.28 van het decreet betreffende het onderwijs XXIV wordt in deel 3, titel 2, van de Codex Hoger Onderwijs, een hoofdstuk 9 'Steunpunt Inclusief Hoger Onderwijs (SIHO)' ingevoegd, dat de verankering van het Steunpunt Inclusief Hoger Onderwijs tot doel heeft. In de toelichting bij deze invoeging, wordt duidelijk gesteld dat het de bedoeling is dat het convenant waarvan sprake in het hoofdstuk 9, ingaat op 1 juli 2014. Het doel hiervan was de continuïteit van de dienstverlening te garanderen en het stopzetten van de vroegere beheersovereenkomst met SIHO, die afliep op 30 juni 2014, naadloos te laten aansluiten met de oprichting en opstart van het vernieuwde SIHO.

De inwerkingtreding op 1 juli 2014 van artikel VI.28 van het decreet betreffende het onderwijs XXIV, werd echter niet opgenomen in artikel VI.61 van datzelfde decreet, waardoor dit artikel pas op 1 september 2014 ingaat.

Het is onze bedoeling met dit voorstel van wijziging, dit recht te zetten.

Hoofdstuk 3. Bpost – Afschaffing van gelijkstelling met Staat voor wat betreft de belastingen

Artikel 12 en 13

Op 25 januari 2012 merkte de Europese Commissie de vrijstellingen van onroerende voorheffing en van lokale belastingen ten voordele van bpost aan als bestaande staatssteun in de zin van artikel 107, eerste paragraaf, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie. Het gaat immers om fiscale voordelen die dateren van vóór het lidmaatschap van België van de Europese Economische Gemeenschap en sindsdien niet meer werden gewijzigd.

In navolging van het advies van de Raad van State nr. 55.338/4 van 10 maart 2014 is het aan de gewesten en gemeenschappen om de fiscale gunstregimes verbonden aan retributies geheven in een aangelegenheid waarvoor ze bevoegd zijn op te heffen, en aan de gewesten om vrijstellingen van de oneigenlijke gewestbelastingen op te heffen. Dit wordt beoogd door dit voorstel. Dit heeft bijvoorbeeld tot gevolg dat bpost niet langer het voordeel van kosteloze registratie zal genieten (artikel 161, 1°, W.Reg.) en evenmin de vrijstelling van onroerende voorheffing voor nationale domeingoederen (artikel 2.1.6.0.1, eerste lid, 3°, van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013) nog zal genieten.

De opmerking waarvan de Raad van State gewag maakt aangaande de zinsnede "ten bate van" is onterecht. Uiteraard kan de gelijkstelling maar opgeheven worden ten aanzien van de belastingen waarvoor de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest over dergelijke bevoegdheid beschikken. Dat is niet het geval voor de belastingen die de Raad van State aanhaalt (btw, ...). In dezelfde geest wordt ook de materiële vergissing rechtgezet waarop de Raad van State doelt, zodat enkel het eerste lid van artikel 7 wordt opgeheven en niet meer het gehele artikel, bij gebrek aan bevoegdheid daartoe.

Voor wat de eigenlijke gewestbelastingen betreft, is de federale wetgever bevoegd om uitzonderingen op de belastingbevoegdheid van de gemeenschappen en de gewesten te maken indien deze noodzakelijk zijn. Die bevoegdheid behelst in beginsel ook het vrijstellen of uitzonderen van belastingplichtigen. Voor het Grondwettelijk Hof moet "de op die grondwettelijke grondslag aangenomen federale wet restrictief [...] worden geïnterpreteerd, aangezien zij de fiscale autonomie van de gewesten beperkt".

Voor wat bpost betreft, oordeelde het Grondwettelijk Hof reeds (zie GwH 20 september 2012, Nr. 111/2012) dat "de vrijstelling van [bpost] van de gewestelijke belastingen die haar zouden treffen in de uitoefening van haar opdrachten van openbare dienst kan bijgevolg worden geacht te beantwoorden aan een noodzakelijkheid zoals bedoeld in artikel 170, §2, tweede lid, van de Grondwet". Enkel de federale overheid kan dergelijke gunstregimes uit de rechtsorde verwijderen. In navolging van het advies van de Raad van State kan hierbij bijkomend worden verduidelijkt dat de gelijkstelling heden enkel nog relevant kan zijn voor gunstregimes inzake Vlaamse eigenlijke gewestbelastingen en dit voor zover die regimes verbonden zijn met taken van openbare dienstverlening die aan bpost zijn toebedeeld.

Worden de betrokken goederen evenwel niet aangewend voor de opdrachten van openbare dienst dan is het fiscaal gunstregime niet noodzakelijk. Dit is bijvoorbeeld het geval wanneer de goederen onderworpen zijn aan een leegstandheffing. In dergelijke gevallen is het Vlaamse Gewest wel degelijk bevoegd om het fiscaal gunstregime te verwijderen uit de rechtsorde.

Het Vlaamse Gewest heeft ruimschoots gebruikgemaakt van haar belastingbevoegdheid zoals omschreven in artikel 170, §2, eerste lid, van de Grondwet, dit in tegenstelling tot de Vlaamse Gemeenschap die haar belastingbevoegdheid op heden nog niet heeft aangewend. Toch is het aangewezen ook in dat verband duidelijkheid te scheppen voor wat deze opheffing betreft.

Er wordt niet ingegaan op de suggestie van de Raad van State om artikel 7, eerste lid, zonder meer op te heffen. In het licht van de rechtszekerheid is het aangewezen om duidelijkheid te scheppen dat de opheffing eveneens geldt ten aanzien van de opdecim. Bovendien kan niet worden ingestemd met de visie van de Raad van State dat voor die regeling een beroep moet worden gedaan op artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. Die aanpassing kadert immers volledig in de bevoegdheden van de gewesten. De opdecim ressorteert volledig onder de bevoegdheid om de aanslagvoet van de verkeersbelasting te wijzigen (in dezelfde zin, memorie van toelichting bij het ontwerp van decreet houdende de Vlaamse Codex Fiscaliteit, *Parl. St.* VI. Parl. 2013-14, nr. 2210/1, 16).

De materiële vergissing die de Raad van State aanhaalt, werd rechtgezet. Aangaande de retroactiviteit, kan niet worden ingestemd met de visie van de Raad van State. Zelfs al heeft de Europese Commissie slechts welbepaalde gunstregimes geïnviseerd in de concrete procedure over steun aan bpost, dan nog is retroactiviteit ook voor de andere belastingen gerechtvaardigd. De terugwerkende kracht wordt hier immers verantwoord door een doelstelling van algemeen belang, in het bijzonder het naleven van het supranationaal kader inzake staatssteun. Bovendien kan ook verwezen worden naar het federale initiatief dat de opheffing van de gelijkstelling voor bpost op federaal vlak behelst, dat evenzeer uitwerking moest hebben vanaf 1 januari 2013 (zie ook advies nr. 55.338/4 van 10 maart 2014).

Hoofdstuk 4. Winwinlening

Artikel 14 tot en met 18

De Europese Commissie heeft, in haar schrijven van 24 november 2010, gericht aan de Belgische minister van Buitenlandse Zaken, gesteld dat inzake de belastingvermindering van de Winwinlening de uitsluiting van natuurlijke personen die in Vlaanderen werken en hun belastbare inkomen grotendeels in België verwerven maar in een andere lidstaat wonen, niet in overeenstemming is met artikel 45 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VwEU) en artikel 28 van de EER-overeenkomst (EER: Europese Economische Ruimte). De Europese Commissie (EC) beschouwt dit als strijdig met het vrije verkeer van werknemers.

Omdat de belasting van de niet-inwoners een federale bevoegdheid was, diende gewacht te worden op de federale overheid om te kunnen voldoen aan de eisen van de EC. In de bijzondere wet van 6 januari 2014 tot hervorming van de financiering van de gemeenschappen en de gewesten, tot uitbreiding van de fiscale autonomie van de gewesten en tot financiering van de nieuwe bevoegdheden wordt onder andere in een aanpassing van het belastingstelsel van de niet-inwoners voorzien zodat ook de gewestelijke belastingregels van toepassing zouden worden op 'niet-inwoners'.

De bijzondere wet van 6 januari 2014 en de wet van 8 mei 2014 tot wijziging van het wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (BS d.d. 28 mei 2014 – Ed. 2) hebben een invloed op het decreet van 19 mei 2006 betreffende de Winwinlening. In de voorliggende fiche worden de nodige aanpassingen uitgevoerd.

De voorgestelde wijzigingen hebben geen impact op het budget van de Winwinlening, dat jaarlijks wordt vastgelegd in de begroting van de Vlaamse Regering.

Dit dossier is niet onderworpen aan de reguleringsimpactanalyse, aangezien de Vlaamse regelgever geen vrije juridische beleidsruimte heeft. In termen van administratieve lasten zijn er geen wijzigingen.

De bijzondere wet van 6 januari 2014 tot hervorming van de financiering van de gemeenschappen en de gewesten, tot uitbreiding van de fiscale autonomie van de gewesten en tot financiering van de nieuwe bevoegdheden treedt in werking op 1 juli 2014. Aangezien deze bijzondere wet een invloed heeft op het decreet van 19 mei 2006 betreffende de Winwinlening en aangezien er in het aangifteformulier inzake de belasting van niet-inwoners voor het aanslagjaar 2014 al een rubriek I werd ingevoegd, met naam "In het kader van geregistreerde Winwinleningen door in het Vlaamse Gewest gelokaliseerde belastingplichtigen uitgeleende of ter beschikking gestelde bedragen", hebben de aanpassingen uitwerking met ingang van 1 juli 2014.

In replek op het advies van de Raad van State:

Artikel 5 van het decreet van 19 mei 2006 betreffende de Winwinlening wordt opgeheven. Om tegemoet te komen aan het advies van de Raad van State wordt in artikel 4 van het decreet van 19 mei 2006 betreffende de Winwinlening een uitdrukkelijke machtiging aan de Vlaamse Regering opgenomen om de aangelegenheden, die in artikel 5 staan, te regelen. In artikel 4 wordt een paragraaf 3 toegevoegd, die luidt als volgt:

"§3. De Vlaamse Regering bepaalt de vormvoorwaarden en de procedure van registratie en schrapping van de Winwinlening."

In replek op het advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV):

De voorgestelde aanpassingen zijn gericht op het verhelpen van de door de Europese Commissie vastgestelde inbreuk op de Europese verdragsbepalingen. Naar aanleiding van de uitbreiding van de fiscale autonomie van de gewesten, werd een artikel 5/1 ingevoegd in de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en de gewesten, dat vermeldt dat de gewesten belastingkredieten kunnen toestaan. Voor de toepassing van deze bijzondere financieringswet wordt de personenbelasting geacht te zijn gelokaliseerd op de plaats waar de belastingplichtige zijn fiscale woonplaats heeft gevestigd op 1 januari van het aanslagjaar in de personenbelasting.

In punt 4 van artikel 17 van het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2014 wordt uitdrukkelijk verwezen naar het artikel 5/1 van de bijzondere financieringswet. Om verwarring te vermijden stellen we voor om deze verwijzing ook te vermelden in punt 4 van artikel 18 van het voorontwerp.

Punt 4 van artikel 18 luidt dan als volgt:

“§1. Aan de kredietgever wordt een eenmalig belastingkrediet onder de volgende voorwaarden toegekend:

- 1° tijdens of binnen maximaal zes maanden na de looptijd van de lening doet zich een van de gevallen, vermeld in artikel 4, §2, 1°, voor;
- 2° de kredietnemer kan een deel of het geheel van de Winwinlening niet terugbetalen;
- 3° de kredietgever is onderworpen aan de personenbelasting, zoals gelokaliseerd in het Vlaamse Gewest overeenkomstig artikel 5/1, §2, van de bijzondere financieringswet;
- 4° de kredietgever heeft de Winwinlening opeisbaar gesteld.”.

Om een andere verwarring te vermijden, stellen we volgende aanpassing voor. In afdeling 2 van hoofdstuk 5 worden de bepalingen vermeld van het eenmalig belastingkrediet. Echter stellen we vast dat in paragraaf 2 van artikel 9 van het decreet van 19 mei 2006 betreffende Winwinlening enkel verwezen wordt naar belastingkrediet. Om verwarring uit te sluiten, wordt paragraaf 2 van artikel 9 van het decreet van 19 mei 2006 betreffende Winwinlening vervangen door wat volgt:

“§2. Het bedrag van de hoofdsom dat tijdens het belastbaar tijdperk definitief verloren is gegaan, wordt genomen als berekeningsgrondslag van het eenmalig belastingkrediet.”.

Hoofdstuk 5. Landbouw

Afdeling 1. Fonds Gemeenschappelijk Landbouwbeleid

Artikel 19

Met de zesde staatshervorming worden de bevoegdheden van het Belgisch Interventie- en Restitutiebureau (BIRB) overgeheveld naar de gewesten, voor Vlaanderen meer bepaald naar het beleidsdomein Landbouw en Visserij.

In het kader van de Gemeenschappelijke ordening van de markten voor landbouwproducten werden door de EU heffingen en ontvangsten ingesteld die deels door het Vlaams betaalorgaan mogen ingehouden worden met betrekking tot operatoren met maatschappelijke zetel in Vlaanderen.

Het betreft:

- productieheffingen in de suikersector (artikel 7 van verordening (EU) nr. 1370/2013 en artikel 128 van verordening (EU) nr. 1308/2013), waarvan 25% mag ingehouden worden;
- overschotheffing voor fabrikanten in de suikersector (artikel 11 van verordening (EU) nr. 1370/2013, artikel 142 van verordening (EU) nr. 1308/2013 en artikel 3 van verordening (EU) nr. 967/2006), waarvan 25% mag ingehouden worden;
- overschotheffing voor industriële verwerkers in de suikersector (artikel 11 van verordening (EU) nr. 1370/2013, artikel 142 van verordening (EU) nr. 1308/2013 en artikel 9 en 13 van verordening (EU) nr. 967/2006), waarvan 25% mag ingehouden worden;
- ontvangsten uit de certificatenbiteuren: verbeurd verklaarde zekerheden mogen ingehouden worden (artikel 43, punt 1, e., van verordening (EU) nr. 1306/2013);
- ontvangsten van ELGF-debiteuren voor onregelmatigheden of nalatigheden (artikel 55 van verordening (EU) nr. 1306/2013), waarvan 20% mag inhouden worden (ELGF: Europees Landbouworientatiefonds).

De ontvangsten voor 2015 kunnen geraamd worden op 100.000 euro. De ontvangsten worden aangewend voor uitgaven die voor het betaalorgaan moeten gedaan in het kader van het beheer van de betreffende maatregelen, voornamelijk IT-kosten.

Deze bevoegdheden worden momenteel uitgeoefend via het betaalorgaan Belgisch Interventie- en Restitutiebureau (BIRB), waarvan de erkenning vervalt op 15 oktober 2014. De erkenning van de BIRB-bevoegdheden wordt overgenomen door het Vlaams betaalorgaan met ingang van 16 oktober 2014. De inwerkingtreding van deze nieuwe decreetbepaling moet derhalve bepaald worden op 16 oktober 2014.

Er wordt gevolg gegeven aan de suggestie van de Raad van State om de delegatie in het ontworpen artikel 12, §3/1, 2°, van het decreet van 22 december 1993 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1994 te preciseren door deze te herformuleren in de zin van de initiële delegatie zoals opgenomen in artikel 3, punt 1°, van de wet van 10 november 1967 houdende oprichting van het Belgisch Interventie- en Restitutiebureau.

De suggestie van de Raad van State om het tweede punt van dat artikel 3 van de wet van 10 november 1967 hier eveneens op te nemen, wordt niet gevolgd aangezien deze opdracht uitgevoerd kan worden door het betaalorgaan zonder aan het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF) toegewezen te moeten worden.

Afdeling 2. Vlaams Landbouwinvesteringsfonds

Artikel 20

Met de zesde staatshervorming worden de bevoegdheden van het Belgisch Interventie- en Restitutiebureau (BIRB) overgeheveld naar de gewesten, voor Vlaanderen meer bepaald naar het beleidsdomein Landbouw en Visserij.

Deze bevoegdheden worden momenteel uitgeoefend via het betaalorgaan BIRB, waarvan de erkenning vervalt op 15 oktober 2014. De erkenning van de BIRB-bevoegdheden wordt overgenomen door het Vlaams betaalorgaan met ingang van 16 oktober 2014. De inwerkingtreding van deze nieuwe decreetbepaling moet derhalve bepaald worden op 16 oktober 2014.

Bij het begin van het nieuwe Europese begrotingsjaar op 16 oktober kan het federale BIRB geen opdrachten als betaalorgaan ten aanzien van de Europese Unie meer verrichten. Ten laatste op dat moment moeten de gewesten de bevoegdheden van het BIRB als betaalorgaan overnemen.

Hoofdstuk 6. Bestuurlijke verandering van de inspectiediensten Werk en Sociale Economie

Artikel 21 tot en met 25

De integratie van Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie in het Departement Werk en Sociale Economie per 1 juli 2014 heeft geleid tot een bestuurlijke verandering van de inspectiediensten. De afdeling Inspectie Werk en Sociale Economie werd omgevormd tot de afdeling Toezicht en Handhaving.

Voorliggend voorstel heeft tot doel het risico op nietigheden wegens vormgebreken bij het sanctionerend optreden van het inspectiekorps van het Departement Werk en Sociale Economie te vermijden. Bij niet-aanname van het voorstel kan dit risico leiden tot een financiële impact op het vlak van zowel de begrotingsinkomsten (gederfde inkomsten) als -uitgaven (inefficiënt optreden) voor het Vlaamse Gewest.

Hoofdstuk 7. Pensioenfonds VRT

Artikel 26

Artikel 29 van het decreet van 25 april 2014 betreffende de rustpensioenen, toegekend aan de vastbenoemde personeelsleden van de Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie en betreffende de overlevingspensioenen, toegekend aan de rechtverkrijgenden van die personeelsleden, bepaalt onder meer dat de Vlaamse Gemeenschap de nodige maatregelen neemt met betrekking tot de financiering van de uitgaven die voortvloeien uit de pensioenverplichtingen, vervat in hetzelfde decreet alsook dat de nodige activa worden overgedragen en dit uiterlijk op de eerste dag van de tweede maand die volgt op de datum van de bekendmaking van dit decreet in het Belgisch Staatsblad. Die maatregelen houden onder meer de decretale aanpassingen in aan de begroting van de Vlaamse Gemeenschap alsook het uitwerken van processen en procedures die gepaard gaan met de overdracht van de pensioenverplichtingen.

Via voorliggende wijziging aan het decreet wordt het de Vlaamse Regering mogelijk gemaakt om de datum van inwerkingtreding zelf te bepalen, uiterlijk op 31 december 2015 en aldus ook de begrotingstechnische en procesmatige maatregelen verder uit te werken en de daarbij horende overdracht van de activa te laten ingaan op een latere datum, rekening houdende met de begrotingsaanpassing die nog moet worden goedgekeurd door het Vlaams Parlement en de complexiteit van de overdracht.

De decreetswijziging aan het decreet van 25 april 2014 betreffende de rustpensioenen, toegekend aan de vastbenoemde personeelsleden van de Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie en betreffende de overlevingspensioenen, toegekend aan de rechtverkrijgenden van die personeelsleden, treedt in werking op 1 augustus 2014, zoals voorzien in artikel 31, negende streepje, van dit decreet en dit omwille van rechtszekerheid: hierdoor worden alle administratieve handelingen met betrekking tot alle pensioenverplichtingen die gebeurd zijn tussen 1 augustus 2014 en de toekomstige datum van inwerkingtreding van het wijzigingsdecreet van een rechtsgrond voorzien.

Replik op het advies van de Raad van State:

Onder het luik 'vormvereisten' heeft de Raad van State haar bedenkingen op hoofdstuk 8, Pensioenfonds VRT. Na de herneming van de bepaling van de decreetswijziging in punt 1 stelt de Raad van State zich de vraag of het ontwerp van decreet niet voorgelegd diende te worden aan het Sectorcomité XVIII Vlaamse Gemeenschap en Vlaamse Gewest. In de mate dat – door de toevoeging van een nieuw derde lid aan artikel 29 – aan de Vlaamse Regering de mogelijkheid wordt verleend om te raken aan de bij het decreet vastgestelde financieringsprincipes, lijkt dergelijke voorlegging vereist, aldus de Raad van State.

Het is geenszins de bedoeling van de Vlaamse Regering om te raken aan de financieringsprincipes die vastgelegd zijn bij het decreet en zoals die ook volgen uit de beheersovereenkomst, afgesloten met de openbare omroep, maar wel zoals de gemachtigde heeft gesteld, gaat het over het verschuiven van een datum. Een nieuwe voorlegging aan het sectorcomité is dan ook niet vereist.

Ook in de daarop volgende punten gaat de Raad van State verder en dieper in op de keuze om te werken met een nieuw derde lid en koppelt de Raad van State hiermee ook (i) het feit dat de indruk niet kan weggenomen worden om alsnog inhoudelijke wijzigingen aan te brengen aan artikel 29, (ii) de vraag welke activa worden overgedragen, (iii) de vraag om een einddatum te voorzien en (iv) de suggestie om in artikel 29, lid 2, de datum van inwerkingtreding aan te passen.

Gelet op deze fundamentele bedenking werd de wijziging aan artikel 29 herschreven in de zin zoals de Raad van State suggereert en zoals hierboven vermeld onder (iv), met dien verstande dat de datum van inwerkingtreding wordt overgelaten aan de Vlaamse Regering en uiterlijk op 31 december 2015.

In het punt 3 ten slotte vraagt de Raad van State om bij artikel 31, negende streepje, via de memorie te motiveren waarom uitstel van overname van de financieringsverplichting noodzakelijk is en waarom de gevraagde machtiging retroactief uitwerking moet verkrijgen. Om reden van leesbaarheid zal dit verduidelijkt worden bij artikel 27 van de memorie van het decreet, verwijzend naar artikel 31, te meer omdat er geen memorie is bij artikel 31.

Hoofdstuk 8. Terugbetalingen van kunstenaarstoelagen

Artikel 27

Het vernieuwde Kunstendecreet heeft het instrument van 'kunstenaarstoelagen' decretaal verankerd. Deze kunstenaarstoelagen hebben tot doel aan een kunstenaar een renteloze kunstenaarstoelage toe te kennen voor de overbrugging van artistieke kosten. Een kunstenaarstoelage is een subsidie aan een kunstenaar die door de ontvanger volledig wordt terugbetaald volgens af te spreken modaliteiten.

Het is de bedoeling dat deze toelagen bij de opstart vanuit de beleidskredieten HE worden toegekend. De 'terugbetalingen' dienen toe te komen bij het Fonds voor Kunsten en Erfgoed. Dit moet toelaten op korte termijn een 'rollend fonds' uit te bouwen om de volledige financieringsbehoefte van dit instrument te dekken.

Hoofdstuk 9. Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Artikel 28

In de tweede helft van 2014 worden de eerste stortingen van het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (RIZIV) in het kader van het Vlaams bevolkingsonderzoek naar dikkedarmkanker op dit fonds verwacht.

Deze middelen worden gebruikt voor de aankoop van de testen ter opsporing van occult bloed in de stoelgang, evenals de lezing van de testen door een daartoe aangeduid laboratorium, het versturen van de uitnodigingen en testkits en het verwerken van de uitslagen. Met deze aanpassing wordt deze paragraaf duidelijker omschreven.

De aankoop van de testen voor de opsporing van bloed zal via overheidsopdrachten blijven gebeuren. Dit werd weggelaten omdat een nieuw ingevoegd deel, namelijk het versturen van de uitnodigingen en verwerken van de uitslagen, via een subsidie verloopt.

We beschouwen het gebruiksklaar maken van de testen (namelijk het samenvoegen van de tests en folder, antwoordformulier en handleiding) als onderdeel van het versturen van de uitnodigingen, vandaar dat dit niet afzonderlijk wordt opgenomen. Indien de Raad van State dit wenselijk acht, kan de bepaling uiteraard blijven staan.

Hoofdstuk 10. Jeugdbeleid

Artikel 29

Bepaling aangepast aan het bedrag voorzien in de tweede begrotingsaanpassing.

De minister-president van de Vlaamse Regering
en Vlaamse minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Onderwijs,

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Begroting, Financiën en Energie,

Annemie TURTELBOOM

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen,
Gelijke Kansen en Armoedebestrijding,

Liesbeth HOMANS

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand,
Toerisme en Dierenwelzijn,

Ben WEYTS

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Jo VANDEURZEN

De Vlaamse minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport,
Philippe MUYTERS

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw,
Joke SCHAUVLIEGE

De Vlaamse minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel,
Sven GATZ

VOORONTWERP VAN DECREET

Voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2014

DE VLAAMSE REGERING,

Op gezamenlijk voorstel van de leden van de Vlaamse Regering,

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Begroting, Financiën en Energie is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen waarvan de tekst volgt:

HOOFDSTUK 1. Algemeen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

HOOFDSTUK 2. Onderwijs

Afdeling 1. Indexering werkingsmiddelen DKO

Art. 2. In artikel 3quater van het decreet van 31 juli 1990 betreffende het onderwijs-II, ingevoegd bij het decreet van 20 december 2012, wordt paragraaf 3 vervangen door wat volgt:

“§3. De werkingsmiddelen voor het schooljaar (X, X+1) (begrotingsjaar X+1) worden jaarlijks berekend als volgt:

Aantal toegekende leraarsuren voor het schooljaar (X, X+1) * bedrag per leraarsuur.

Het basisbedrag voor de studierichting Beeldende Kunst bedraagt 86,61 euro.

Het basisbedrag voor de studierichtingen Muziek, Woordkunst en Dans bedraagt 28,87 euro.

Deze basisbedragen worden vanaf het schooljaar 2013-2014 jaarlijks vermenigvuldigd met de aanpassingscoëfficiënt A die als volgt berekend wordt:

$A = (C_{x+1})/C_x$, waarbij:

1° C_{x+1} : de consumptie-index van de maand februari van het begrotingsjaar x+1;

2° C_x : de consumptie-index van de maand februari van het begrotingsjaar x.”.

Art. 3. Artikel 7 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 10 juni 2005 houdende de organisatie en de financiering van de Koninklijke Beiaardschool Jef Denyn in Mechelen, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 7. De Beiaardschool ontvangt voor het schooljaar X, X+1 (begrotingsjaar X+1) een werkingsbudget dat jaarlijks als volgt berekend wordt:

Basisbedrag * aanpassingscoëfficiënt A

Het basisbedrag bedraagt 27.951 euro. Vanaf het schooljaar 2013-2014 wordt de aanpassingscoëfficiënt A als volgt berekend:

$A = (C_{x+1})/C_x$, waarbij:

1° C_{x+1} : de consumptie-index van de maand februari van het begrotingsjaar $x+1$;

2° C_x : de consumptie-index van de maand februari van het begrotingsjaar x .

Het bedrag wordt afgerond naar de hogere eenheid. Van de werkingsmiddelen wordt 60% uitbetaald in februari en 40% na voorlegging van de financiële rapportering met jaarrekening en balans, zoals bepaald in artikel 9.”.

Afdeling 2. Deeltijds kunstonderwijs

Art. 4. In het decreet van 10 juli 2008 houdende enkele dringende maatregelen voor het deeltijds kunstonderwijs, gewijzigd bij de decreten van 8 mei 2009, 9 juli 2010, 23 december 2011 en 19 juli 2013, wordt een hoofdstuk IIquater, dat bestaat uit artikel 8quater en artikel 8quinquies, ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk IIquater – stopzetting en organieke omzetting van experimenten en tijdelijke projecten

Art. 8quater. De Vlaamse Regering kan experimenten bekrachtigd bij artikel 19 van het decreet van 9 december 2005 betreffende de organisatie van tijdelijke projecten in het onderwijs stopzetten.

Art. 8quinquies. Als de Vlaamse Regering een experiment of tijdelijk project beëindigt met het oog op opname van het opleidingsaanbod in de structuur van het deeltijds kunstonderwijs zoals bepaald in hoofdstuk II van het besluit van de Vlaamse Regering van 31 juli 1990 houdende organisatie van het deeltijds kunstonderwijs, studierichting "beeldende kunst", en in hoofdstuk II van het besluit van de Vlaamse Regering van 31 juli 1990 houdende organisatie van het deeltijds kunstonderwijs, studierichting "muziek", "woordkunst" en "dans", regelt zij voor de betrokken instellingen en leerlingen de overgang naar de organieke opleidingsstructuur.

Daarbij kan zij afwijken van artikel 49ter van het besluit van de Vlaamse Regering van 31 juli 1990 houdende organisatie van het deeltijds kunstonderwijs, studierichting "beeldende kunst", ingevoegd bij decreet van 18 december 2009 en gewijzigd bij decreet van 23 december 2010 en van artikel 57ter van het besluit van de Vlaamse Regering van 31 juli 1990 houdende organisatie van het deeltijds kunstonderwijs, studierichting "muziek", "woordkunst" en "dans", ingevoegd bij decreet van 18 december 2009 en gewijzigd bij decreet van 23 december 2010.”.

Afdeling 3. Begrotingsfonds departement Onderwijs en Vorming

Art. 5. In het decreet van 20 december 2013 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2014, worden in hoofdstuk 17. Onderwijs de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in de titel van afdeling 1, worden de woorden “Dienstverlening Onderwijscommunicatie” vervangen door de woorden “departement Onderwijs en Vorming”;

2° aan artikel 41, §1, wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt: “In afwijking van het eerste lid, draagt het begrotingsfonds met ingang van 1 april 2014 de naam begrotingsfonds departement Onderwijs en Vorming.”.

Afdeling 4. Volwassenenonderwijs

Art. 6. In artikel 107 van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs worden volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan het eerste lid worden de volgende zinnen toegevoegd: “Indien het afzonderlijk groeipercentage van een indeling niet overschreden is, wordt het resterend aantal leraarsuren

herverdeeld over de andere indelingen. De Vlaams Regering bepaalt de wijze van vastleggen en herverdelen van de groei.”;

2° het derde lid wordt opgeheven.

Art. 7. In hetzelfde decreet wordt een artikel 196quinquies ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 196quinquies. §1. Voor het schooljaar 2014-2015 wordt in uitvoering van artikel 29, §1, van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid een eenmalige toekenning gedaan van werkingsmiddelen aan de Centra voor Basiseducatie voor een totaalbedrag van 312.000 euro ten laste van de begroting 2014.

§2. Deze bijkomende werkingsmiddelen worden op basis van de referteperiode 2012-2013 verdeeld naar rato van het aantal unieke cursisten Nederlands als tweede taal in een inburgeringstraject.

§3. De middelen kunnen enkel aangewend worden voor de organisatie van de opleiding Nederlands tweede taal richtgraad 1 van het leergebied Nederlands als tweede taal van de basiseducatie voor de Centra voor Basiseducatie.”.

Afdeling 5. Contingent detacheringen

Art. 8. In artikel 77quater, §2, derde lid, van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het gemeenschapsonderwijs, ingevoegd bij het decreet van 14 februari 2003 en het laatst gewijzigd bij het decreet van 25 april 2014, wordt het getal “45” vervangen door het getal “43”.

Art. 9. In artikel 51quater, §2, derde lid, van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding, ingevoegd bij het decreet van 14 februari 2003 en het laatst gewijzigd bij het decreet van 25 april 2014, wordt het getal “45” vervangen door het getal “43”.

Afdeling 6. Subsidies aan de stad Genk in het kader van SALK

Art. 10. De Vlaamse minister van onderwijs wordt ertoe gemachtigd om subsidies te verstrekken aan de stad Genk voor opleidings- en onderwijsinfrastructuur voor technologie in het kader van SALK.

Afdeling 7. Steunpunt Inclusief Hoger Onderwijs

Art. 11. Aan artikel VI.61 van het decreet van 25 april 2014 betreffende het onderwijs XXIV wordt de zin “Artikel VI.28 heeft uitwerking met ingang van 1 juli 2014.” toegevoegd.

HOOFDSTUK 3.

Bpost - Afschaffing van gelijkstelling met Staat voor wat betreft de belastingen

Art. 12. Artikel 7 van de wet van 6 juli 1971 betreffende de oprichting van bpost en betreffende sommige postdiensten, gewijzigd bij de wetten van 21 maart 1991, 24 december 2002, 27 december 2005 en 13 december 2010 en hernummerd bij de wet van 1 april 2007, wordt opgeheven, met betrekking tot alle taksen, rechten, retributies en belastingen ten bate van de Vlaamse Gemeenschap, voor zover het daarbij niet gaat om een uitzondering bepaald overeenkomstig artikel 170, §2, tweede lid, van de Grondwet 1994.

Art. 13. Artikel 7 van de wet van 6 juli 1971 betreffende de oprichting van bpost en betreffende sommige postdiensten, gewijzigd bij de wetten van 21 maart 1991, 24 december 2002, 27 december 2005 en 13 december 2010 en hernummerd bij de wet van 1 april 2007, wordt

opgeheven met betrekking tot alle taksen, rechten, retributies en belastingen ten bate van het Vlaamse Gewest, voor zover het daarbij niet gaat om een uitzondering bepaald overeenkomstig artikel 170, §2, tweede lid, van de Grondwet 1994.

De opheffing, vermeld in het eerste lid, geldt ook ten aanzien van de opdecim, vermeld in art. 2.2.4.0.5, §2, van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013.

HOOFDSTUK 4. Winwinlening

Art. 14. Aan artikel 2 van het decreet van 19 mei 2006, gewijzigd bij het decreet van 10 december 2010, worden een punt 9 en een punt 10° toegevoegd, die luiden als volgt:

“9° Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992: Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 van 10 april 1992, met inbegrip van alle latere wijzigingen;

10° Bijzondere financieringswet: Bijzondere Wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten, met inbegrip van alle latere wijzigingen.”.

Art. 15. In artikel 4 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 10 december 2010 en 5 juli 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, vijfde lid, wordt de zinsnede “, vermeld in artikel 5, §1, eerste lid” vervangen door de zinsnede “van de Winwinlening”;

2° in paragraaf 2, eerste lid, 5°, wordt de zinsnede “vermeld in artikel 5, §4,” opgeheven.

Art. 16. Artikel 5 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 10 december 2010 en 12 juli 2013, wordt opgeheven.

Art. 17. In hoofdstuk 6, afdeling 1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 10 december 2010, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het opschrift van afdeling 1 wordt vervangen door wat volgt:
“Afdeling 1 Jaarlijks belastingkrediet”;

2° in artikel 8 wordt het woord “belastingvermindering” telkens vervangen door het woord “belastingkrediet”;

3° in artikel 8 wordt de zinsnede “de belastingvermindering” telkens vervangen door “het belastingkrediet”;

4° in artikel 8, paragraaf 1, eerste lid, wordt de zinsnede “en inwoner is van het Vlaamse Gewest,” vervangen door de zinsnede “, zoals gelokaliseerd in het Vlaamse Gewest overeenkomstig artikel 5/1, §2 van de Bijzondere financieringswet”;

5° in artikel 8, paragraaf 1 wordt het tweede lid opgeheven;

6° in artikel 8, paragraaf 5 wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:
“Het belastingkrediet wordt alleen verleend, als de kredietgever per aanslagjaar bij zijn aangifte in de personenbelasting het bewijs levert, vermeld in artikel 7, eerste en tweede lid.”;

7° in artikel 8, paragraaf 5, zesde lid, wordt de zinsnede “overeenkomstig artikel 5, §4,” opgeheven;

8° in artikel 8 wordt paragraaf 6 opgeheven;

9° in artikel 8, paragraaf 7, wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“Het belastingkrediet wordt aangerekend conform artikel 178/1, §2, tweede lid, 3°, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992.”.

Art. 18. In hoofdstuk 6, afdeling 2, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 10 december 2010, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het opschrift van afdeling 2 wordt vervangen door wat volgt:

“Afdeling 2 Eenmalig belastingkrediet”;

2° in artikel 9 wordt de zinsnede “een eenmalige belastingvermindering” telkens vervangen door het woord “een eenmalig belastingkrediet”;

3° in artikel 9 wordt de zinsnede “de eenmalige belastingvermindering” telkens vervangen door “het eenmalig belastingkrediet”;

4° in artikel 9 wordt paragraaf 1 vervangen door wat volgt:

“§1. Aan de kredietgever wordt een eenmalig belastingkrediet onder de volgende voorwaarden toegekend:

1° tijdens of binnen maximaal zes maanden na de looptijd van de lening doet zich een van de gevallen, vermeld in artikel 4, §2, 1°, voor;

2° de kredietnemer kan een deel of het geheel van de Winwinlening niet terugbetalen;

3° de kredietgever is onderworpen aan de personenbelasting;

4° de kredietgever heeft de Winwinlening opeisbaar gesteld.”;

5° in artikel 9, paragraaf 5, vierde lid, wordt de zinsnede “overeenkomstig artikel 5, §4,” opgeheven;

6° in artikel 9, paragraaf 6, wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“Het belastingkrediet wordt aangerekend conform artikel 178/1, §2, tweede lid, 3°, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992.”.

Hoofdstuk 5. Landbouw

Afdeling 1. Fonds Gemeenschappelijk Landbouwbeleid

Art. 19. Aan artikel 34, §2, van het decreet van 29 juni 2007 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2007 worden een punt 8° en een punt 9° toegevoegd, die luiden als volgt:

“8° het gedeelte van de verschuldigde productieheffingen en overschotheffingen in de suikersector dat het Vlaams Betaalorgaan mag inhouden;

9° bij debiteuren verbeurd verklaarde zekerheden en het gedeelte van de ELGF debiteuren bij onregelmatigheden of nalatigheden, waarbij de opbrengst voor het Vlaams Betaalorgaan is.”.

Afdeling 2. Vlaams Landbouwinvesteringsfonds

Art. 20. In artikel 12 van het decreet van 22 december 1993 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1994, gewijzigd bij de decreten van 24 december 2004, 23 juni 2006 en 28 juni 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een paragraaf 1/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

“§1/1. Het VLIF heeft naast de taak vermeld in paragraaf 1 tot taak de BTW-plichtige activiteiten uit te oefenen van het Belgisch Interventie- en Restitutiebureau die haar toegewezen waren tot voor de overdracht ervan ingevolge artikel 16 van de Bijzondere Wet van 6 januari 2014 met betrekking tot de Zesde Staatshervorming.

De Vlaamse Regering kan het VLIF eveneens belasten met andere activiteiten die tot voor de overdracht ervan ingevolge artikel 16 van de Bijzondere Wet van 6 januari 2014 met betrekking tot de Zesde Staatshervorming aan het Belgisch Interventie- en Restitutiebureau waren toegewezen.”;

2° er wordt een paragraaf 3/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

“§3/1. Het VLIF is naast het doel vermeld in paragraaf 3, belast met:

1° de regeling van de particuliere en openbare opslag, vermeld in Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 tot vaststelling van een gemeenschappelijke ordening van de markten voor landbouwproducten en tot intrekking van de Verordeningen (EEG) nr. 922/72, (EEG) nr. 234/79, (EG) nr. 1037/2001 en (EG) nr. 1234/2007 van de Raad en in Verordening (EU) nr. 1306/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 inzake de financiering, het beheer en de monitoring van het gemeenschappelijk landbouwbeleid en tot intrekking van Verordeningen (EEG) nr. 352/78, (EG) nr. 165/94, (EG) nr. 2799/98, (EG) nr. 814/2000, (EG) nr. 1290/2005 en (EG) nr. 485/2008 van de Raad;

2° de opdrachten die haar door de Vlaamse Regering worden gegeven.”;

3° aan paragraaf 4 wordt een punt f) toegevoegd, dat luidt als volgt:

“f) retributies die worden opgelegd voor het sluiten van opslagcontracten.”;

4° er wordt een paragraaf 10 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§10. Het VLIF neemt de in paragraaf 1/1 bedoelde taken op vanaf 16 oktober 2014.”.

HOOFDSTUK 6.

Industriële Onderzoeksfondsen

Art. 21. Aan artikel 59 van het decreet van 30 april 2009 betreffende de organisatie en financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Voor de berekening van de in artikel 10, §5 en §6, van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 mei 2009 betreffende de ondersteuning van de Industriële Onderzoeksfondsen en de interface-activiteiten van de associaties in de Vlaamse Gemeenschap bedoelde parameters, worden de octrooien en de spin-offs van de Strategische Onderzoekscentra overeenkomstig de sinds 2009 toegepaste telmethodiek, mee in rekening gebracht.

De Vlaamse Regering past het bovengenoemd besluit aan.”.

HOOFDSTUK 7.

Bestuurlijke verandering van de inspectiediensten Werk en Sociale Economie

Art. 22. In artikel 3, punt 10°, van het decreet van 30 april 2004 tot uniformisering van de toezichts-, sanctie- en strafbepalingen die zijn opgenomen in de regelgeving van de sociaalrechtelijke aangelegenheden, waarvoor de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest bevoegd zijn, gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2010, worden de woorden “afdeling Inspectie Werk en Sociale Economie” vervangen door de woorden “Afdeling Toezicht en Handhaving”.

Art. 23. In artikel 9, §4, derde lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2010, worden de woorden “afdeling Inspectie Werk en Sociale Economie” vervangen door de woorden “Afdeling Toezicht en Handhaving van het Departement Werk en Sociale Economie”.

Art. 24. In artikel 12, eerste lid, van het zelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2010, worden de woorden “afdeling Inspectie Werk en Sociale Economie” vervangen door de woorden “Afdeling Toezicht en Handhaving van het Departement Werk en Sociale Economie”.

Art. 25. In artikel 17 van het decreet van 10 december 2010 betreffende de private arbeidsbemiddeling, worden de woorden “afdeling Inspectie” vervangen door de woorden “Afdeling Toezicht en Handhaving”.

Art. 26. In artikel 20, §4, van hetzelfde decreet worden de woorden “afdeling inspectie” vervangen door de woorden “Afdeling Toezicht en Handhaving van het Departement Werk en Sociale Economie”.

HOOFDSTUK 8. Pensioenfonds VRT

Art. 27. In artikel 29 van het decreet van 25 april 2014 betreffende de rustpensioenen, toegekend aan de vastbenoemde personeelsleden van de Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie en betreffende de overlevingspensioenen, toegekend aan de rechtverkrijgenden van die personeelsleden wordt tussen het tweede lid en het derde lid een nieuw lid ingevoegd dat luidt als volgt:

“In afwijking van het tweede lid kan de Vlaamse Regering met het oog op de vlotte overgang van de pensioenverplichtingen, de effectieve overdracht van een deel van de activa laten ingaan op een specifiek te bepalen datum alsook de nadere regels en modaliteiten met betrekking tot de overgang van de pensioenverplichtingen bepalen.”.

HOOFDSTUK 9. Terugbetalingen van kunstenaarstoelagen

Art. 28. Aan artikel 22, §2, van het decreet van 21 december 1990 houdende begrotingstechnische bepalingen alsmede de bepalingen tot begeleiding van de begroting 1991, gewijzigd bij het decreet van 21 november 2008, wordt een punt 7° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“7° terugbetalingen van kunstenaarstoelagen verleend op basis van het Kunstendecreet van 13 december 2013.”.

HOOFDSTUK 10. Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Art. 29. In artikel 2 van het decreet van 7 juli 1998 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 1998, vervangen bij het decreet van 19 december 2003, gewijzigd bij het decreet van 8 juli 2011 en gewijzigd bij het decreet van 21 december 2012, wordt paragraaf 3/2 vervangen door wat volgt:

“§3/2. Ten laste van dit Fonds wordt, conform het protocolakkoord van 28 september 2009, door de Vlaamse overheid, in het kader van het Vlaams bevolkingsonderzoek naar dikke darmkanker, de aankoop betaald van de testen ter opsporing van occult bloed in de stoelgang, evenals de lezing van de testen door een daartoe aangeduid laboratorium, het versturen van de uitnodigingen en de testkits en het verwerken van de uitslagen.”.

HOOFDSTUK 11. Jeugdbeleid

Art. 30. In artikel 4, §4, eerste lid, van het decreet van 6 juli 2012 houdende de ondersteuning en stimulering van het lokaal jeugdbeleid en de bepaling van het provinciaal jeugdbeleid wordt de zinsnede “ten minste 21.760.000 euro” vervangen door de zinsnede “ten minste 21.298.000 euro”.

HOOFDSTUK 12. Slotbepalingen

Art. 31. Dit decreet heeft uitwerking op 1 januari 2014, met uitzondering van:

- artikel 4, dat uitwerking heeft met ingang van 30 augustus 2014;
- artikel 5, dat uitwerking heeft met ingang van 1 april 2014;
- artikel 7, dat uitwerking heeft met ingang van 1 september 2014;
- artikel 12 en 13, die uitwerking hebben vanaf aanslagjaar 2013. Voor wat de belastingen betreft die niet in beheer zijn bij de Vlaamse Belastingdienst hebben artikel 10 en 11 uitwerking met ingang van 1 januari 2013;
- artikel 14 tot en met 18, die uitwerking hebben met ingang van 1 juli 2014;
- artikel 19 en 20, die uitwerking hebben met ingang van 16 oktober 2014;
- artikel 21, dat uitwerking heeft met ingang van 5 juni 2009;
- artikel 22 tot en met 26, die uitwerking hebben met ingang van 1 juni 2014;
- artikel 27, dat uitwerking heeft met ingang van 1 augustus 2014;
- artikel 29, dat uitwerking heeft met ingang van 1 juli 2014.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaamse minister van Buitenlands Beleid en
Onroerend Erfgoed,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Onderwijs,

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Begroting, Financiën en Energie,

Annemie TURTELBOOM

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en
Armoedebestrijding,

Liesbeth HOMANS

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en
Dierenwelzijn,

Ben WEYTS

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Jo VANDEURZEN

De Vlaamse minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport,

Philippe MUYTERS

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw,

Joke SCHAUVLIEGE

De Vlaamse minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel,

Sven GATZ

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

RAAD VAN STATE afdeling Wetgeving

advies 56.702/1/3
van 13 oktober 2014

over

een voorontwerp van decreet ‘houdende bepalingen tot
begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2014’

Op 6 oktober 2014 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Begroting, Financiën en Energie verzocht binnen een termijn van vijf werkdagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet ‘houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2014’.

Het voorontwerp betreffende de hoofdstukken 1, 2, 4, 6, 7 en 12 is door de eerste kamer onderzocht op 9 oktober 2014. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Wilfried VAN VAERENBERGH en Wouter PAS, staatsraden, Marc RIGAUX, assessor, en Wim GEURTS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Paul DEPUYDT, eerste auditeur-afdelingshoofd, en Brecht STEEN, Frédéric VANNESTE en Nathalie VAN LEUVEN, auditoren.

Het voorontwerp betreffende de hoofdstukken 1, 3 en 12 is door de derde kamer onderzocht op 8 oktober 2014. De kamer was samengesteld uit Jo BAERT, kamervoorzitter, Jeroen VAN NIEUWENHOVE en Kaat LEUS, staatsraden, en Greet VERBERCKMOES, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Kristine BAMS, eerste auditeur.

Het voorontwerp betreffende de hoofdstukken 1, 5 en 8 tot 12 is door de derde kamer onderzocht op 9 oktober 2014. De kamer was samengesteld uit Jan SMETS, staatsraad, voorzitter, Jeroen VAN NIEUWENHOVE en Kaat LEUS, staatsraden, en Annemie GOOSSENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Rein THIELEMANS en Githa SCHEPPERS, eerste auditoren, Nathalie VAN LEUVEN, auditeur, en Wendy DEPESTER, adjunct-auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 13 oktober 2014.

*

1. Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

Door te eisen dat de adviesaanvragen met een termijn van vijf werkdagen van een “bijzondere” motivering worden voorzien, heeft de wetgever tot uiting gebracht dat hij wil dat alleen in uitzonderlijke gevallen verzocht wordt om mededeling van het advies binnen die uitzonderlijk korte termijn. De aanvrager moet derhalve pertinente en voldoende concrete gegevens aanbrengen die het aannemelijk maken dat de ontworpen regeling dermate spoedeisend is dat noodzakelijkerwijze een beroep moet worden gedaan op de procedure bedoeld in artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de wetten op de Raad van State (advies mede te delen binnen een termijn van vijf werkdagen) en waarom, op het ogenblik van de adviesaanvraag, geen beroep kon worden gedaan op de procedure bedoeld in artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State (advies mede te delen binnen een termijn van dertig dagen).

2. In het onderhavige geval wordt het verzoek om spoedbehandeling gemotiveerd door de omstandigheid dat

“het programmadecreet wegens de nauwe band met de begrotingsdecreten en de gelijktijdige behandeling in het Vlaams Parlement in dezelfde periode ingediend moet worden.”

Voor hoofdstuk 6 (artikel 21) van het ontwerp is de nauwe band met de begroting 2015 niet of onvoldoende duidelijk, zodat voor dat hoofdstuk de spoedeisendheid niet is aangetoond.

*

3. Overeenkomstig artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, heeft de afdeling Wetgeving zich moeten beperken tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond¹, alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.

*

VORMVEREISTEN

Blijkens de stukken gevoegd bij de adviesaanvraag heeft de Vlaamse Regering op 3 oktober 2014 beslist de Vlaamse minister bevoegd voor de financiën en de begrotingen te gelasten over het voorliggende ontwerp het advies in te winnen van een aantal andere instanties en adviesraden. Die adviezen blijken nog niet te zijn gegeven.

¹ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

Bovendien heeft de Vlaamse Regering beslist dat over de bepalingen van dit ontwerp zal worden onderhandeld in een gemeenschappelijke vergadering van het sectorcomité X (onderwijs Vlaamse Gemeenschap) en van de onderafdeling “Vlaamse Gemeenschap” van afdeling 2 van het Comité voor de provinciale en de plaatselijke overheidsdiensten en in een vergadering van het overkoepelend onderhandelingscomité van het gesubsidieerd vrij onderwijs, het Vlaamse onderhandelingscomité voor het hoger onderwijs en het Vlaams onderhandelingscomité voor de basiseducatie. Het resultaat van deze onderhandelingen is de Raad van State niet bekend.

Indien de aan de Raad van State voorgelegde tekst ten gevolge van het vervullen van de voornoemde vormvereisten nog wijzigingen zou ondergaan, moeten de gewijzigde bepalingen, ter inachtneming van het voorschrift van artikel 3, § 1, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, nog aan de afdeling Wetgeving worden voorgelegd.

Hoofdstuk 1 – Algemeen

Bij dit hoofdstuk zijn geen opmerkingen te maken.

Hoofdstuk 2 – Onderwijs

Afdeling 1 – Indexering werkingsmiddelen DKO

Artikel 2

1. Artikel 3^{quater} van het decreet van 31 juli 1990 ‘betreffende het onderwijs II’ werd gewijzigd bij het decreet van 25 april 2014 ‘betreffende het onderwijs XXIV’. Die wijzigingen werden nog niet in werking gesteld door de Vlaamse Regering. Bij het bepalen van die inwerkingtreding zal ermee rekening moeten worden gehouden dat een gedeelte van die wijzigingen ongedaan is gemaakt door de in artikel 2 van het ontwerp opgenomen wijziging.

2. Het nieuwe indexeringsmechanisme wordt ingevoerd met terugwerkende kracht tot 1 januari 2014.

Volgens de gemachtigde werd het reeds toegepast eind juni 2014 bij de berekening van het saldo van de werkingsmiddelen voor het schooljaar 2013-14. De gemachtigde verklaarde hierbij dat het indexeringsmechanisme minder voordelig is dan het bestaande indexeringsmechanisme, maar dat het bedrag van de werkingsmiddelen voor het schooljaar 2013-14 hoger was dan de twee voorgaande schooljaren omdat toen geen indexering was doorgevoerd. Vastgesteld dient dus te worden dat de ontworpen bepaling tot gevolg heeft dat een feitelijke toestand die ingaat tegen het huidige normatief kader op grond waarvan de betrokken schoolbesturen een hoger bedrag aan werkingsmiddelen mochten verwachten, geregulariseerd wordt.

Volgens de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof kan de terugwerkende kracht van wetsbepalingen, die van die aard is dat zij rechtsonzekerheid in het leven kan roepen, enkel worden verantwoord op grond van bijzondere omstandigheden, inzonderheid wanneer zij onontbeerlijk is voor de verwezenlijking van een doelstelling van algemeen belang,² zoals voor de goede werking of de continuïteit van de openbare dienst.³

De vraag rijst of de regularisatie van een reeds bestaande toestand als een voldoende verantwoording kan gelden voor de regeling. De stellers van het ontwerp doen er daarom goed aan in de memorie van toelichting uiteen te zetten op welke wijze de terugwerkende kracht in het licht van de voornoemde rechtspraak te verantwoorden valt.

Afdeling 2 – Deeltijds kunstonderwijs

Afdeling 3 – Begrotingsfonds departement Onderwijs en Vorming

Afdeling 4 – Volwassenenonderwijs

Afdeling 5 – Contingent detacheringen

Bij deze afdelingen zijn geen opmerkingen te maken.

Afdeling 6 – Subsidies aan de stad Gent in het kader van SALK

Artikel 10

1. De ontworpen bepaling machtigt de Minister van Onderwijs om infrastructuursubsidies toe te kennen, in afwijking van de geldende subsidieregelingen, aan de stad Genk voor de realisatie van een welbepaald project. Aan deze bepaling kleven verschillende grondwettigheidsbezwaren.

2.1. In de eerste plaats is deze bepaling in strijd met artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’ en de artikelen 21 en 22 van het bijzonder decreet van 7 juli 2006 ‘over de Vlaamse instellingen’. Uit die bepalingen blijkt dat de uitvoerende macht toekomt aan de Vlaamse Regering die collegiaal beraadslaagt en zelf haar werkwijze regelt. Deze bepalingen staan eraan in de weg dat de decreetgever rechtstreeks opdrachten geeft aan een lid van de regering. Om in overeenstemming te zijn met de eerder vermelde voorschriften, moet de ontworpen bepaling derhalve worden aangepast in die zin dat de opdracht aan de “Vlaamse Regering” en niet aan de “Vlaamse minister van onderwijs” wordt gegeven.

2.2. In de tweede plaats staat deze bepaling, voor zover ze betrekking heeft op de subsidiëring van onderwijsinfrastructuur,⁴ op gespannen voet met het legaliteitsbeginsel neergelegd in artikel 24, § 5, van de Grondwet, dat bepaalt dat de inrichting, erkenning of subsidiëring van het onderwijs door de Gemeenschap wordt geregeld door de wet of het decreet.

² Zie o.m. GwH 30 oktober 2012, nr. 137/2012, B.9.

³ Zie o.m. GwH 19 december 2001, nr. 159/2001, B.13.1.

⁴ De tekst zou immers ook zo begrepen kunnen worden dat de middelen ook kunnen worden gebruikt voor infrastructuur die wordt aangewend voor de organisatie van beroepsopleidingen of vorming, die als culturele aangelegenheden in de zin van artikel 127, § 1, 1°, van de Grondwet dienen te worden beschouwd.

Volgens de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof⁵ drukt artikel 24, § 5, van de Grondwet de wil van de Grondwetgever uit om aan de bevoegde wetgever de zorg voor te behouden een regeling te treffen voor de essentiële aspecten van het onderwijs, wat de inrichting, erkenning of subsidiëring ervan betreft, doch verbiedt deze bepaling niet dat onder bepaalde voorwaarden opdrachten aan andere overheden worden toevertrouwd. Die grondwettelijke bepaling vereist dat de door de decreetgever verleende delegaties alleen betrekking hebben op de tenuitvoerlegging van de door hem vastgestelde beginselen. De gemeenschapsregering of een andere overheid zou daarmee de onnauwkeurigheid van die beginselen niet kunnen opvangen of onvoldoende omstandige beleidskeuzes niet kunnen verfijnen.⁶

De ontworpen bepaling voorziet in de subsidiëring van onderwijsinfrastructuur en heeft derhalve betrekking op een aangelegenheid die deel uitmaakt van de regels in verband met de subsidiëring van het onderwijs waarop de waarborgen van artikel 24, § 5, van de Grondwet van toepassing zijn.

De ontworpen bepaling kan bezwaarlijk geacht worden de essentiële elementen van het subsidiëeringsmechanisme vast te leggen. Enkel de bestemming (de stad Genk) en het ruime kader (het SALK) waarin de subsidie wordt verleend, wordt bepaald, terwijl uit de memorie van toelichting blijkt dat het de bedoeling is dat de minster zal mogen afwijken van alle decretale bepalingen die betrekking hebben op de subsidiëring van onderwijsinfrastructuur. Geen enkele andere voorwaarde, laat staan het (maximum)bedrag van de subsidiëring, wordt vastgesteld. Bovendien kunnen verschillende projecten worden gesubsidieerd en is er geen enkele beperking in de tijd van de subsidiëring. De bepaling zal derhalve moeten worden herwerkt zodanig dat de richtinggevende criteria worden bepaald, waardoor de Vlaamse Regering zich zal moeten laten leiden.

2.3. Ten slotte voert de bepaling een verschillende behandeling in tussen de stad Genk die de betrokken infrastructuurproject(en) inzake onderwijs uitvoert en alle andere schoolbesturen die infrastructuurprojecten inzake onderwijs willen realiseren, waardoor zij op gespannen voet staat met het gelijkheidsbeginsel.

Artikel 24, § 4, van de Grondwet, dat voor onderwijszaken het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie bevestigt, bepaalt onder meer dat alle onderwijsinstellingen gelijk zijn voor de wet of het decreet en dat de wet en het decreet rekening dienen te houden met objectieve verschillen, waaronder de eigen karakteristieken van iedere inrichtende macht, die een aangepaste behandeling verantwoorden. De grondwettelijke regels van de gelijkheid en de niet-discriminatie sluiten niet uit dat een verschil in behandeling tussen bepaalde categorieën van instellingen wordt ingesteld, voor zover dat verschil op een objectief criterium berust en het redelijk verantwoord is. Dezelfde regels verzetten er zich overigens tegen dat categorieën van instellingen, die zich ten aanzien van een maatregel in wezenlijk verschillende situaties bevinden,

⁵ Vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof, zie bijv. GwH 15 maart 2011, nr. 40/2011, B.6.3 en GwH 12 juni 2012, nr. 72/2012, B.4.

⁶ Over het wettigheidsbeginsel, zie onder meer: B. STEEN, “Het legaliteitsbeginsel in onderwijsaangelegenheden (art. 24, § 5 GW): een stand van zaken”, *TORB* 2000-01, 347-382; B. STEEN, “Streng, strenger, strengst!? De verhouding tussen de rechtspraak van het Arbitragehof en de adviezen van de afdeling wetgeving van de Raad van State in constitutionele onderwijsaangelegenheden. Het legaliteitsbeginsel als casus”, *TORB* 2006-07, 213-222; L. VENY, *Onderwijsrecht. I. Dragende beginselen*, Brugge, die Keure, 2010, 97-108.

op identieke wijze worden behandeld, zonder dat daarvoor een redelijke verantwoording bestaat. Deze verantwoording moet worden beoordeeld, rekening houdend met het doel en de gevolgen van de maatregel en met de aard van de ter zake geldende beginselen. Het gelijkheidsbeginsel is geschonden wanneer vaststaat dat er geen redelijk verband van evenredigheid bestaat tussen de aangewende middelen en het beoogde doel.⁷ Om ten aanzien van het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie een verschil in behandeling onder de onderwijsinstellingen te verantwoorden, is het evenwel niet voldoende te wijzen op het bestaan van objectieve verschillen onder die instellingen. Daarnaast moet nog worden aangetoond dat, ten aanzien van de geregelde aangelegenheid, het onderscheid relevant is om een verschillende behandeling in redelijkheid te verantwoorden.⁸

De memorie van toelichting bevat op dit punt geen enkele verantwoording. Hierover ondervraagd verklaarde de gemachtigde het volgende:

“De T2 Campus beoogt dus een ketenbenadering rond techniek en technologie, met de ontwikkeling van infrastructuur in het hart ervan. Het is duidelijk dat hiermee een nieuw concept ontwikkeld wordt waarbij de diverse aanbieders van opleiding en onderwijs samenwerken op 1 locatie, die nieuw is en waarbij de infrastructuur gedeeld zal worden, waarbij leerkrachten en lesgevers gezamenlijk betrokken worden op het opleidings- en onderwijsgebeuren in samenwerking met bedrijven en sectoren.

Naast de betrokkenheid van VDAB, SYNTRA en stad Genk wordt ook de betrokkenheid van Onderwijs essentieel geacht met het oog op het versterken van het technisch onderwijs en het aantrekkelijk maken van technologische richtingen. Zonder de betrokkenheid van Onderwijs zal de T2 Campus de beoogde effecten niet of in veel meer beperkte mate realiseren.

Aangezien er binnen Onderwijs momenteel geen passend regelgevend kader bestaat voor ontwikkeling van dergelijke gemeenschappelijke infrastructuur wordt geopteerd voor een ad hoc regeling. Immers, het is de bedoeling dat de Limburgse (en andere) scholen gebruik kunnen maken van deze infrastructuur. Het is daarbij niet de bedoeling dat deze scholen zelf ook eigenaar worden van de T2 Campus. Het zal de stad Genk zijn die in naam van de scholen (basis, secundair, hoger, volwassenenonderwijs) de juridische aanvrager zal zijn voor het onderwijsluik van het hele project.

Het is ook duidelijk dat dit project past in een strategie, die nu opgestart wordt om binnen een termijn van 3 à 4 jaar ten laatste volledig operationeel te kunnen zijn. Ford zal immers einde van dit jaar de deuren sluiten, het is noodzakelijk een toekomstgerichte strategie te concretiseren.”

Uit de verklaring van de gemachtigde blijkt dat de subsidiëring op een heel specifiek project betrekking heeft, met name een project dat een “gemeenschappelijke infrastructuur” wil realiseren voor onderwijsinstellingen en andere partners. Dat voor dergelijke infrastructuur extra middelen worden vrijgemaakt, kan worden beschouwd als een wettige doelstelling. Aangezien evenwel in het ontwerp geen voorwaarden of procedurevereisten voor de subsidiëring worden bepaald, lijkt de maatregel niet evenredig met het beoogde doel.

⁷ Zie bv. GwH 9 februari 2005, nr. 29/2005, B.9, i.v.m. de financiering van de universiteiten.

⁸ Zie o.m.: GwH 21 maart 1995, nr. 27/95, B.5; GwH 26 juli 2007, nr. 110/2007, B.13; GwH 11 juni 2008, nr. 90/2008, B.4 en B.5.

Afdeling 7 – Steunpunt Inclusief Hoger Onderwijs

Bij deze afdeling zijn geen opmerkingen te maken.

Hoofdstuk 3 – Bpost - Afschaffing van gelijkstelling met Staat voor wat betreft belastingen

Artikelen 12 en 13

1. Artikel 7, eerste lid, van de wet van 6 juli 1971 ‘betreffende de oprichting van bpost en betreffende sommige postdiensten’ stelt bpost vrij van de heffingen (“taksen, rechten, retributies en belastingen”) waaraan de Staat niet is onderworpen.

De artikelen 12 en 13, eerste lid, van het om advies voorgelegde ontwerp strekken ertoe die vrijstelling op te heffen voor de heffingen waarvoor respectievelijk de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest bevoegd is. Artikel 13, tweede lid, van het ontwerp bepaalt dat de opheffing ook geldt ten aanzien van de opdecim op de verkeersbelasting voor de gemeenten, bedoeld in artikel 2.2.4.0.5, § 2, van de Vlaamse Codex Fiscaliteit.

Aldus beoogt men gevolg te geven aan opmerkingen van de Europese Commissie in verband met de vrijstellingen van onroerende voorheffing en van andere indirecte en lokale belastingen ten voordele van bpost, die te beschouwen zijn als staatssteun in de zin van artikel 107, lid 1, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.⁹

2. De Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest zijn niet bevoegd voor het bepaalde in artikel 7, tweede en derde lid, van de wet van 6 juli 1971. De opheffing kan derhalve geen betrekking hebben op die leden, terwijl de opheffingsbepaling toch algemeen is geformuleerd.¹⁰

3. In de ontworpen artikelen wordt gewag gemaakt van heffingen “ten bate van” de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest. Die omschrijving kan verwarring stichten vermits krachtens de bijzondere wet van 16 januari 1989 ‘betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten’ bijvoorbeeld ook opbrengsten van de btw worden toegewezen aan de deelgebieden. Deze btw-opbrengsten worden echter door de federale overheid geïnd ten bate van de deelgebieden.

⁹ Besluit van de Commissie van 25 januari 2012 ‘betreffende de door België ten uitvoer gelegde steunmaatregel SA.14588 (C 20/2009) ten behoeve van De Post (thans bpost)’, te raadplegen via http://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/232315/232315_1314152_179_2.pdf.

¹⁰ De opheffing door een gemeenschap of een gewest van federale bepalingen moet steeds binnen de bevoegdheidssfeer van die overheid worden beschouwd (zie ook omzendbrief VR/2014/4 van 9 mei 2014 betreffende de wetgevingstechniek, aanbeveling 206). Dit heeft tot gevolg dat bepalingen waarvoor meerdere overheden bevoegd zijn, wel degelijk door één van die overheden kunnen worden opgeheven, waarbij het partieel karakter van die opheffing voortvloeit uit de bevoegdheidsverdeling zelf. Indien, zoals hier, voor sommige bepalingen volstrekt geen bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap of van het Vlaamse Gewest aan de orde is, kan die opheffing voor die bepalingen geen doorgang vinden.

4. De artikelen 12 en 13 van het ontwerp strekken tot de opheffing van artikel 7 van de wet van 6 juli 1971 “voor zover het daarbij niet gaat om een uitzondering bepaald overeenkomstig artikel 170, § 2, tweede lid, van de Grondwet 1994” (waarvoor de federale wetgever bevoegd is).

Indien die voorwaarde wordt behouden, zal op een of andere manier duidelijk moeten worden gemaakt aan welke regelingen niet wordt geraakt, omdat ze volgens de decreetgever te beschouwen zijn als federale uitzonderingen op de belastingbevoegdheid van de gemeenschappen en de gewesten.¹¹ Voor de rechtsonderhorige is het immers moeilijk uit te maken voor welke van de bepalingen de Vlaamse Gemeenschap, respectievelijk het Vlaamse Gewest bevoegd is, en welke bepalingen bijgevolg worden opgeheven. Gelet op de rechtszekerheid komt het de decreetgever toe om die oefening te doen. Een decreetsbepaling waarin het aan de burger of aan de justitiële of administratieve rechter werd overgelaten te beoordelen of een bepaling al dan niet opgeheven is gelet op de bevoegdheidverdelende regels, werd overigens door het Grondwettelijk Hof in strijd met die regels bevonden.¹²

5. Wat artikel 13, tweede lid, van het ontwerp betreft, dient bovendien in herinnering te worden gebracht wat is opgemerkt in advies 53.619/3 van 30 september 2013. Om de redenen uiteengezet in dat advies zal voor die bepaling een beroep moeten worden gedaan op artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’.¹³

6. Gelet op wat voorafgaat, verdient het de voorkeur om artikel 7, eerste lid, van de wet van 6 juli 1971 zonder meer op te heffen.¹⁴ Eén opheffingsbepaling volstaat; vermelden dat de opheffing ook geldt ten aanzien van de opdecim op de verkeersbelasting, hoeft niet.

Artikel 31

Luidens artikel 31, vierde streepje, van het ontwerp hebben de artikelen 12 en 13 uitwerking vanaf het aanslagjaar 2013, behalve voor belastingen “die niet in het beheer zijn bij de Vlaamse Belastingdienst”. Voor die laatste categorie hebben de artikelen “10 en 11” (lees: 12 en 13) uitwerking met ingang van 1 januari 2013.

¹¹ Bv. voor zover aan bpost taken van openbare dienstverlening zijn opgedragen en in het licht daarvan de noodzakelijkheid van de vrijstelling van een bepaald type van belasting aanvaard kan worden (GwH 20 september 2012, nr. 111/2012, B.13.2 tot B.13.4 en B.15.2). Zo besliste het Grondwettelijk Hof dat artikel 7 van de wet van 6 juli 1971 in die zin geïnterpreteerd moet worden dat de ermee beoogde vrijstelling niet geldt ten aanzien van de gewestelijke heffing voor de leegstand van een woning (GwH 20 september 2012, nr. 111/2012, B.16).

¹² GwH 21 december 1995, nr. 88/95, B.11.

¹³ Advies over een voorontwerp dat heeft geleid tot het decreet van 13 december 2013 ‘houdende de Vlaamse Codex Fiscaliteit’, *Parl.St.* VI.Parl. 2013-14, nr. 2210/1, 253, voetnoot 15.

¹⁴ *Beginnelsen van de wetgevingstechniek - Handleiding voor het opstellen van wetgevende en reglementaire teksten*, Raad van State, 2008, nr. 139, te raadplegen op de internetsite van de Raad van State (www.raadvst-consetat.be).

De niet-retroactiviteit van wetten is een waarborg ter voorkoming van rechtsonzekerheid. Die waarborg vereist dat de inhoud van het recht voorzienbaar en toegankelijk is, zodat de rechtzoekende in redelijke mate de gevolgen van een bepaalde handeling kan voorzien op het tijdstip dat die handeling wordt verricht. De terugwerkende kracht kan enkel worden verantwoord wanneer ze onontbeerlijk is voor de verwezenlijking van een doelstelling van algemeen belang. Indien bovendien blijkt dat de terugwerkende kracht tot doel heeft de afloop van een gerechtelijke procedure in een welbepaalde zin te beïnvloeden of de rechtscolleges te verhinderen zich uit te spreken over een welbepaalde rechtsvraag, vergt de aard van het in het geding zijnde beginsel dat uitzonderlijke omstandigheden of dwingende motieven van algemeen belang een verantwoording bieden voor het optreden van de wetgever, dat ten nadele van een categorie van burgers afbreuk doet aan de jurisdictionele waarborgen die aan allen worden geboden.¹⁵

Volgens de gemachtigde is de terugwerkende kracht in dit geval verantwoord door het gegeven dat de betrokken bepalingen strijden met de supranationale bepalingen inzake staatssteun. De Belgische regering zou zich daarom tegenover de Europese Commissie ertoe verbonden hebben om een einde te stellen aan de gewraakte vrijstellingen met ingang van 1 januari 2013.

Uit de aan de Raad van State voorgelegde documenten kan evenwel niet worden opgemaakt of de kritiek van de Europese Commissie betrekking had op alle vrijstellingen die bpost geniet. Is dat het geval, dan is de door de gemachtigde gegeven verantwoording deugdelijk. Indien echter zou blijken dat de Europese Commissie welbepaalde van die vrijstellingen heeft geïdëeëld,¹⁶ dan zou die verantwoording alleen betrokken kunnen worden op de geïdëeëde vrijstellingen. In die hypothese kunnen de niet door de Europese Commissie geïdëeëde vrijstellingen opgeheven worden voor de toekomst.

Hoofdstuk 4 – Winwinlening

Artikel 16

Artikel 16 van het voorontwerp strekt ertoe artikel 5 van het decreet van 19 mei 2006 ‘betreffende de Winwinlening’ volledig op te heffen. Volgens de gemachtigde is het de bedoeling om de bepalingen ervan te verwerken in het besluit van de Vlaamse Regering van 20 juli 2006 ‘houdende uitvoering van het decreet van 19 mei 2006 betreffende de Winwinlening’. Vraag is evenwel of voor het integreren van die bepalingen in het besluit van 20 juli 2006 een voldoende rechtsgrond voorhanden is in het decreet van 19 mei 2006. Volgens de Raad van State, afdeling Wetgeving, is dat niet het geval, aangezien de na de opheffing van artikel 5 in dat decreet nog voorkomende delegaties aan de Vlaamse Regering telkens een specifieke aangelegenheid betreffen en in geen geval machtigen om de thans in artikel 5 van het decreet opgenomen aangelegenheden te regelen. Het opheffen van voornoemd artikel 5 zal dan

¹⁵ Vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof. Zie bv. GwH 13 januari 2011, nr. 3/2011, B.7.

¹⁶ Zie in dit verband ook de algemene beleidsnota van 14 november 2013 van de Minister van Overheidsbedrijven en Ontwikkelingssamenwerking, belast met Grote Steden (*Parl.St.* Kamer, nr. 53-3096/030, 13), waar gewag wordt gemaakt van “de vrijstellingen van onroerende voorheffing en van sommige lokale belastingen”.

ook gepaard moeten gaan met het opnemen in het decreet van 19 mei 2006 van een uitdrukkelijke machtiging aan de Vlaamse Regering om die aangelegenheden te regelen.

Hoofdstuk 5 – Landbouw

Afdeling 1 – Fonds Gemeenschappelijk Landbouwbeleid

Bij deze afdeling zijn geen opmerkingen te maken.

Afdeling 2 – Vlaams Landbouwinvesteringsfonds

Artikel 20

In het ontworpen artikel 12, § 3/1, 2°, van het decreet van 22 december 1993 ‘houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1994’ wordt bepaald dat het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (hierna: VLIF) naast de in de paragrafen 3 en 3/1, 1°, vermelde taken en doelstellingen belast wordt met “de opdrachten die haar door de Vlaamse Regering worden gegeven”. Op de vraag welke opdrachten bedoeld worden, antwoordde de gemachtigde het volgende:

“Deze bepaling beoogt het verderzetten van de mogelijkheid zoals voorzien in artikel 3 van de wet van 10 november 1967 houdende oprichting van het Belgisch Interventie- en Restitutiebureau

Art. 3. Het Bureau kan bovendien belast worden met: 1° opdrachten die voortvloeien uit het landbouwbeleid van de (de federale Regering of een gewestregering); 2° de betaling of de invordering van toelagen, kredieten, vergoedingen of rechten waarvan het beginsel bij de wet of bij reglementen is vastgelegd en met de uitvoering van elke controle, toezicht- en boekhoudingsopdracht noodzakelijk voor de betalingen of de invorderingen.”

Het is raadzaam om de twee in die wetsbepaling vermelde opdrachten over te nemen in de ontworpen bepaling (uiteraard in een aan het Vlaamse Gewest aangepaste versie), zodat de door de Vlaamse Regering vast te stellen opdrachten duidelijker zijn omschreven.

Hoofdstuk 7 – Bestuurlijke verandering van de inspectiediensten Werk en Sociale Economie

Bij dit hoofdstuk zijn geen opmerkingen te maken.

Hoofdstuk 8 – Pensioenfonds VRT

Artikelen 27 en 31, negende streepje

1. Artikel 27 van het ontwerp strekt ertoe een nieuw lid in te voegen tussen het tweede en het derde lid van artikel 29 van het decreet van 25 april 2014 ‘betreffende de rustpensioenen, toegekend aan de vastbenoemde personeelsleden van de Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie en betreffende de overlevingspensioenen, toegekend aan de rechtverkrijgenden van die personeelsleden’.

Artikel 29, tweede lid, van het genoemde decreet van 25 april 2014 regelt de financiering van de uitgaven die voortvloeien uit de toepassing van de bepalingen van dit decreet. Zo wordt bepaald dat de financiering (1°) ten laste is van de Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie (hierna: VRT), die daarvoor de nodige maatregelen neemt, tot de Vlaamse Gemeenschap de financiering overneemt en (2°) ten laste is van de Vlaamse Gemeenschap, die daarvoor de nodige maatregelen neemt, uiterlijk op de eerste dag van de tweede maand die volgt op de datum van de bekendmaking van het voornoemde decreet in het Belgisch Staatsblad¹⁷, dit is uiterlijk op 1 augustus 2014. Om de uitbetaling van de pensioenen te verzekeren zal de Vlaamse Gemeenschap de verplichtingen overnemen die vervat zijn in de dienstverleningsovereenkomst tussen enerzijds de VRT, het Pensioenfinancieringsorganisme Statutairen, en anderzijds de Pensioendienst voor de Overheidssector, PDOS. Tot slot bepaalt datzelfde tweede lid nog dat (3°) met het oog op die financiering de activa van het Pensioenfinancieringsmechanisme Statutairen VRT worden overgedragen aan de Vlaamse Gemeenschap op dezelfde dag als bepaald in artikel 29, tweede lid, 2°, dit is dus op 1 augustus 2014.

De om advies voorgelegde bepaling strekt ertoe te bepalen dat de Vlaamse Regering “[i]n afwijking van het tweede lid [van dat artikel 29] met het oog op de vlotte overgang van de pensioenverplichtingen, de effectieve overdracht van een deel van de activa [kan] laten ingaan op een specifiek te bepalen datum alsook de nadere regels en modaliteiten met betrekking tot de overgang van de pensioenverplichtingen [kan] bepalen”.

Artikel 31, negende streepje, van het ontwerp strekt ertoe aan het in te voegen nieuwe lid uitwerking te verlenen met ingang van 1 augustus 2014.

¹⁷ Het decreet van 25 april 2014 is bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 30 juni 2014.

2. Gevraagd of de ontworpen bepaling, zoals het te wijzigen decreet¹⁸, niet ook voor onderhandeling dient te worden voorgelegd aan het Sectorcomité XVIII Vlaamse Gemeenschap en Vlaams Gewest, antwoordde de gemachtigde het volgende:

“Aan het sectorcomité werd reeds een stappenplan voorgelegd dat de modaliteiten van de overdracht van de pensioenverplichtingen alsook van de activa van het pensioenfonds verder concretiseren.

Hier gaat het enkel over het verschuiven van de datum van overdracht en niet de principes.

Wij menen dan ook dat het ontwerpdecreet niet voorgelegd moet worden aan sectorcomité 18.”

Wanneer de ontworpen wijziging er enkel toe strekt de datum van overdracht wat te verschuiven (zie verder), lijkt met die zienswijze te kunnen worden ingestemd.

De wijze waarop de ontworpen bepaling is geformuleerd, leidt echter tot onduidelijkheid. Het blijft immers onduidelijk, ook na de toelichtingen die door de gemachtigde werden verstrekt (zie ook de toelichting vermeld *sub* 2.1), of de machtiging die aan de Vlaamse Regering wordt verleend om af te wijken van artikel 29, tweede lid, van het decreet van 25 april 2014 enkel betrekking heeft op de datum bedoeld in artikel 29, tweede lid, 2° en 3°, dan wel ook op de financieringsprincipes die bij datzelfde artikel 29, tweede lid, zijn vastgesteld op het ogenblik dat de Vlaamse Regering “de nadere regels en modaliteiten” bepaalt met betrekking tot de overgang van de pensioenverplichtingen. In het laatste geval wordt aan de Vlaamse Regering immers de mogelijkheid verleend om alsnog te raken aan de financieringsprincipes die reeds bij decreet zijn vastgesteld en die te beschouwen zijn als een regeling die de bescherming van de pensioenen betreft en, derhalve, als een grondregeling in verband met de pensioenen in de zin van artikel 5, 6°, van het koninklijk besluit van 29 augustus 1985¹⁹. Indien het effectief de bedoeling zou zijn de mogelijkheid te creëren nog af te wijken van die bij decreet vastgestelde principes of daarop (geheel of gedeeltelijk) terug te komen, lijkt toepassing te moeten worden gemaakt van artikel 2, § 1, 1°, eerste lid, c), van de wet van 19 december 1974 ‘tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel’, wat inhoudt dat voorafgaand met de representatieve vakorganisaties dient te worden onderhandeld.²⁰⁻²¹

¹⁸ Protocol nr. 330.1058 van 18 november 2013 houdende de conclusies van de onderhandelingen die gevoerd werden in het Sectorcomité XVIII Vlaamse Gemeenschap en Vlaams Gewest over het ontwerp van decreet betreffende de rustpensioenen, toegekend aan de vastbenoemde personeelsleden van de Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie en betreffende de overlevingspensioenen, toegekend aan de rechtverkrijgenden van die personeelsleden.

¹⁹ Het betreft het koninklijk besluit van 29 augustus 1985 ‘tot aanwijzing van de grondregelingen in de zin van artikel 2, § 1, 1°, van de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel’.

²⁰ Vergelijk met adv.RvS 54.757/1 van 22 januari 2014 over een voorontwerp dat geleid heeft tot het decreet van 25 april 2014 ‘tot wijziging van het decreet van 17 december 1997 betreffende de rustpensioenen toegekend aan de vastbenoemde en tot de stage toegelaten personeelsleden van de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening en betreffende de overlevingspensioenen toegekend aan de rechtverkrijgenden van die personeelsleden’ (*Parl.St.* VI.Parl. 2013-14, nr. 2476/1, 15).

2.1. Aan de gemachtigde werd nog gevraagd waarom ervoor is gekozen om in artikel 29 van het decreet van 25 april 2014 een nieuw lid in te voegen in plaats van zich ertoe te beperken de in artikel 29, tweede lid, van het decreet van 25 april 2014 bedoelde datum te wijzigen. De gemachtigde stelde daarop wat volgt:

“Het nieuwe derde lid is een aanvulling op het tweede lid, waarvan bepaalde onderdelen (het eerste punt, de overdracht, de dienstverleningsovereenkomst) niet gewijzigd worden.

Het bestaande lid is ook opgesteld als een inwerkingtredingscascade. Temporeel worden bepaalde elementen van het tweede lid uitgesteld naar een latere datum, maar de rest wijzigt niet allemaal.

Het lijkt ons juridisch-technisch correcter om het via een bijkomend lid te doen dan het ganse lid te moeten herschrijven.”

Deze uitleg kan de indruk niet wegnemen dat de mogelijkheid wordt gecreëerd voor de Vlaamse Regering om alsnog inhoudelijke wijzigingen aan te brengen in de in artikel 29, tweede lid, vastgestelde principes (of in bepaalde onderdelen ervan).

2.2. Gevraagd wat in de ontworpen bepaling wordt bedoeld met de woorden “een deel van de activa”, gaf de gemachtigde te kennen dat beter gewag kan worden gemaakt van “de activa” aangezien het deel van de activa dat reeds te gelde werd gemaakt (bv. aandelen) juridisch nog altijd eigendom is van het pensioenfonds van de VRT (zij het geplaatst op een rekening die deels wordt beheerd door (het centraal financieringsorgaan van) de Vlaamse Gemeenschap en er daarnaast nog een cashbedrag bij de bank beschikbaar is waarmee de huidige pensioenverplichtingen worden betaald. De gemachtigde verklaarde voorts nog dat, gelet op het gegeven dat de activa nog niet zijn overgegaan, ook de pensioenverplichtingen (en dus de last van de financiering van de pensioenen) nog niet zijn overgegaan naar de Vlaamse Gemeenschap. Alle pensioenen zullen tot aan de overdracht door het pensioenfonds van de VRT worden betaald.

2.3. Gevraagd waarom niet is ingegaan op de opmerking van de inspecteur van financiën in zijn advies van 26 september 2014 om te voorzien in een realistische einddatum waarbinnen deze kwestie door de Vlaamse Regering, bij de gevraagde delegatie, zou worden geregeld, antwoordde de gemachtigde nog het volgende:

“Er is geen uiterste datum ingeschreven voor de overdracht omdat de modaliteiten nog moeten bepaald worden.

Een datum voor de inwerkingtreding van het ontwerp besluit nu voorspellen is moeilijk omdat een het overleg nog loopt.

Als je een datum inschrijft en die dan toch overschrijdt moet er decretaal opnieuw ingegrepen worden.

Voorstel is: datum te bepalen door Vlaamse Regering, en ten laatste op 31/12/15.”

Met het voorstel van de gemachtigde kan worden ingestemd.

²¹ In dezelfde zin, zie R. JANVIER en P. HUMBLET, *Ambtenarenrecht, I. Vakbondsstatuut. Collectieve arbeidsverhoudingen in de publieke sector in rechte en in de feiten*, in *Administratieve Rechtsbibliotheek*, Brugge, Die Keure, 1998, 184, nr. 313.

2.4. Rekening houdende met het geheel van de toelichtingen die door de gemachtigde werden verstrekt evenals met hetgeen is gesteld in de memorie van toelichting bij artikel 27 van het ontwerp, concludeert de Raad van State dat met de ontworpen bepaling wellicht enkel wordt beoogd om de uiterste datum waarop de financiering van de uitgaven die voortvloeien uit de toepassing van de bepalingen van het decreet van 25 april 2014 ten laste komen van de Vlaamse Gemeenschap, uit te stellen naar een latere – door de Vlaamse Regering te bepalen – datum met als uiterste einddatum 31 december 2015. Het door de Vlaamse Regering te nemen besluit waarbij “de nadere regels en modaliteiten” voor deze overgang worden uitgewerkt zou immers in volle voorbereiding zijn en zou volgens de verklaringen van de gemachtigde zeker in de loop van 2015 gefinaliseerd kunnen worden.

Door een volledig nieuwe bepaling in te voegen waarin bovendien termen worden gehanteerd die niet geheel sporen met de formulering van artikel 29, tweede lid, van het decreet van 25 april 2014 (bv. pensioenverplichtingen, deel van de activa, enz. wordt echter verwarring gecreëerd.

Het verdient dan ook aanbeveling om in artikel 29, tweede lid, van het decreet van 25 april 2014 de woorden “uiterlijk op de eerste dag van de tweede maand die volgt op de datum van bekendmaking van dit decreet in het Belgisch Staatsblad” te vervangen door de woorden “uiterlijk op 31 december 2015”.

Voorts is het overbodig voor te schrijven dat de Vlaamse Regering “de nadere regels en modaliteiten met betrekking tot de overgang van de pensioenverplichtingen” dient te bepalen in de mate daarmee *enkel* wordt beoogd aan de Vlaamse Regering op te dragen om (binnen een redelijke termijn) voor de uitvoering van een decretale bepaling in te staan. Die verplichting ligt immers al vervat in artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’, waarbij de Vlaamse Regering ermee wordt belast de verordeningen en besluiten te nemen die voor de uitvoering van de decreten nodig zijn zonder deze zelf te mogen schorsen of vrijstelling van hun uitvoering te mogen verlenen.

Wanneer daarentegen met de ontworpen machtiging wordt beoogd aan de Vlaamse Regering ruimere bevoegdheden toe te kennen dan die waarover ze beschikt in het kader van haar algemene uitvoeringsbevoegdheid, dan dient de ontworpen machtigingsbepaling in ieder geval te worden herwerkt zodat het voorwerp, de draagwijdte en de inhoud ervan duidelijker tot uiting worden gebracht. Een dergelijke, meer precies uitgewerkte bepaling kan dan worden opgenomen in een nieuw in te voegen derde lid.

3. Artikel 31, negende streepje, van het om advies voorgelegde ontwerp strekt ertoe aan de ontworpen wijziging van artikel 29 van het decreet van 25 april 2014 uitwerking te verlenen met ingang van 1 augustus 2014.

Het komt de stellers van het ontwerp toe het huidige Vlaams Parlement te informeren waarom uitstel van overname van de financieringsverplichtingen noodzakelijk is, evenals waarom de gevraagde machtiging(en) retroactief uitwerking moet(en) verkrijgen. In de memorie van toelichting dient dus het best daarvoor een verantwoording te worden opgenomen.

Hoofdstuk 9 – Terugbetalingen van kunstenaarstoelagen

Bij dit hoofdstuk zijn geen opmerkingen te maken.

Hoofdstuk 10 – Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Artikel 29

1. In het ontworpen artikel 2, § 3/2, van het decreet van 7 juli 1998 ‘houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 1998’ wordt gewag gemaakt van het “protocolakkoord van 28 september 2009”. Hiermee wordt verwezen naar het protocolakkoord van 28 september 2009 ‘tussen de federale overheid en de overheden bedoeld in artikelen 128, 130 en 135 van de Grondwet inzake preventie’, waaraan inmiddels twee aanhangsels werden toegevoegd, namelijk het aanhangsel van 18 juni 2012 ‘bij het protocolakkoord van 28 september 2009 tussen de Federale Overheid en de Overheden bedoeld in artikelen 128, 130 en 135 van de Grondwet inzake preventie’, en het aanhangsel van 29 april 2013 ‘bij het Protocolakkoord van 28 september 2009 tussen de Federale Overheid en de Overheden bedoeld in artikelen 128, 130 en 135 van de grondwet inzake preventie’.

In artikel 2, § 1, eerste lid, van het decreet van 7 juli 1998 wordt in de zinsnede “en voor de uitvoering van het Protocolakkoord van 28 september 2012 tussen de federale overheid en de overheden bedoeld in artikelen 128, 130 en 135 van de Grondwet inzake preventie, met aanhangsel van 18 juni 2012,” verkeerdelijk gewag gemaakt van het protocolakkoord van 28 september 2012, waar het protocolakkoord van 28 september 2009 wordt bedoeld. Van de huidige gelegenheid zou kunnen worden gebruik gemaakt om deze fout recht te zetten. Tevens kan dan melding worden gemaakt van het aanhangsel van 29 april 2013, waarbij de geldingsduur van het protocolakkoord van 28 september 2009 is verlengd. Zo men deze verbetering niet aanbrengt, is het in het ontworpen artikel 2, § 3/2,²² niet duidelijk welk protocolakkoord wordt bedoeld.

2. De gemachtigde verschaft de volgende toelichting omtrent de verschillen tussen de bestaande bepaling en het ontworpen artikel 2, § 3/2:

“(…) de aankoop van de testen voor de opsporing van bloed zal via overheidsopdrachten blijven gebeuren. Dit werd weggelaten omdat een nieuw ingevoegd deel, namelijk het versturen van de uitnodigingen en verwerken van de uitslagen, via een subsidie verloopt.”

en

“We beschouwen het gebruiksklaar maken van de testen (namelijk het samenvoegen van de tests en folder, antwoordformulier en handleiding) als onderdeel van het versturen van de uitnodigingen, vandaar dat dit niet afzonderlijk wordt opgenomen. Indien de RvS dit wenselijk acht, kan de bepaling uiteraard blijven staan.”

Het verdient aanbeveling om deze uitleg in de memorie van toelichting op te nemen.

²² En evenmin in artikel 2, § 2/2, van het decreet van 7 juli 1998.

Hoofdstuk 11 – Jeugdbeleid

Bij dit hoofdstuk zijn geen opmerkingen te maken.

Hoofdstuk 12 – SlotbepalingenArtikel 31

Artikel 31 van het ontwerp bepaalt dat het aan te nemen decreet uitwerking heeft met ingang van (niet: op) 1 januari 2014, met uitzondering van een aantal in die bepaling vermelde artikelen. Het laatste streepje van dat artikel bepaalt dat artikel 29 uitwerking heeft met ingang van 1 juli 2014. Volgens de gemachtigde is dit een vergissing en moet het laatste streepje vervallen, zodat artikel 29 van het aan te nemen decreet uitwerking zal hebben met ingang van 1 januari 2014.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Wim GEURTS

Marnix VAN DAMME

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Greet VERBERCKMOES

Jo BAERT

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Annemie GOOSSENS

Jan SMETS

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN

Mevrouw Annemie Turtelboom
Viceminister-president van de Vlaamse regering en Vlaams
minister van Begroting, Financiën en Energie

Phoenixgebouw
Koning Albert II-laan 19 bus 11

B-1210 BRUSSEL

contactpersoon
Wim Knaepen
wknaepen@serv.be

Michel Dethée
mdethee@serv.be

ons kenmerk
SERV_BR_20141013_programmadecreet_tweede_begroting2014_wkit

Brussel
13 oktober 2014

Adviesvraag programmadecreet tweede aanpassing begroting 2014

Mevrouw de viceminister-president,

U heeft de SERV op 6 oktober 2014 bij hoogdringendheid om advies gevraagd over het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2014.

De sociale partners konden hierover geen consensus bereiken.

In bijlage vindt u de door de organisaties ingediende standpunten.

Hoogachtend

Pieter Kerremans
administrateur-generaal

Jo Libeer
voorzitter

1. Standpunt werknemersorganisaties ABVV, ACV en ACLVB

1.1. Hoofdstuk 4: Winwinlening

Artikel 14 – 18:

In lijn met een vraag van de Europese Commissie kan het belastingkrediet in het kader van de winwinlening nu ook toegekend worden aan niet-inwoners die in Vlaanderen werken vanuit een andere EU-lidstaat. Het belastingkrediet zal evenwel niet toegankelijk zijn voor inwoners van Wallonië en Brussel die in Vlaanderen werken. Dit is een mogelijke schending van artikel 6, § 1, VI, derde lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen:

“In economische aangelegenheden oefenen de Gewesten hun bevoegdheden uit met inachtneming van de beginselen van het vrije verkeer van personen, goederen, diensten en kapitalen en van de vrijheid van handel en nijverheid, alsook met inachtneming van het algemeen normatief kader van de economische unie en de monetaire eenheid, zoals vastgesteld door of krachtens de wet, en door of krachtens de internationale verdragen.”

De werknemersorganisaties vragen daarom om aan alle Belgen dezelfde rechten toe te kennen als aan andere niet-Vlaamse EU-burgers inzake fiscaliteit.

Voorts wordt een volledig artikel in het decreet van 19 mei 2006 betreffende winwinlening geschrapt zonder enige toelichting in de memorie. Het gaat over artikel 5 met betrekking tot de inhoud van de leningsakte en de registratie ervan. Deze schrapping is onnodig en wordt dus best ongedaan gemaakt.

ADVIES VAN DE STRATEGISCHE ADVIESRAAD VOOR
LANDBOUW EN VISSERIJ

Strategische adviesraad voor landbouw en visserij

Koning Albert II-laan 35 bus 39
1030 Brussel

02 552 79 90
salv@vlaanderen.be
www.salv.be

Datum

14/10/2014

Ons kenmerk

SALV-U-20141008-kvn

Uw bericht van

06/10/2014

Uw kenmerk

DepFB/BORG/Prgdecr/

Contactpersoon

Koen Carels
koen.carels@lv.vlaanderen.be
02 552 79 81

Voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2014 en voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2015

Mevrouw de minister,

Op 6 oktober 2014 ontving de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij uw spoedadviesvraag over volgende dossiers:

- Voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2014;
- Voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2015.

Een spoedadviesvraag betekent dat de Raad 10 werkdagen de tijd heeft. De definitieve goedkeuring van de ontwerpen van decreet is gepland op 17 oktober 2014.

De SALV zal in deze fase geen advies uitbrengen.

Hoogachtend,

Piet Vanthemsche
Voorzitter SALV

ADVIES VAN DE STRATEGISCHE ADVIESRAAD VOOR
CULTUUR, JEUGD, SPORT EN MEDIA

ADVIES Algemene Raad i.s.m.
Sectorraad Kunsten en Erfgoed,
Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk,
Sectorraad Media

14 oktober 2014

Advies over het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2014 - hoofdstukken 8, 9 en 11

Namens de Vlaamse Regering verzoekt Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie Annemie Turtelboom de SARC per mail van vrijdag 3 oktober 2014 en per brief van 7 oktober 2014 om advies aangaande het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2014. Het betreft een advies met spoed. De definitieve goedkeuring van het ontwerp van decreet is gepland op 17 oktober 2014.

Bij nazicht bleken de relevante artikels voor de SARC de artikels 27 (hoofdstuk 8), 28 (hoofdstuk 9) en 30 (hoofdstuk 11).

Onderstaand advies werd door de SARC-Algemene Raad in samenwerking met de Sectorraad Kunsten en Erfgoed, de Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk en de Sectorraad Media schriftelijk afgehandeld.

Advies

1. Hoofdstuk 8: Pensioenfonds VRT

Hoofdstuk 8, artikel 27 van het voorontwerp van decreet regelt de toevoeging van een nieuw lid aan artikel 29 van het decreet betreffende rustpensioenen, toegekend aan de vastbenoemde personeelsleden van de VRT en betreffende de overlevingspensioenen als volgt:

'In afwijking van het tweede lid kan de Vlaamse Regering met het oog op de vlotte overgang van de pensioenverplichtingen, de effectieve overdracht van een deel van de activa laten ingaan op een specifiek te bepalendatum, alsook de nadere regels en modaliteiten met betrekking tot de overgang van de pensioenverplichtingen bepalen.'

Het decreet betreffende de rustpensioenen van de VRT werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering, na een positief advies van de SARC-Sectorraad Media op 28 november 2013. Het werd in het Belgische Staatsblad gepubliceerd op 25 april 2014.

In het artikel 29 van dat decreet werd bepaald dat:

'De financiering van de uitgaven die voortvloeien uit de toepassing van de bepalingen van dit decreet [...]:

2° is ten laste van de Vlaamse Gemeenschap, die daarvoor de nodige maatregelen neemt, uiterlijk op de eerste dag van de tweede maand die volgt op de datum van de bekendmaking van dit decreet in het Belgisch Staatsblad. [...]

Deze timing kon echter niet gerespecteerd worden. Daarom wordt met de voorliggende aanpassing via het Programmadecreet aan de Vlaamse Regering de kans gegeven om af te wijken en de activa op een latere datum over te dragen. Dit zal gebeuren via een besluit van de Vlaamse Regering, net zoals dat zal gebeuren voor de overname van de verplichtingen die vervat zijn in de dienstverleningsovereenkomst tussen enerzijds de VRT, het Pensioenfinancieringsorganisme Statutairen, en anderzijds de Pensioendienst voor de Overheidssector, PDOS (art. 29, 2° lid, 2°).

Voorstel van advies:

De SARC stelt vast dat uitvoering zal gegeven worden aan het decreet en adviseert positief.

2. Hoofdstuk 9: terugbetaling van kunstenaarstoelagen

Hoofdstuk 9, artikel 28 van het voorontwerp van decreet regelt de toevoeging van een punt 7° aan artikel 22, §2 van het decreet houdende begrotingstechnische bepalingen alsmede de bepalingen tot begeleiding van de begroting 1991, gewijzigd bij het decreet van 21 november 2008, dat de terugbetalingen van kunstenaarstoelagen verleend op basis van het Kunstendecreet regelt.

Dit punt 7° wordt toegevoegd aan het artikel dat de oprichting van het begrotingsfonds 'Fonds Kunsten en Erfgoed' regelt. Het vernieuwde Kunstendecreet heeft het instrument 'kunstenaarstoelagen', dit zijn de 'minitoelagen' van vroeger, decretaal verankerd. De 'kunstenaarstoelage' is bedoeld voor kunstenaars of organisaties die uitgaven hebben in functie van hun professionele praktijk die ze niet kunnen voorfinancieren maar wel via aflossingen kunnen terugbetalen. Deze subsidie kan nu al verstrekt worden.

Deze subsidie is renteloos en moet door de ontvanger volledig worden terugbetaald volgens de modaliteiten in het Kunstendecreet, goedgekeurd door het Vlaams Parlement op 4 december 2013, en het bijhorende uitvoeringsbesluit van 9 mei 2014.

Er wordt in dit programmadecreet voorzien dat subsidies die verstrekt worden vanuit de basisallocatie (beleidskrediet HE) via terugbetalingen van de kunstenaarstoelagen bij het fonds terecht komen, waardoor op korte termijn een rollend fonds wordt gecreëerd dat zichzelf financiert.

Voorstel van advies:

De SARC vindt het een goede zaak dat middelen die worden terugbetaald in het Fonds Kunsten en Erfgoed terechtkomen, waardoor deze middelen terug voor kunsten en erfgoed kunnen worden ingezet. Hij adviseert positief.

3. Hoofdstuk 11: Jeugdbeleid

Hoofdstuk 11, artikel 30 van het voorontwerp van decreet regelt een aanpassing van artikel 4, §4, eerste lid, van het decreet betreffende het lokaal en provinciaal jeugdbeleid. Het zorgt voor overeenstemming met het bedrag voorzien in de tweede begrotingsaanpassing. In de initiële begroting was het bedrag reeds lager dan oorspronkelijk voorzien omdat het indexcijfer lager was dan verwacht. Omwille van een desindexering wordt dit bedrag bij de begrotingsaanpassing 2014 nu verlaagd tot 21.298.000 euro.

De zinsnede "ten minste 21.760.000 euro" wordt daarom vervangen door "ten minste 21.298.000 euro". Het bedrag voor de uitvoering van het decreet wordt zo met 462.000 verminderd.

Voorstel van advies:

De SARC hoopt dat het lokaal jeugdbeleid in de toekomst nog voldoende financiële ademruimte krijgt. De aangekondigde besparingen en overheveling van deze middelen naar het Gemeentefonds brengen het lokaal jeugdwerk in gevaar. In deze context verwijst de raad ook naar haar memorandum 2014-2019 waarin de Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk stelt dat een overheveling van bevoegdheden geen besparing mag betekenen. Vlaanderen moet lokaal jeugdwerk blijven ondersteunen via geormerkte middelen voor steden en gemeenten.

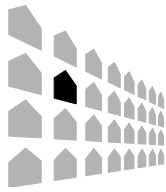
Namens de Algemene Raad,
Luk Verschueren, algemeen voorzitter
Iris Van Riet, algemeen secretaris

Namens de Sectorraad Kunsten en Erfgoed,
Heidi De Nijn, voorzitter
Herman Baeten, ondervoorzitter
Hanne Schuermans, secretaris

Namens de Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk,
Frie De Greef, voorzitter
Dirk Verbist, ondervoorzitter
Liesbeth Lemiere, secretaris

Namens de Sectorraad Media,
Simon Delaere, voorzitter
Hilde Van den Bulck, ondervoorzitter
Hanne Schuermans, secretaris

ADVIES VAN DE VLAAMSE WOONRAAD

Vlaamse Woonraad

Strategische Adviesraad

Vlaamse Woonraad

Koning Albert II-laan 19 bus 23
1210 Brussel
vlaamse.woonraad@rwo.vlaanderen.be
www.vlaamsewoonraad.be

Advies 2014/07

datum **14 oktober 2015**

bestemming Mevrouw Liesbeth Homans, Viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding

Mevrouw Annemie Turtelboom, Viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie

kopie Vlaams Parlement, Commissie voor Wonen, Armoedebelief en Gelijke Kansen

Vlaams Parlement, Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting

onderwerp **Advies over het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2014**

Advies over het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2015

1. Situering

Op 3 oktober 2014 hechtte de Vlaamse Regering haar principiële goedkeuring aan bovenvermelde programmadecreten.

De Vlaamse Woonraad werd op 6 oktober 2014 verzocht hierover spoedadvies uit te brengen (normaliter binnen de 10 kalenderdagen). Het advies van de Raad werd op 14 oktober 2014 goedgekeurd en overgemaakt aan de ministers respectievelijk bevoegd voor wonen en financiën & begroting.

Het programmadecreet bij de tweede aanpassing van de begroting 2014 bevat geen elementen die een rechtstreekse impact hebben op het beleidsveld wonen. Daarom beperkt de Vlaamse Woonraad zijn advies tot het programmadecreet bij de begroting 2015.

2. Opzet van het voorontwerp van decreet

Het programmadecreet bij de begroting 2015 bevat drie belangrijke thema's met betrekking tot het beleidsveld wonen:

- De aanpassing van de belastingvermindering voor de eigen woning (hoofdstuk 3, afdeling 3, artikel 90 tot en met 96);
- De stopzetting van de subsidiëring van sociale koopwoningen en sociale kavels (hoofdstuk 14, afdeling 1, artikel 109 tot en met 117);
- De decretale verankering van de voorwaarden waaronder de VMSW en het Vlaams Woningfonds bijzondere sociale leningen aan particulieren kunnen toestaan (hoofdstuk 14, afdeling 3, artikel 119).

Daarnaast bevat het programmadecreet nog een aantal kleinere voorstellen inzake de woonfiscaliteit (hoofdstuk 3: wijzigingen aan het Wetboek van de inkomstenbelasting) en aan het beleidsveld wonen gerelateerde onderwerpen. Gelet op de vraag om spoedadvies beperkt de Raad de bespreking enkel tot de hierboven vermelde hoofdthema's.

3. Bespreking van het ontwerpbesluit

3.1. Algemeen: welke rol voor eigendomsondersteuning binnen het Vlaamse woonbeleid?

De voorgestelde maatregelen hebben met elkaar gemeen dat zij ingrijpen op de wijze waarop de Vlaamse overheid het eigen woningbezit wenst te ondersteunen. Eigendomsondersteuning vormt sinds oudsher een belangrijke pijler van het woonbeleid in België en Vlaanderen. De Vlaamse Woonraad onderkent het belang van de eigen woning en de rol van gerichte eigendomsondersteuning binnen het Vlaamse woonbeleid. Tegelijk heeft de Raad aangedrongen op een grondig, fundamenteel debat over de draagwijdte van eigendomsondersteuning binnen het Vlaamse woonbeleid. Twee vragen zijn hierbij cruciaal:

- Welke doelgroepen moeten worden ondersteund in hun streven om een eigen woning te verwerven?

- Welke instrumenten zijn hiertoe het meest doeltreffend en efficiënt?

De Raad meent dat bestaand wetenschappelijk onderzoek voor deze vragen richtinggevend kan zijn en een geobjectiveerd maatschappelijk en politiek debat kan stofferen.¹ Een duidelijk en coherent beleids- en evaluatiekader waartegen de voorgestelde maatregelen kunnen worden afgetoetst is immers aangewezen. De Raad beschouwt het als een gemiste kans dat de voorgestelde maatregelen niet meer vanuit een dergelijke invalshoek werden benaderd.

3.2. Belastingvermindering voor de eigen woning

Het voorontwerp van decreet vormt de technisch-juridische uitwerking van het Regeerakkoord en stelt inzake de woonbonus volgende principiële uitgangspunten voorop:

- Bestaande contracten blijven gehonoreerd aan de afgesproken voorwaarden (inclusief behoud voordeel aan marginaal tarief)
- Voor contracten afgesloten vanaf 1 januari 2015 wordt het basisbedrag met een derde verminderd en wordt het voordeel toegekend tegen een belastingtarief van 40%.
- Voor alle contracten worden de bedragen van toepassing in 2015 niet geïndexeerd.

In zijn advies over de regionalisering van de woonbonus plaatste de Vlaamse Woonraad kanttekeningen bij de doelmatigheid van de woonbonus (onder meer het aselectief karakter, de kostprijs, het prijsopdrijvend effect enz.).² De Raad pleitte daarom voor een beleid met meer gerichte vormen van eigendomsondersteuning, naast een beleid dat in essentie het grondwettelijk recht op menswaardig en betaalbaar wonen bij woonbehoeftigen kan verzekeren. Een

¹ Zie onder meer Goeyvaerts, e.a (2014) Onderzoek naar de woonfiscaliteit in Vlaanderen. Leuven: KU Leuven. <http://feb.kuleuven.be/drc/CES/research/rapporten-workshop-woonfiscaliteit>; Heylen K. (2013), Subsidies bij sociale koopwoningen in Vlaanderen, Steunpunt Wonen, Leuven, 49 p. http://steunpuntwonen.be/Documenten/Onderzoek_Werkpakketten/WP7_Subsidies_bij_sociale_koopwoningen_in_Vlaanderen; Heylen K. (2012), Behoeftes aan sociale koopwoningen en sociale kavels in Vlaanderen, Steunpunt Wonen, Leuven, 30 p. http://steunpuntwonen.be/Documenten/Onderzoek_Ad-hoc-opdrachten/Ad_hoc_3_behoeftes_sociale_koopwoningen.pdf; Heylen K. & Winters S. (2012), De verdeling van de subsidies op vlak van wonen in Vlaanderen, 95 p. http://steunpuntwonen.be/Documenten/Publicaties_steunpunt-wonen-2012-2015/2012/2012-18-de-verdeling-van-de-woonsubsidies-versie.pdf

² Deze analyse werd inmiddels grotendeels bijgetreden door wetenschappelijk onderzoek, zie Vastmans e.a., *De Vlaamse woonbonus, behouden of afschaffen?* Persbericht KU Leuven, <http://nieuws.kuleuven.be/node/13603> (met link naar onderzoeksrapporten)

geleidelijke heroriëntatie en/of bijsturing diende vanuit dit perspectief te worden overwogen en opgezet.

Het programmadecreet bevat een aantal maatregelen die deels aan de opmerkingen en/of voorstellen van vernoemd advies tegemoet komen:

- De niet-indexering van de bedragen vermijdt een budgettaire ontsporing van de uitgaven;
- De toekenning van het voordeel voor nieuwe contracten tegen een tarief van 40% verkleint de ongelijke verdeling van de fiscale uitgaven tussen huishoudens met een verschillend inkomen.

De Raad kan begrip opbrengen voor de budgettaire context enerzijds, en de beslissing om de bestaande contracten te honoreren aan de afgesproken voorwaarden omwille van de eerder gecreëerde verwachtingen anderzijds.

De keerzijde hiervan is echter tweëerlei: de vrijgekomen budgettaire ruimte is hierdoor beperkt en voor nieuwe contracten wordt het fiscaal voordeel niet op een geleidelijke manier verminderd. Wat dit laatste betreft wordt in wetenschappelijk onderzoek gewezen op mogelijke neveneffecten zoals een prijsdempend effect³, een daling van het aantal woningverkoop en een onzeker investeringsklimaat.⁴ De Vlaamse Woonraad vraagt de Vlaamse Regering maximaal te anticiperen op deze neveneffecten. Verder merkt de Raad op dat met het toepassen van een uniform tarief van 40% de aangehaalde ongelijke verdeling van fiscale uitgaven weliswaar wordt afgezwakt maar niet wordt weggewerkt.

De aanpassing van de woonbonus levert in 2016 een besparing van 63 miljoen euro op.⁵ De daaropvolgende jaren zal dit bedrag geleidelijk (cumulatief) toenemen. De Raad vraagt -in lijn met haar vroeger advies over de woonbonus- de middelen die vrijkomen aan te wenden voor alternatieve investeringen in de woningmarkt en voor het versterken van het Vlaamse Woonbeleid. In het kader van de geplande afbouw van de woonbonus, kunnen deze alternatieve

³ In hun onderzoek naar de impact van diverse hervormingsscenario's voor de woonbonus ramen Goeyvaerts e.a. (2014) het prijsdempend effect op de woningprijzen van een vergelijkbaar scenario op -8,2% (zie <http://feb.kuleuven.be/drc/CES/research/documenten/deel-4-bouwstenen-en-scenarios.pdf>, p. 58, variant 4.1.4.1. In de studie wordt in deze variant het voordeel voor bestaande contracten behouden en een voordeel van 30% toegekend aan nieuwe contracten. Dit laatste stemt grosso modo overeen met het voorgestelde voordeel van 40% op een lager basisbedrag). Een grondiger analyse van de mogelijke impact van de maatregelen voorgesteld in het Regeerakkoord en dit programmadecreet is noodzakelijk.

⁴ Vastmans e.a., *De Vlaamse woonbonus, behouden of afschaffen?* Persbericht KU Leuven, <http://nieuws.kuleuven.be/node/13603>

⁵ Zie handelingen van de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting van 7 oktober 2014. https://docs.vlaamsparlement.be/docs/handelingen_commissies/2014-2015/commFIN-20141007-927733_voorlopig.pdf

investeringen de woningmarkt behoeden voor te grote schokken. Daarnaast zijn ze vereist om de realisatie van het recht op wonen bij woonbehoeftige huishoudens te verzekeren en de opwaardering van de woningkwaliteit te realiseren (met inbegrip van energiezuinigheid).

Wat betreft de meer technische aspecten vraagt de Raad duidelijkheid omtrent de regeling voor herfinancieringen. In de Memorie van Toelichting bij de wet van 8 mei 2014 (implementatie zesde staatshervorming m.b.t. woonfiscaliteit) wordt aangegeven dat herfinancieringen steeds het regime van de oorspronkelijke lening volgen. Het is de Raad niet geheel duidelijk of deze regeling behouden blijft bij toepassing van voorliggend programmadecreet. De Raad vraagt dit te expliciteren, en hierbij duidelijk aan te geven welke regels gelden bij herfinancieringen bij eenzelfde kredietinstelling dan wel bij een nieuwe kredietverstrekker. Een andere vraag betreft de juridisch-technische formulering inzake de niet-indexering: verkrijgt dit een sluitend en in de tijd onbeperkt karakter zowel voor de oude als voor de nieuwe contracten?

Tot slot stelt het regeerakkoord dat voor eenzelfde goed maximaal 2 maal gebruik gemaakt mag worden van de woonbonus. Uit het ontwerp van programmadecreet blijkt evenwel niet of en hoe dit beleidsvoornemen wordt gerealiseerd. Doelt men op het onroerend goed als dusdanig dan wel op het aantal personen betrokken bij een transactie (vb. meerdere personen kopen aan in onverdeeldheid)? De Raad vraagt dit te verduidelijken.

3.3. Subsidiëring van sociale koopwoningen en sociale kavels

In haar Regeerakkoord 2014-2019 stelt de Vlaamse Regering dat de subsidiëring van sociale koopwoningen en sociale kavels wordt stopgezet. Meer in het bijzonder zullen er voor nieuwe sociale woonprojecten geen subsidies meer verleend worden voor verwerving (SV) en voor infrastructuuraanleg (SSI) in functie van de realisatie van sociale koopwoningen of sociale kavels, en voor de bouw van of omvorming tot sociale koopwoningen (SBE). In het programmadecreet wordt dit voornemen technisch-juridisch uitgewerkt.

Diversiteit in sociale woonprojecten

Hoewel vanuit het beleidsveld wonen geregeld bedenkingen worden geformuleerd ten aanzien van de huidige regeling voor sociale koopwoningen en kavels (o.m. ruim doelpubliek versus relatief beperkt aantal realisaties, geen blijvend publiek

karakter van het sociaal kooppatrimonium), beschikt de sociale koop als beleidsinstrument toch over enkele troeven.

Uit onderzoek van het Steunpunt Wonen blijkt dat bijna de helft (48%) van het subsidiebudget voor de sociale koop terechtkomt bij huishoudens behorend tot het eerste inkomenskwintiel.⁶ Het is met andere woorden -ondanks de reglementair ruim afgebakende doelgroep- in de feiten een vrij selectief beleidsinstrument. Verder kan de sociale koop de rol van katalysator in sociale woonprojecten vervullen. Met het oog op een diverse bewonerssamenstelling, worden op het terrein vaak zowel sociale huur- als koopwoningen gerealiseerd. Het draagvlak voor het sociaal woonproject wordt dan ook vaak verhoogd net door een aandeel sociale koopwoningen te voorzien. Het is een bekommernis van de Raad om dit beleidsmatig te kunnen blijven opvangen.

Nieuw kader

Het stopzetten van de subsidiëring van de SV, SBE en SSI betekent niet de stopzetting van het systeem van sociale koopwoningen *an sich* (bepaalde grondvoorraden en fiscale voordelen voor huisvestingsmaatschappijen blijven bestaan), maar zal gemiddeld voor een prijsverhoging van het desbetreffend aanbod zorgen. De vraag rijst in hoeverre deze woningen nog betaalbaar zullen zijn voor een 'sociaal' doelpubliek.

Mogelijk zal een verschuiving plaatsvinden naar verkoop aan beter gesitueerde inkomensgroepen. Door de huidige koppeling tussen sociale koop en sociale lening zullen de begunstigden een subsidie blijven ontvangen. Het is de vraag of deze koppeling en steun relevant zijn in geval van verschuiving naar hogere inkomens. Een evaluatie op dit punt dringt zich op, en sluit aan bij het voornemen een nieuw kader voor sociale koop uit te werken enerzijds en het pleidooi om het stelsel van sociale leningen te evalueren anderzijds (zie verder).

Het verdient dan ook aanbeveling aan te geven onder welke vorm de sociale koopwoning als (gerichte) eigendomsverwerving een plaats in het beleid kan hebben. Het is overigens aangewezen voorliggend voorstel en de rol van de sociale koopwoningen te kaderen binnen het geheel van de maatregelen tot eigendomsverwerving (en het beleid dat hieromtrent kan worden ontwikkeld). In dit licht is het eveneens wenselijk de relatie met de middelgrote sociale koopwoningen en de bescheiden woningen uit te klaren (met het oog op

⁶ Op basis van equivalent inkomen, analyses voor koopwoningen opgeleverd in de periode 2003-2008. Het betreft dus inkomens van starters. Zie http://steunpuntwonen.be/Documenten/Onderzoek_Werkpakketten/WP7_Subsidies_bij_sociale_koopwoningen_in_Vlaanderen

duidelijkheid voor de betrokkenen) en erover te waken dat er voldoende relevant onderscheid is.

Dit debat moet het voorwerp zijn van overleg en kan worden uitgeklaard in het nieuwe kader voor de sociale koop dat wordt aangekondigd in het regeerakkoord.

Groeipad

Het voorstel heeft verder onmiskenbaar een impact op het uitgetekende groeipad voor sociale koopwoningen en sociale kavels in het decreet grond- en pandenbeleid. Geldt dit groeipad nog en wat is de invloed op de werking en woonprogrammatie van lokale besturen en andere betrokken actoren (aannemers, kandidaat-kopers)? De Raad vraagt hierover duidelijkheid te verschaffen. Tevens meent de Raad dat de middellange termijndoelstellingen (zoals het bindend sociaal objectief door de Vlaamse regering vooropgesteld) die lokaal een meerjarenplanning vergen, niet zonder het nodige overleg kunnen worden gewijzigd.

Impact projectrealisaties

De complexiteit van de regelgeving en het vaak gemengd karakter van sociale woonprojecten nopen ertoe omzichtig te werk te gaan. De effecten van het voorstel moeten dan ook goed worden beoordeeld en overwogen. Alvast moeten onbedoelde effecten worden vermeden. Bovendien rijzen heel wat vragen naar de toepassing, de gevolgen en de overgang.

Het voorstel om artikel 61 van de Vlaamse Wooncode op te heffen heeft gevolgen voor de infrastructuurwerken in de sociale huurprojecten, in het bijzonder in geval van gemengde projecten. Het gemengd karakter van sociale woonprojecten is reeds jaren een beleidsoptie van het Vlaamse woonbeleid, en gemengde projecten blijven ook in de toekomst opportuun. Een verhoogd subsidiepercentage voor infrastructuur binnen gemengde woonprojecten mag niet gehypothekeerd worden doordat er sociale koopwoningen worden gerealiseerd (zonder infrastructuursubsidie). Beleidsdoelstelling en subsidiëring van infrastructuur moeten hier weloverwogen worden.

Het voorstel om artikel 63 van de Vlaamse Wooncode op te heffen inzake verwerving, slaat niet enkel op de sociale koopprojecten maar treft mogelijk ook de sociale huurprojecten. De Raad vraagt na te gaan of dit artikel effectief de grondslag vormt voor de prefinanciering van de verwerving van de gronden voor sociale huurprojecten (via tussenkomst in de rente tot opname in de FS3 lening) en of hier sprake kan zijn van een ongewild effect.

Er stellen zich heel wat vragen inzake toepassing, operationele onduidelijkheden en rechtszekerheid. Wat met de verbintenissen voor de particulier, wat met geplande verkopen waar reeds een aantal handelingen werden verricht (bv. infrastructuur), wat is de relatie met de boeteclausule en wederinkoop (artikel 84 Vlaamse Wooncode). Welke voorwaarden zullen de houders van een sociale kavel moeten respecteren nu de decretale grond in artikel 66 wordt opgeheven?

In het bijzonder zal dan ook aandacht moeten uit gaan naar een adequate overgangsregeling. In dit verband kan worden opgemerkt dat de huidige regeling geldt totdat de desbetreffende decretale bepalingen worden opgeheven. Echter, de memorie van toelichting is hieromtrent enigszins misleidend (enkel wordt subsidiëring van de sociale koopprojecten in het vooruitzicht gesteld wanneer reeds een gunstig advies op het lokaal woonoverleg is verleend en deze projecten bij de VMSW zijn aangemeld vóór het aantreden van de nieuwe Vlaamse Regering). De Raad vraagt terzake om een verduidelijking.

3.4. Sociale leningen

Via het programmadecreet wenst de Vlaamse Regering de eerder bij BVR doorgevoerde wijzigingen aan het stelsel van sociale leningen (BVR van 21 april 2014) decretaal te verankeren (ten gevolge van een opmerking hierover van de Raad van State). Concreet wordt beslist om de toekenning van sociale leningen voor de grondaankoop, nieuwbouw en voor herfinanciering te schrappen.

De Vlaamse Woonraad heeft in eerdere adviezen gepleit voor meer gerichte vormen van eigendomsondersteuning, waarbij het stelsel van sociale leningen een goed instrument vormt en kan worden opgewaardeerd. Een aanpassing van de modaliteiten van het stelsel dient daartoe overwogen te worden. Het is aangewezen, zoals hoger gesteld, dit te kaderen binnen het geheel van de ondersteuning van de eigendomsverwerving, en nadat een grondige evaluatie van het huidige stelsel is doorgevoerd. In dit verband kan de optie om grondaankoop en nieuwbouw niet langer via sociale lening te subsidiëren deel uit maken van vooropgestelde evaluatie (en kan in relatie gebracht worden met een sterker socio- economisch profiel van betrokkenen).

ADVIES VAN DE VLAAMSE ADVIESRAAD VOOR BESTUURSZAKEN

Aan mevrouw Annemie Turtelboom
Viceminister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Begroting, Financiën en
Energie
Koning Albert II-laan 19 bus 11
1210 Brussel

vragen naar / e-mail

Bram Opsomer

bram.opsomer@bz.vlaanderen.be**telefoonnummer**

02 553 40 15

datum

15 oktober '14

kenmerk

2014/09

Betreft: programmadecreten

Mevrouw de Viceminister-president,

De Vlaamse Regering hechtte op vrijdag 3 oktober jl. haar principiële goedkeuring aan het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2014 (2BA14) en aan het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2015 (BO15). Deze voorontwerpen werden voor spoedadvies voorgelegd aan de Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken.

Vooraf moet worden opgemerkt dat een programmadecreet dient tot begeleiding van een begroting. Voor een goede beoordeling moeten de voorontwerpen dus samen gelezen worden met de begrotingsvoorstellen. Er zijn tot op heden echter geen begrotingsstukken bekend bij de Raad, wat niet enkel de opmaak van een advies bemoeilijkt, maar ook in strijd is met de gangbare budgettaire logica.

Hoofdbedenking is dat de Vlaamse Regering via het programmadecreet enkele beleidsdoelstellingen uit het regeerakkoord reeds opneemt in de Vlaamse begroting, maar daarbij onvoldoende rekening houdt met het feit dat dit zich ook rechtstreeks financieel laat voelen op lokaal en provinciaal vlak. Er is vaak geen zicht op hoe de financiële verevening zich zal doorvertalen per individueel bestuur, of er wordt gevreesd dat geen volledige inschatting is gemaakt van de impact van bepaalde maatregelen. Dit zorgt voor onrust en doorkruist tevens de lokale en provinciale financiële meerjarenplanning. Indien de Vlaamse Regering het echt meent met het Belfortprincipe¹, dan moet er dringend overleg komen met de betrokken bestuursniveaus om de precieze gevolgen van de genomen beleidsbeslissingen in kaart te brengen.

¹ Het Belfortprincipe is opgenomen als uitgangspunt in het regeerakkoord en houdt in dat de Vlaamse overheid bij elke beslissing de impact in kaart brengt op de lokale en provinciale besturen.

Volgende inhoudelijke voorstellen uit het voorontwerp van programmadecreet BO15 illustreren bovenstaande bekommernis:

- Onderwijs
- Gesco's
- Sociale koopwoningen en kavels
- Bovengemeentelijke saneringsbijdrage
- Provinciefonds
- Woonzorgcentra

1. Onderwijs

Vaak is er geen rechtstreeks impact, maar onrechtstreeks kunnen de besparingen uit artikel 2 e.v. wel terechtkomen bij de lokale besturen (bv. voor de werkingsmiddelen van de eigen scholen of voor de OCMW's wegens de verhoging van het inschrijvingsgeld).

2. Gesco's

De Vlaamse Regering krijgt via artikel 102 de bevoegdheid om de nodige maatregelen te nemen voor de regularisatie van de gesco's, nl. aanpassing van KB nr. 474, deel van programmawet 30.12.1987 en deel van programmawet (I) van 24.12.2002. Over de geplande wijzigingen zelf staat er echter niets. De gevolgen zijn dus heel moeilijk in te schatten. De Raad vraagt hier dringend duidelijkheid.

3. Sociale koopwoningen en kavels

Artikel 109 zet de subsidies van sociale koopwoningen en kavels stop. Meer in het bijzonder zullen er voor nieuwe sociale woonprojecten geen subsidies meer verleend worden voor verwervingen en voor infrastructuuraanleg in functie van de realisatie van sociale koopwoningen of sociale kavels, en voor de bouw van of omvorming tot sociale koopwoningen.

De Raad erkent dat er voor- en nadelen zijn van koopwoningen, maar het is wel een belangrijk instrument in functie van een integrale aanpak van het lokale huisvestingsbeleid, en specifiek voor het behalen van het bindend sociaal objectief. Voor lokale besturen waren sociale koopwoningen een vaak gebruikte manier om een sociale mix te voorzien in bestaande locaties die reeds door sociale huur gedomineerd worden (cruciaal voor de leefbaarheid), of als glijmiddel om grotere projecten te realiseren.

Kortom, als van de Vlaamse lokale besturen verwacht wordt dat ze bijdraagt aan de coördinatie en uitvoering van Vlaamse beleidsdoelstellingen op het vlak van wonen (bv. sociaal objectief, leefbaarheid, ...), dan moet ze daar ook de nodige instrumenten voor in handen krijgen.

4. Bovengemeentelijke saneringsbijdrage

In art. 121 wordt het tarief voor de bovengemeentelijke bijdrage en de bovengemeentelijke vergoeding aangepast, zonder inperking van de coëfficiënt

gemeentelijk deel. Dat betekent dat het gemeentelijke deel automatisch mee verhoogt of dat op zijn minst het maximum van de gemeentelijke bijdrage verhoogt. Deze impact is niet in kaart gebracht.

5. Provinciefonds

Artikel 140 van het voorontwerp programmadecreet BO15 zorgt voor de opheffing van het decreet van 29 april 1991 betreffende het Vlaams Provinciefonds met ingang van 1 januari 2015.

De Raad formuleert volgende bedenkingen:

- De afschaffing van het provinciefonds is een beslissing die is opgenomen in het Vlaamse regeerakkoord. Dit wil echter niet zeggen dat de Vlaamse Regering zich niet moet gedragen als een goede huisvader bij de implementatie van deze beslissing. **Een duidelijke (financiële) impactanalyse, met een tijdig overleg met de betrokken besturen, was te verkiezen boven de huidige eenzijdige aanpak** en had mogelijk enkele weerstanden kunnen temperen. Bovendien zorgt deze plotse afschaffing op heel korte termijn voor een fundamenteel **gebrek aan stabiliteit in de financiering** (trouwens nadat het provinciefonds voordien reeds 8 maal werd gewijzigd²). Dit verstoort de gezonde financiële verhoudingen waarbij de voorspelbaarheid van de geldstromen van cruciaal belang is voor een de tijdige financiële planning. De Raad betreurt deze gang van zaken en hoopt alvast dat het debat over de afschaffing van het provinciefonds grondig wordt gevoerd op het niveau van het Vlaams Parlement.
- De Raad vraagt dat wordt rekening gehouden met feit dat de afschaffing van het provinciefonds eveneens zijn **financiële weerslag heeft op andere dossiers**:
 - VLABEST neemt akte van het feit dat artikelen 4, 5, 7bis en 14, tweede lid, van het voorontwerp programmadecreet BO15 pas worden opgeheven met ingang van 1 januari 2016. De bepalingen in die artikelen bevatten de reguliere verdelingsregeling van het Provinciefonds tot en met de dotatie van het begrotingsjaar 2013. Aangezien het saldo van het Provinciefonds voor 2013 (3,231 miljoen euro) werd overgedragen naar 2015 (cf. artikel 14, tweede lid) en de verdeling van het saldo 2013 nog moet gebeuren volgens de in 2013 geldende verdelingscriteria, kunnen de bovenvermelde artikelen maar worden opgeheven met ingang van 1 januari 2016.
 - In het kader van de Interne Staatshervorming is afgesproken dat niet alleen bevoegdheden van de provincies overgeheveld worden vanuit de provincies naar de andere overheden, maar dat er ook bevoegdheden (bosgroepen, regionale landschappen, toerisme, onroerende erfgoed) worden overgedragen naar de provincies met daaraan gekoppeld de nodige financiën voor een totaal bedrag van 6.563.615 euro. Voor de financiële overheveling werd in het kader van de administratieve vereenvoudiging afgesproken om het provinciefonds als mechanisme te gebruiken i.p.v. te werken met specifieke sectordecreten. Nu het provinciefonds opgedoekt wordt, bestaat het gevaar dat de provincies ook deze

² Recent waren er de vermindering van het provinciefonds met ongeveer 25 miljoen euro (1 miljard BEF) in 2002 en eveneens de vermindering van het provinciefonds in 2014 met 20 miljoen euro.

middelen kwijt zijn, wat rechtstreeks in tegenspraak zou zijn met het regeerakkoord dat stelt dat bij de overheveling van bevoegdheden ook de nodige middelen volgen.

- VLABEST wijst erop dat in het kader van de verhoogde goedkeuringen van dossiers inzake de erkenning van Islamitische erediensten en de daaraan verbonden verhoging van de financiële gevolgen voor de provincies de Vlaamse Regering verwees naar de middelen die de provincies ontvingen uit de algemene financiering voor hun bijdrage aan de realisatie van de Vlaamse beleidsdoelstellingen. Ook nog andere dossiers worden op dezelfde wijze gelinkt aan het provinciefonds. Nu deze financiering wegvalt, heropent men automatisch de discussie over de financiële impact van de inbreng van het provinciale bestuur bij het centrale beleid.

6. Woonzorgcentra

Artikel 141§6 geeft de mogelijkheid om wijzigingen door te voeren aan de dagforfaits van woonzorgcentra, kortverblijf, dagverzorgingscentra. De huidige besparingsvoorstellen hebben maar beperkte impact op de individuele woonzorgcentra, maar het is onduidelijk of de Vlaamse Regering een correcte inschatting maakt van de financiële uitdagingen (jaarlijkse groei in het Riziv is vermoedelijk niet ingecalculeerd en er is reeds een tekort). Mogelijk moet men dus in de loop van 2015 extra budget zoeken. De vraag is of men dit steeds op dezelfde wijze gaat doen, dus ten koste van de bestaande initiatieven. Op die manier wordt investeren in woonzorgcentra steeds minder aantrekkelijk. Er is dus een gevaar dat er minder nieuwe initiatieven komen en op termijn mogelijks zelfs sluitingen van (commerciële) initiatieven, met als gevolg dat de druk op lokaal besturen groter zal worden om oplossingen aan te bieden (zeker gezien de demografische context).

Wij hopen, mevrouw de minister, u hiermee van dienst te zijn geweest. Voor bijkomende vragen of toelichting kan u steeds contact opnemen met het secretariaat van VLABEST.

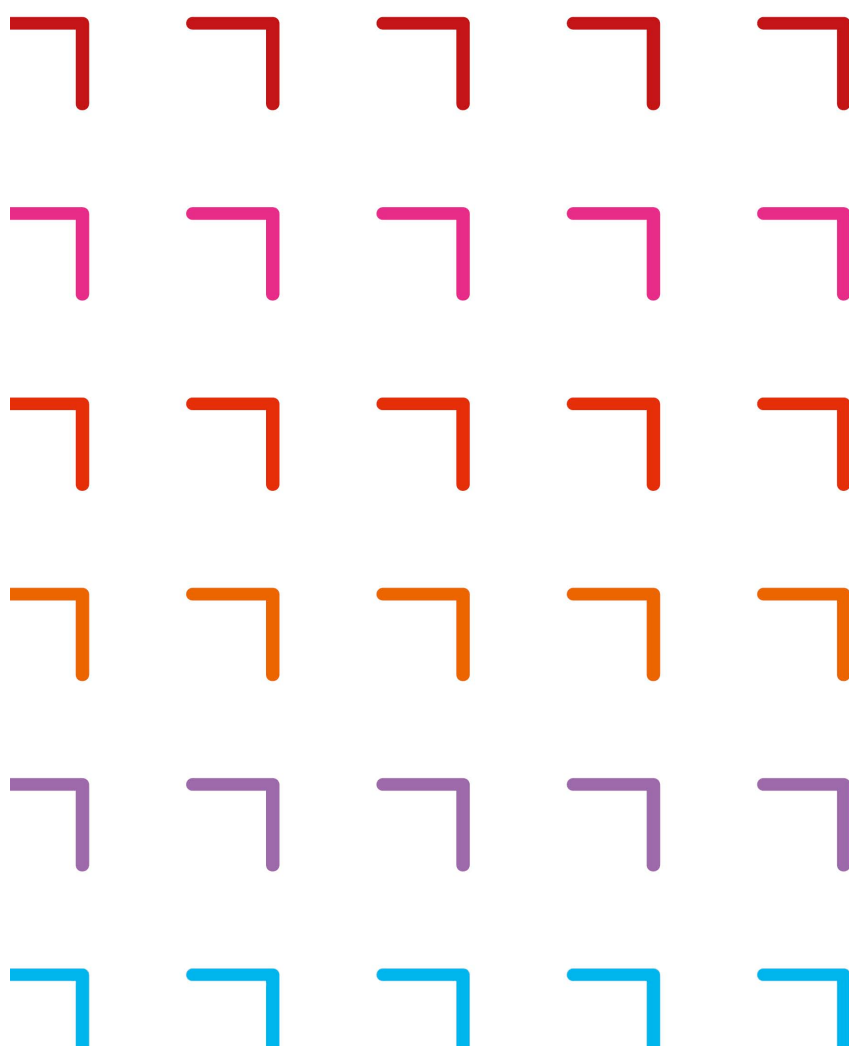
Hoogachtend,

Prof. dr. Herman MATTHIJS
Voorzitter

Bram OPSOMER
Secretaris

ADVIES VAN DE VLAAMSE RAAD VOOR WETENSCHAP EN INNOVATIE

ADVIES 198
PROGRAMMADECREET TWEEDE
BEGROTINGSAANPASSING 2014
EN BEGROTING 2015
15 OKTOBER 2014

ADVIES 198

15 oktober 2014

PROGRAMMADECREET

TWEEDE BEGROTINGSAANPASSING 2014

EN BEGROTING 2015

2/5

INLEIDING

ADVIES

1. PROGRAMMADECREET TWEEDE BEGROTINGSAANPASSING 2014

1.1. HOOFDSTUK 6. Industriële onderzoeksfondsen

2. PROGRAMMADECREET BEGROTING 2015

2.1. Afdeling 11. Hoger onderwijs en afdeling 23. Werkingsenveloppe van de hogescholen en universiteiten

ADVIES 198

15 oktober 2014

PROGRAMMADECREET

TWEEDE BEGROTINGSAANPASSING 2014

EN BEGROTING 2015

3/5

INLEIDING

Op 3 oktober 2014 keurde de Vlaamse Regering de voorontwerpen van decreet goed houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2014 en houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2015. Op 3 oktober 2014 ontving de Vlaamse Raad voor Wetenschap en Innovatie een elektronische vraag om spoedadvies bij voormelde voorontwerpen van decreet en de begeleidende memories van toelichting. De begeleidende brief vermeldt tevens dat de definitieve goedkeuring van de ontwerpen van decreet gepland is op 17 oktober 2014.

ADVIES

1. PROGRAMMADECREET TWEEDE BEGROTINGSAANPASSING 2014

De VRWI heeft het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2014 en de bijhorende memorie van toelichting grondig bestudeerd. Enkel hoofdstuk 6 'Industriële Onderzoeksfondsen (IOF)' heeft betrekking op de beleidsvelden wetenschap en innovatie waarvoor de VRWI als strategische adviesraad bevoegd is.

1.1. HOOFDSTUK 6. Industriële Onderzoeksfondsen

De voorgestelde toevoeging aan artikel 59 van het decreet van 30 april 2009 betreffende de organisatie en financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid brengt het IOF-besluit van 29 mei 2009 in overeenstemming met de telmethodiek zoals die sinds 2006 en ook na de herziening van het IOF-besluit in 2009 steeds werd toegepast, gevalideerd en goedgekeurd.

De VRWI vindt deze aanpassing logisch gelet op de synergetische samenwerking tussen de Strategische Onderzoekscentra (SOC's) en de universiteiten. Op deze wijze is de telmethodiek voor octrooien en spin-offs volledig analoog met de wijze waarop andere indicatoren zoals de industriële contractinkomsten in de IOF-verdeelsleutel worden in rekening gebracht.

ADVIES 198
PROGRAMMADECREET
TWEEDE BEGROTINGSAANPASSING 2014
EN BEGROTING 2015

15 oktober 2014

4/5

2. PROGRAMMADECREET BEGROTING 2015

De VRWI heeft het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2015 en de bijhorende memorie van toelichting grondig bestudeerd. Hoewel de VRWI niet direct bevoegd is voor advisering rond hoger onderwijs, is er uiteraard een sterke link tussen het hoger onderwijs en het wetenschappelijk onderzoek. Bovendien wordt er van uitgegaan dat 25% van de werkingsuitkeringen van de universiteiten besteed worden aan onderzoek en wordt in het financieringsdecreet 55% van de universitaire enveloppe bepaald als onderwijsdeel, terwijl 45% bepaald wordt als onderzoeksdeel.

Daarom wenst de VRWI advies te formuleren bij Afdeling 11. Hoger Onderwijs en Afdeling 23. Werkingsenveloppe van de hogescholen en universiteiten.

2.1. AFDELING 11. HOGER ONDERWIJS EN AFDELING 23. WERKINGSENVELOPPE VAN DE HOGESCHOLEN EN UNIVERSITEITEN.

De VRWI betreurt ten eerste de besparingen in het hoger onderwijs en wijst er op dat dit Vlaanderen nog verder zal verwijderen van Europese streefcijfer om 2% van het bbp aan het hoger onderwijs te besteden. België besteedt vandaag slechts 1,4% van zijn bbp aan hoger onderwijs. Besparingen zullen de kloof met deze norm nog vergroten.

Vermits aangenomen wordt dat 25% van de universitaire werkingsuitkeringen besteed worden aan onderzoek en ontwikkeling, zullen deze besparingen bovendien ook een weerslag hebben op de O&O-uitgaven en op het behalen van de 1%-norm voor O&O-overheidsbestedingen.

De VRWI wenst de Vlaamse Regering dan ook te herinneren aan één van de zeven aandachtspunten uit zijn Memorandum 2014-2019: 'Koester de fundamentele van het W&I-systeem'. De boodschap van de VRWI klonk en klinkt nog steeds als volgt:

"De Vlaamse Regering heeft, in opvolging van de Lissabondoelstelling, de afgelopen jaren duidelijk ingezet op meer onderzoekers. Ze heeft de middelen voor doctoraats- en postdoc-mandaten van FWO, IWT en BOF aanzienlijk verhoogd, wat het Vlaamse tijdelijke kader van jonge onderzoekers op een vergelijkbaar niveau met onze buurlanden heeft gebracht.

ADVIES 198

15 oktober 2014

PROGRAMMADECREET

TWEDE BEGROTINGSAANPASSING 2014

EN BEGROTING 2015

5/5

De integratie van de academiserende hogeschoolopleidingen in de universiteiten, die sinds oktober 2013 realiteit is, zal dit aantal onderzoekers nog verder doen toenemen.

In diezelfde periode is het aantal ZAP-ers op hetzelfde niveau gebleven, wat leidt tot een chronische onderomkadering. Het legt een hypotheek op de draagkracht van de universiteiten.

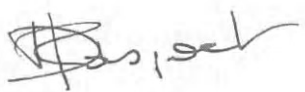
De lage basisfinanciering van de universiteiten heeft daarnaast voor gevolg dat de Vlaamse onderzoekers aangewezen zijn op competitieve projectfinanciering. Die projectmiddelen zijn echter niet in dezelfde mate gegroeid als het onderzoekerskorps. Hierdoor wordt de stabiliteit van de onderzoeksgroepen fragiel en komt het behouden en uitbouwen van expertise op lange termijn in het gedrang.

Ook voor de hogescholen stelt zich een continuïteitsprobleem door een structurele onderfinanciering gekoppeld aan een uitbreiding van het takenpakket.

Een versterking van de inhaalbeweging met een substantieel groeipad voor het vaste kader van de universiteiten is aan de orde. Het voorziene meerjarenplan voor ZAP tot 2023 is het absolute minimum, maar zal niet volstaan. Verder is het evident dat er jaarlijks een correcte indexering van de eerste geldstroom is, zoals decretaal werd bepaald.

Ook de onderfinanciering van de hogescholen moet worden geremedieerd.”

De VRWI vraagt met aandrang om tijdens deze legislatuur terug te komen op het oorspronkelijke groeipad, met andere woorden dat de besparingen van de eerste jaren opnieuw ongedaan worden gemaakt.

Danielle Raspoet
Algemeen Secretaris

Dirk Boogmans
Voorzitter

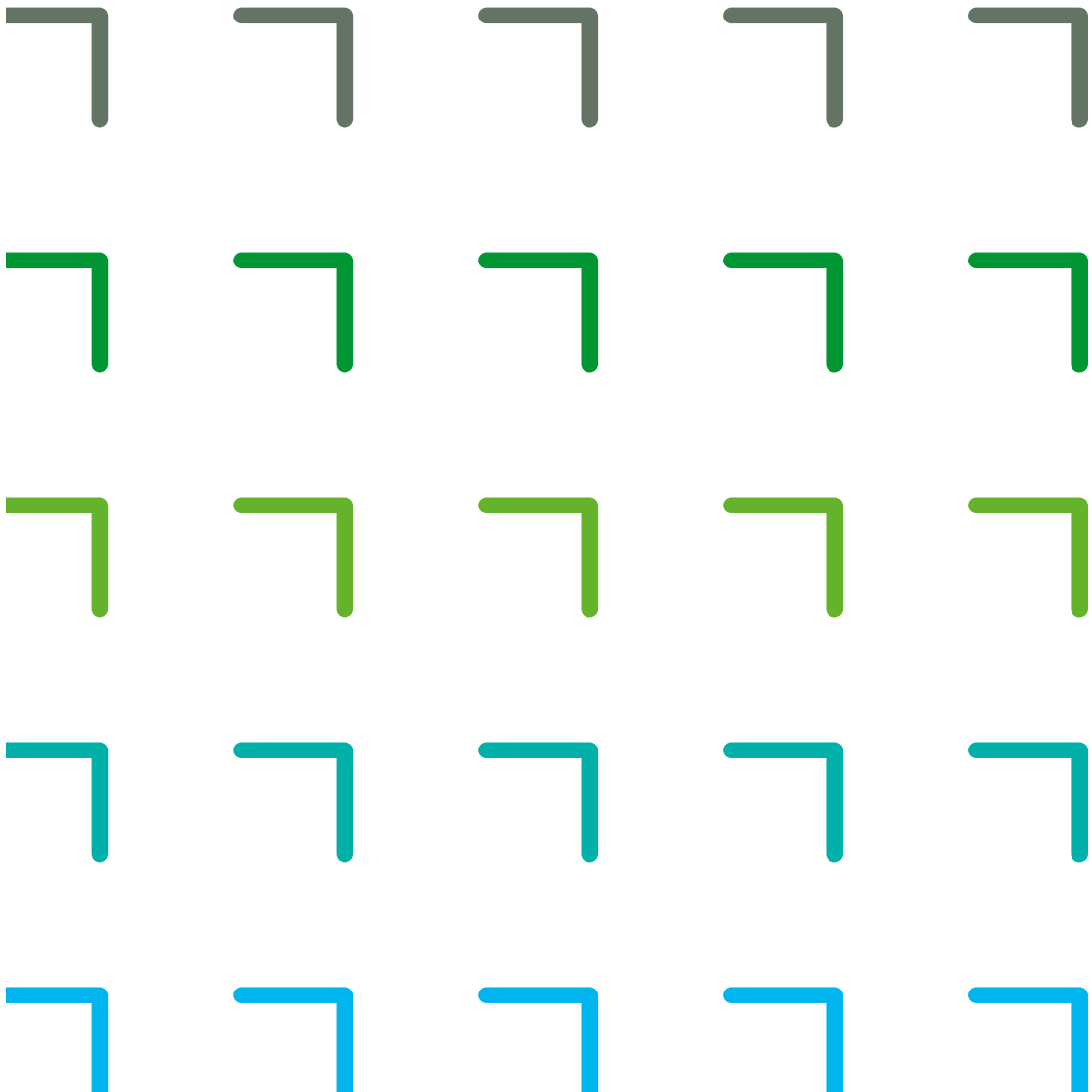
VLAAMSE RAAD
VOOR WETENSCHAP
EN INNOVATIE

FLEMISH COUNCIL
FOR SCIENCE
AND INNOVATION

KOLONIËNSTRAAT 56
B-1000 BRUSSEL
WWW.VRWI.BE

T +32 2 212 94 10
F +32 2 212 94 11
INFO@VRWI.BE

D. BOOGMANS | VOORZITTER
D. RASPOET | SECRETARIS

ADVIES VAN DE VLAAMSE ONDERWIJSRAAD

Advies over het voorontwerp van programmadecreet tweede begrotingsaanpassing 2014 en begrotingsopmaak 2015

Vlaamse Onderwijsraad

Kunstlaan 6 bus 6
BE-1210 Brussel

T +32 2 219 42 99
F +32 2 219 81 18

www.vlor.be
info@vlor.be

Wijs beleid door overleg

Adviesvrager: Annemie Turtelboom, Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie op 3 oktober 2014

Uitgebracht door de Algemene Raad op 16 oktober 2014 met eenparigheid van stemmen

Voorbereiding:

Besproken op de werkgroep beleidsnota en programmadecreet op 10 oktober 2014 onder voorzitterschap van mevrouw Mia Douterlungne en besproken op de Raad Hoger Onderwijs op 7 oktober 2014, de Raad Levenslang en Levensbreed Leren op 7 oktober 2014, de Raad Basisonderwijs op 8 oktober 2014 en de Raad Secundair Onderwijs op 9 oktober 2014.

Dossierbeheerder(s): Filip De Bruyne en Roos Herpinck

INHOUDSOPGAVE

1	ALGEMENE BESCHOUWINGEN	91
1.1	INVESTEREN IN ONDERWIJS IS NOODZAKELIJK VOOR MAATSCHAPPELIJKE ONTWIKKELING	91
1.2	HET PROGRAMMADECREET GEEFT MAAR EEN ONVOLLEDIG ZICHT OP DE BUDGETTAIRE MIDDELEN VOOR ONDERWIJS	93
2	BESPAREN OP WERKINGSMIDDELEN	94
2.1	LEERPLICHTONDERWIJS (PD 2015 – AFDELING 1; PD 2015 – AFDELING 5)	94
2.2	CENTRA VOOR LEERLINGENBEGELEIDING (PD 2015 – AFDELING 4)	96
2.3	DEELTIJDS KUNSTONDERWIJS (PD 2015 – AFDELING 7)	97
2.4	HOGER ONDERWIJS (PD 2015 – AFDELING 11 EN 23)	97
3	ANDERE BEPALINGEN PROGRAMMADECREET 2014	97
3.1	HERVERDELING NIET-TOEGEKENDE LERAARSUREN VO (PD 2014 – AFDELING 4)	97
3.2	CONTINGENT DETACHERINGEN (PD 2014 – AFDELING 5; PD 2015 – AFDELING 10)	98
4	ANDERE BEPALINGEN PROGRAMMADECREET 2015	98
4.1	AANWENDINGSPERCENTAGE OP PERSONEELSFORMATIE CLB'S (PD 2015 – AFDELING 4)	98
4.2	VERHOGING INSCHRIJVINGSGELD DKO (PD 2015 – AFDELING 7)	98
4.3	SNPB EN VOCVO (PD 2015 – AFDELING 8, 13 EN 26)	98
	<i>De inkanteling van SNPB in de reguliere begeleiding</i>	99
	<i>De overgedragen opdrachten naar de pedagogische begeleidingsdiensten, met inbegrip van competentie-ontwikkeling in het M-decreet</i>	99
4.4	VERHOGING INSCHRIJVINGSGELD CVO'S (PD 2015 – AFDELING 9)	100
4.5	SAMENWERKINGSVERBANDEN HBO5 (PD 2015 – AFDELING 11)	100
4.6	SOCIALE TOELAGEN HOGER ONDERWIJS (PD 2015 – AFDELING 11)	101
4.7	NASCHOLING (PD 2015 – AFDELING 14)	101
4.8	EXPERTISENETWERKEN (PD 2015 – AFDELING 15)	101

4.9 MAXIMUMFACTUUR (PD 2015 – AFDELING 16)	102
4.10 AFSCHAFFEN CONSORTIA VOLWASSENENONDERWIJS (PD 2015 – AFDELING 17)	103
4.11 VORMINGSFONDS HOGER ONDERWIJS (PD 2015 – AFDELING 20)	104
4.12 AANMOEDIGINGSFONDS HOGER ONDERWIJS (PD 2015 – AFDELING 22, 24 EN 25)	104

1 Algemene beschouwingen

1.1 Investeren in onderwijs is noodzakelijk voor maatschappelijke ontwikkeling

De Vlor vraagt de regering nadrukkelijk om nu en in de volgende jaren in onderwijs te investeren en zich ertoe te engageren van onderwijs een speerpunt van beleid te blijven maken. De Vlor pleit ervoor dat de overheid in de volgende jaren sterker een visie ontwikkelt op de maatschappelijke meerwaarde die gegenereerd wordt vanuit onderwijs. Breed gevormde en hoog gekwalificeerde burgers zijn noodzakelijk voor de maatschappelijke ontwikkeling, voor duurzame integratie in de samenleving en voor innovatie op diverse domeinen. De financiering van het onderwijs door middel van publieke middelen is hiervoor een noodzaak ¹.

Voorliggend programmadecreet en het advies dat de Vlor hierover geeft, vertrekt vanuit een besparingspremissie waarbij kritische vragen moeten worden gesteld ². Het begrotingsbeleid moet de voorwaarden creëren waaronder onderwijs zijn maatschappelijke en pedagogische kernopdrachten kan realiseren.

De Vlor vraagt dat de maatschappelijke meerwaarde van onderwijs vertaald wordt in het meerjarenbegrotingsbeleid. Een gebrek aan investeringen op de korte termijn dreigt op de lange termijn contraproductief te zijn. De Vlor dringt erop aan dat al lang bestaande structurele financiële problemen ten gronde opgelost worden.

De Vlor erkent dat de minister van onderwijs keuzes heeft gemaakt m.b.t. het doorbreken van de lineaire besparingsmaatregelen maar vindt dat de keuzes onvoldoende gemotiveerd en onderbouwd zijn. De Vlor vraagt dat de overheid in de toekomst verder in overleg gaat met de verschillende betrokkenen om alternatieven te realiseren m.b.t. de recurrente besparingen op de werkingsmiddelen.

De Vlor vindt dat de voorliggende budgettaire maatregelen de mogelijkheden van de onderwijsinstellingen en clb's om hun kernopdrachten te realiseren, negatief beïnvloeden. De besparingen cumuleren ten opzichte van eerdere niet-indexering van de werkingsmiddelen uit de voorbije legislatuur, de gedeeltelijke indexering die vervat zit in deze programmadecreten en omwille van het recurrente karakter van de besparingen op werkingsmiddelen. De Vlor vreest dat

¹ Vlaamse Onderwijsraad, Algemene Raad (2014). 14 fiches voor de onderhandelaars van de nieuwe Vlaamse regering. Financiering van onderwijs. Technische fiche nr. 3. Geraadpleegd op 15 oktober 2014, op http://www.vlor.be/sites/www.vlor.be/files/fiche_3_financiering.pdf

² ACOD, COC, 1 van de directeurs, GO! ouders, GO!, OKO willen hierbij volgend minderheidsstandpunt formuleren :

De optie van de Vlaamse Regering om in 2015 een begroting in evenwicht te willen hebben is een foute keuze. Een begrotingsevenwicht is volgens gerenommeerde economen een fetisjisme. Er zijn momenten waarop je beter investeert: in onderwijs, in onderzoek, in openbaar vervoer, in alternatieve energie, in infrastructuur... Als bedrijven investeringen zouden doen zonder schulden te maken, zaten we nu nog in de middeleeuwen. Het is volgens deze economen eveneens onverstandig niet te investeren in periodes van extreem lage rente.

Zie De Grauwe, Paul (2014, 26 september). 4 stellingen, in De Standaard van 26 september 2014. Geraadpleegd op 15 oktober 2014, op http://www.standaard.be/cnt/dmf20140926_01288730?shareId=e204e2db30e75623ce982926626cdce6409a321df5a7a6015dffa4ca977d6a1ce2cbfd59b17f646b98aaf3126166790a49bc17bdafb35028c969d677b1210aea

de korting op werkingsmiddelen leidt tot besparingen op didactische materialen, op ondersteuning van ouders en leerlingen en op het noodzakelijke onderhoud van gebouwen. Indien onderwijsinstellingen interen op werkingsmiddelen hebben ze minder mogelijkheden om ook het onderhoud van de gebouwen op peil te houden en/of hun eigen aandeel in de (ver)nieuwbouw van onderwijsinfrastructuur te financieren. De Vlor is verder bezorgd dat de kwaliteit van het onderwijs nog meer onder druk komt te staan door maatregelen op het vlak van personeel die nog niet in het programmadecreet zijn vervat.

Als op onderwijs wordt bespaard kan dit leiden tot problemen inzake kwaliteit en kan op een langere termijn ook leiden tot mindere resultaten voor Vlaanderen in internationale rankings. Onderwijsinstellingen kunnen geen kwaliteit garanderen als de overheid hiertoe niet voorziet in de nodige middelen.

Voor de Vlor is het een absolute noodzaak dat scholen, onderwijsinstellingen en centra de budgettaire middelen hebben om hun kernopdrachten waar te maken. Vanuit dat perspectief is het voor de Vlor een uitgangspunt voor budgettair beleid dat vooral de instellingen en centra zoveel mogelijk ontzien worden in de begrotingsinspanningen. Ten tweede vraagt de Vlor dat het recurrent karakter van de bezuinigingen ongedaan wordt gemaakt. Voor de volgende jaren vraagt de Vlor om in overleg met de betrokkenen te overleggen over alternatieve budgettaire kaders die minder zwaar ingrijpen op de kernopdrachten van de onderwijsinstellingen en van de centra. Garanties voor de rechten van leerlingen en hun ouders maken deel uit van deze kernopdracht.

Het begrotingsbeleid moet primair de instellingen en centra ten goede komen. In dat verband vraagt de Vlor dat nevenstructuren worden onderzocht op hun meerwaarde voor het onderwijs. Het is hierbij een zorg dat bij het formuleren of heroriënteren van ondersteunende opdrachten wordt nagegaan hoe het recht van leerlingen en hun ouders op inschrijving en op goed onderwijs gewaarborgd wordt.

Bovenop de realisatie van de kernopdracht zijn er ook heel wat noden die voortvloeien vanuit de historisch opgebouwde achterstand en te beperkte investeringen in onderwijsinfrastructuur. De huidige inspanning van 500 mio € is onvoldoende om de achterstand binnen deze legislatuur weg te werken. Om deze reden is de Vlor van oordeel dat de investeringen in onderwijsinfrastructuur van een andere aard zijn en dus een argument kunnen vormen voor tijdelijke extra investeringen.

Bovendien herinnert de Vlor nog eens aan enkele essentiële punten uit de technische fiche voor de onderhandelaars:

- In stand houden van de publieke middelen voor onderwijs, boven de inhaalbeweging voor schoolinfrastructuur en capaciteit;
- de goede werking van onderwijsinstellingen niet afhankelijk maken van private sponsoring of van commerciële activiteiten;
- een aanpak over beleidsdomeinen heen garanderen (transversaal beleid), met financiële ondersteuning vanuit andere sectoren. Kosten ten gevolge van regelgeving uit andere sectoren (zoals het inschakelen van een preventieadviseur) moeten ook worden gedekt;
- langetermijnperspectief door een structurele en legislatuuroverstijgende meerjarenplanning;
- geen bijkomende opdrachten voor onderwijs zonder bijkomende middelen;

- nieuwe beleidsmaatregelen koppelen aan een helder groeipad, ook op het vlak van financiering. Dit omvat het kostenplaatje op het vlak van competentieontwikkeling;
- geen gesloten enveloppefinanciering;
- onvoorziene onkosten mogen de gewone werking van de onderwijsinstellingen niet in het gedrang brengen. Zo mogen stijgende energiefacturen geen zodanig groot beslag leggen op de werkingsmiddelen dat de ondersteuning van de onderwijsactiviteiten in het gedrang komt.

De Vlor vraagt naar de verdeelsleutel en de onderbouwing ervan om de besparingen te spreiden over de verschillende onderwijsniveaus.

De Vlor stelt dat de overheid de volgorde tussen de advisering in de Vlor en de onderhandelingen zoals vastgelegd in art. 73 van het participatiedecreet niet heeft gevolgd en betreurt dat.

1.2 Het programmadecreet geeft maar een onvolledig zicht op de budgettaire middelen voor onderwijs

De Vlor geeft advies bij de maatregelen die worden ingevoerd door het programmadecreet 2014 en 2015. De Vlor is zich ervan bewust dat de globale begrotingsinspanning voor het onderwijs nog groter is dan dat. Bij de globale context formuleert de Vlor een aantal bezorgdheden.

De Vlor vraagt om de logica en achterliggende visies die de globale begrotingsopmaak dragen te verduidelijken. Deze visie bepaalt de keuzes die in beide programmadecreten en in de meerjarenbegroting worden gemaakt. Aangezien er nog geen beleidsnota is, is de Vlor niet in staat om de visie breder te kaderen.

Een oordeel over de evenwichten in de besparingen is pas mogelijk als deze besparingen kunnen worden geplaatst in de globaliteit van de budgettaire inspanningen die van het onderwijsveld worden gevraagd. Maar momenteel heeft de Vlor nog geen zicht op de globale uitgavenbegroting en de voorstellen die hierin zijn vervat. Zo kunnen besparingen op het personeel die vervat zitten in het begrotingsdecreet een zware impact hebben op de werking van de scholen. In het regeerakkoord lezen we dat de regering leraren opnieuw centraal zet. De Vlor vraagt naar de samenhang tussen de geplande besparingen en de keuzes in het regeerakkoord. De Vlor vraagt in deze context om een kerntakendebat over de vraag welke opdrachten scholen en centra in de toekomst moeten opnemen. Bovendien kunnen bezuinigingen binnen het ene onderwijsniveau effecten hebben voor de andere segmenten van het onderwijs.

De globale inspanning die van het onderwijsveld wordt gevraagd en dit in relatie met de begrotingsinspanningen voor andere beleidsdomeinen blijft eveneens onduidelijk. De Vlor dringt aan dat de specifieke bijdrage van onderwijs voor de toekomstige maatschappelijke ontwikkeling hierin wordt erkend.

Er zijn ook nog heel wat ingrepen vanuit andere beleidsdomeinen en vanuit het federale niveau die een impact kunnen hebben op de middelen en op de financiële context waarin onderwijs moet functioneren. Zo heeft de belendende regelgeving een zware impact op de

werkingsmiddelen van onderwijsinstellingen: de wet op het welzijn op het werk, met inbegrip van de stijgende tarieven voor arbeidsgeneeskundige diensten, auteursrechten en de in het vooruitzicht gestelde BTW-harmonisatie. Hiervoor zijn flankerende maatregelen noodzakelijk. De Vior vraagt dat op dit vlak garanties worden ingeschreven.

Terwijl de inkomsten voor de onderwijsinstellingen in 2015 dalen via lineaire besparingen op de werkingsmiddelen, zijn er diverse algemene uitgaven voor de onderwijsinstellingen die elk jaar opnieuw stijgen met de index (bijvoorbeeld huur en verzekeringen voor gebouwen).

2 Besparen op werkingsmiddelen

2.1 Leerplichtonderwijs (PD 2015 – afdeling 1; PD 2015 – afdeling 5)

De werkingsmiddelen in het basisonderwijs worden in 2015 net als in 2012-2014 slechts gedeeltelijk (voor 60%) geïndexeerd volgens de gezondheidsindex. Daarnaast worden de werkingsmiddelen met 1,79% verminderd t.o.v. begroting 2014 (artikel 2 en 4).

Het verhogen van de bandbreedte³ wordt met 1 jaar bevroren zodat de bandbreedte pas vanaf 2020 15,5% zal bedragen in plaats van in 2019 (artikel 3).

De werkingsmiddelen voor het secundair onderwijs worden in 2015 slechts gedeeltelijk (voor 60%) geïndexeerd volgens de gezondheidsindex (artikel 10 en 12). De werkingsmiddelen worden met 4% verminderd. Het optrekken van de bandbreedte⁴ wordt met 1 jaar uitgesteld zodat de bandbreedte pas vanaf 2020 11% zal bedragen in plaats van in 2019 (artikel 11).

Kwaliteitsverlies en inefficiëntie

Het verlagen van de werkingsmiddelen in het leerplichtonderwijs heeft grote gevolgen:

- Impact op de koopkracht van scholen bij kleine investeringen zoals het up to date houden van didactisch materiaal (m.i.v. ICT-materiaal) en het creëren van nieuwe leermethodes;
- Impact op grote investeringen wanneer basisscholen zelf 30% en secundaire scholen 40 % van de kostprijs voor bouwprojecten mee financieren. Vele scholen hebben deze investeringen in infrastructuur op meerdere jaren begroot en weten niet of zij na de opeenvolgende besparingsrondes deze engagementen nog verder kunnen waarmaken;
- Impact op het onderhoud van de gebouwen in alle onderwijsnetten met een verarming van de schoolinfrastructuur als gevolg;
- Impact op personeel dat betaald wordt via de werkingsmiddelen. Het gaat zowel om onderhoudspersoneel als om veiligheidscoördinatoren en beleidsmedewerkers;
- Impact op het comfort van leerlingen in het buitengewoon onderwijs. De complexiteit van de problemen bij leerlingen neemt voortdurend toe en vraagt steeds meer professionaliteit. Deze toenemende complexiteit vraagt meer en duurdere investeringen;

³ Het percentage van het deelbudget dat voor leerlingenindicatoren uitgetrokken wordt, ten opzichte van het totaal van dat deelbudget, wordt de bandbreedte genoemd. Voor 2014 én 2015 bedraagt deze bandbreedte 14,5625%.

⁴ Het percentage van het deelbudget dat voor leerlingenindicatoren uitgetrokken wordt, ten opzichte van het totaal van dat deelbudget, wordt de bandbreedte genoemd. Voor 2014 én 2015 bedraagt deze bandbreedte 10,375%.

- ─ Mogelijke impact op de uitrol van het M-decreet zowel in het gewoon als het buitengewoon onderwijs.

Voor de Vlor is het duidelijk dat deze besparing op de werkingsmiddelen een bedreiging inhoudt voor de kwaliteit van het onderwijs.

De overheid mag ook niet verwachten dat de scholen deze besparingen op hun werkingsmiddelen kunnen realiseren door efficiëntiewinsten te zoeken in de werking.

De Vlor vreest dat besparingen in werkingsmiddelen de druk verhogen om via het organiseren van activiteiten extra middelen te genereren. Dit leidt tot werkdruk voor leerkrachten en schoolteams buiten hun kernopdracht. Het zoeken naar extra middelen mag ook niet ten koste gaan van de gezinsbudgetten.

De overheid beschouwt het verhogen van de maximumfactuur in het basisonderwijs als een oplossing voor de besparing op werkingsmiddelen. De aard van de uitgaven die met de werkingsmiddelen betaald worden, laat echter niet toe om dit te compenseren via de maximumfactuur.

Het basis- en secundair onderwijs zitten al aan het einde van hun draagkracht. De overheid zou beter de lopende wetenschappelijke onderzoeken over basisfinanciering door zowel het Rekenhof als de OESO afwachten vooraleer over te gaan tot maatregelen. Op basis van onderzoeken over de basisfinanciering en andere ondersteuningstoelagen zoals nascholing kan de discussie ten gronde gevoerd worden.

Flankerende maatregelen

Als de besparingen worden doorgevoerd, dan vraagt de Vlor aan de overheid om flankerende maatregelen te nemen om het onderwijs te ontlasten van bepaalde kosten, zonder dat er wordt getornd aan het beleidsvoerend vermogen van de school.

Scholen dragen immers heel wat kosten op de werkingsmiddelen die niet bijdragen tot de uitvoering van de kerntaak: auteursrechten (Sabam, Semu, Reprobel), kosten inzake de wet op het welzijn op het werk, ...

Deze onderwijsvreemde kosten zijn bovendien niet samendrukbaar. Daarom worden de scholen gedwongen om vooral te besparen op materiaal en activiteiten die net de kwaliteit in het onderwijs willen garanderen (professionalisering van leerkrachten, onderwijsinnovatie).

Naast het verminderen of schrappen van deze onderwijsvreemde kosten moet de overheid ook een onderwijstoets inbouwen bij onderwijsvreemde regelgeving.

Alternatieven

Indien de overheid deze lineaire besparingen uitvoert, dan vraagt de Vlor om deze maatregelen op zo'n manier in het programmadecreet te schrijven dat ze eenmalig zijn voor 2015.

Op die manier behoudt de overheid de mogelijkheid om alternatieven te zoeken die in de plaats van deze lineaire maatregelen kunnen komen.

Bandbreedte⁵

De Vlor betreurt dat het groeipad voor het verhogen van de bandbreedte op basis van leerlingenkenmerken met een jaar uitgesteld wordt, maar is tevreden dat de overheid niet raakt aan het principe van de bandbreedte.

Hij wenst te benadrukken dat de bandbreedte op basis van leerlingenkenmerken absoluut behouden moet blijven in de toekomst.

2.2 Centra voor leerlingenbegeleiding (PD 2015 – afdeling 4)

De werkingsmiddelen worden verminderd met 10%. Het omkaderingsgewicht voor permanente ondersteuning en boventallige klerken en het extra-omkaderingsgewicht voor densiteit wordt verlaagd van 2.655 euro naar 2.390 euro (-10%). Het extra-omkaderingsgewicht voor gelijke onderwijskansen wordt verlaagd van 3.000 euro naar 2.700 euro (-10%) (artikel 7).

De stijgende leerlingaantallen hebben zich nooit omgezet in een toename van het aantal personeelsleden in de clb's. De clb's werken sinds het inwerking treden van het nieuwe decreet onder een gesloten omkaderingsenveloppe. Ze hebben ook bijkomende taken gekregen in het M-decreet en het decreet integrale jeugdhulp, maar daartegenover staan geen bijkomende middelen.

Door deze besparingen op de werkingsmiddelen zal er een bijkomend probleem ontstaan bij de verdere ondersteuning van leerlingen. Het volledig doorvoeren van deze besparing maakt de werking van de centra op verschillende domeinen volstrekt onmogelijk en legt een ernstige hypotheek op de realisatie van het M-decreet en de verdere uitbouw van integrale jeugdhulp.

De Vlor vreest dat het medisch schooltoezicht in gevaar komt omdat er onvoldoende middelen beschikbaar zullen zijn voor het vervoer van leerlingen naar en van het centrum. Als gevolg van het M-decreet hebben de clb's ook nieuwe testen nodig, maar die testen kosten veel geld.

De Vlor verwacht dat door de besparing van 10% op de extra omkadering voor gelijke onderwijskansen de clb's een aantal opdrachten niet meer zullen kunnen uitvoeren. Kwetsbare leerlingen hebben het meest nood aan clb-begeleiding. Het personeel van de centra zal bijvoorbeeld minder naar de scholen kunnen gaan. Dit verhoogt de drempel voor kansarme ouders. Deze maatregel zal negatieve effecten hebben op het vlak van participatie. Zo zullen de centra minder kunnen inzetten op kleuterparticipatie en op de opdrachten die zij hebben in het kader spijbelen. Bij uitsluiting heeft een leerling recht op de aanwezigheid van een clb-medewerker. De clb's zullen die aanwezigheid niet meer kunnen garanderen.

⁵ Het VSKO en een directeur wensen het behoud van de bandbreedte te koppelen aan de verhoging van de maximumfactuur waarbij de stijging evenredig moet zijn aan de besparing op de werkingsmiddelen.

2.3 Deeltijds kunstonderwijs (PD 2015 – Afdeling 7)

De werkingsmiddelen worden verminderd door het bedrag per leraarsuur te verminderen met 9,53%. Het indexatiemechanisme wordt gewijzigd naar een formule die de index van jaar X+1 ten opzichte van de index van jaar X plaatst, in plaats van naar een basisjaar (artikel 16).

De werkingsmiddelen van de Beiaardschool en het deeltijds kunstonderwijs in het Gemeenschapsonderwijs worden in dezelfde mate verminderd (artikel 17 en 18).

De raad gaat akkoord met het principe om het indexmechanisme te stroomlijnen met dat van de andere onderwijsniveaus. De voorliggende regeling betonneert echter de niet-indexering van de voorbije jaren in de regelgeving. De Vlor vraagt dat deze recurrente maatregel in de toekomst onderwerp van overleg is om alternatieven te zoeken voor deze besparingen.

2.4 Hoger onderwijs (PD 2015 – afdeling 11 en 23)

In het hoger onderwijs worden de werkingsmiddelen gedesindexeerd; de 'kliks' worden niet uitgevoerd; er wordt 2% bespaard op aanvullende middelen; de werkingsenveloppe wordt met 1,8% verminderd.

Deze besparingen vormen een ernstige bedreiging voor de onderwijskwaliteit. De voorbije jaren hebben de hogeronderwijsinstellingen aan een groeiend aantal studenten onderwijs verstrekt met behulp van gedesindexeerde werkingsmiddelen. Nu wordt daar bovenop nog eens lineair bespaard.

Er is een reële kans dat deze besparingen op werkingsmiddelen leiden tot jobverlies. Een deel van de contractuele personeelsleden worden betaald op de 20% werkingsmiddelen. Daarnaast zijn er ook instellingen die al boven de 80% loonkosten dragen.

De Vlor vraagt dat de overheid zich soepel opstelt t.o.v. de 80/20-regel (bezoldigingskosten/werkingsuitkering). Een strikte hantering van de 80/20-regel mag er niet toe leiden dat jobs sneuvelen.

3 Andere bepalingen programmadecreet 2014

3.1 Herverdeling niet-toegekende leraarsuren VO (PD 2014 – afdeling 4)

De rechtsgrond wordt gecreëerd om de herverdeling van niet toegekende leraarsuren (in het geval dat de gerealiseerde groei lager is dan de vastgelegde groeionorm) mogelijk te maken (artikel 6).

Er wordt eenmalig in 2014 werkingsmiddelen toegekend aan de Centra voor Basiseducatie voor een totaalbedrag van 312.000 euro, in kader van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid (artikel 7).

De Vlor vraagt duidelijkheid voor de sector. Deze middelen worden eenmalig toegekend voor 2014. Maar er wordt geen rechtsgrond gecreëerd voor de volgende jaren.

3.2 Contingent detacheringen (PD 2014 – afdeling 5; PD 2015 – afdeling 10)

De vermindering op het contingent detacheringen die omgezet wordt in de aanwerving van twee bijkomende inspecteurs, wekt op zijn minst de indruk dat de controle verscherpt wordt terwijl er in de scholen bespaard wordt op mensen en middelen. De Vlor vraagt aan de minister om de timing van die overheveling naar de inspectie bekend te maken.

We vragen verder toelichting over de verdere aanwending en invulling van dit contingent.

4 Andere bepalingen programmadecreet 2015

4.1 Aanwendingspercentage op personeelsformatie CLB's (PD 2015 – afdeling 4)

De Vlaamse regering creëert met deze bepalingen de mogelijkheid om een aanwendingspercentage toe te passen op de permanente ondersteuningscellen voor netgebonden ondersteuning en op de omkadering van de centra voor leerlingenbegeleiding (artikel 8 en 9).

Uit de memorie van toelichting blijkt dat centra dit kunnen opvangen door bijvoorbeeld niet meer te vervangen bij zwangerschapsonderbrekingen. Dit is een vrouwonvriendelijke maatregel.

De Vlor vraagt dat er overleg georganiseerd wordt tussen de clb's en het beleidsdomein Welzijn over welke taken de clb's nog kunnen/moeten opnemen in het kader van de bijzondere jeugdzorg. Meer algemeen vraagt de Vlor naar een kerntakendebat voor de clb's.

Deze besparingen moeten samengaan met meer duidelijkheid over de opdrachten die men door de clb's wil ingevuld zien.

4.2 Verhoging inschrijvingsgeld DKO (PD 2015 – afdeling 7)

Het inschrijvingsgeld voor volwassenen wordt verhoogd van 202 naar 300 euro. Het verminderd inschrijvingsgeld wordt verhoogd van 116 naar 125 euro. De doelgroep die recht heeft op het verminderd inschrijvingsgeld wordt verbreed naar alle 18-24 jarigen naast de personen zoals bedoeld in artikel 100quater (uitkeringsgerechtigden, personen met een handicap, begunstigten kinderbijslag). Het indexatiemechanisme voor de inschrijvingsgelden wordt vervangen door het mechanisme dat ook in het leerplichtonderwijs gebruikt wordt (artikel 15).

De Vlor betreurt dat de overheid beslist om de inschrijvingsgelden te verhogen. De raad had het debat over de inschrijvingsgelden willen voeren wanneer er een niveaudecreet voor het deeltijds kunstonderwijs werd voorgesteld.

De raad vindt wel een positief element terug in het voorstel van programmadecreet bij de creatie van de 'jongvolwassene' doelgroep en het ontzien van minderjarigen en bepaalde doelgroepen.

4.3 SNPB en VOCVO (PD 2015 – afdeling 8, 13 en 26)

De subsidie aan VOCVO wordt verminderd met 4,1% en het niet-loongedeelte van de subsidie wordt niet geïndexeerd (artikel 19). De verplichte samenwerking tussen de begeleidingsdiensten

in de vorm van de vzw SNPB wordt stopgezet (artikel 44, 46, 47). De middelen van de SNPB worden voor 80% overgedragen naar de netgebonden pedagogische begeleidingsdiensten. Daarnaast wordt bijkomend bespaard op de werkmiddelen van de begeleidingsdiensten voor een bedrag van 260.000 euro, en dit wordt in mindering genomen van de overgedragen SNPB-middelen (artikel 43).

De werkmiddelen voor extra ondersteuning in het volwassenenonderwijs worden verminderd met 20% (artikel 45).

In het algemeen vraagt de Vlor aan de overheid om te verduidelijken welk bedrag wordt bespaard op de werkmiddelen van de begeleidingsdiensten.

Over de toekomst van de SNPB en de overdracht van de bevoegdheden naar de netgebonden begeleidingsdiensten bestaan op twee punten verschillende meningen.

De inkanteling van SNPB in de reguliere begeleiding

De Vlor vindt dat samenwerking en afstemming tussen de verschillende begeleidingsdiensten ook zinvol blijft los van de structuur van de SNPB. Wanneer resterende middelen van SNPB worden overgedragen naar de netgebonden pedagogische begeleidingsdiensten is het belangrijk dat er tussen de begeleidingsdiensten vrijwillige vernieuwde samenwerking tot stand komt om kennis en expertise rond bepaalde thema's te delen en mekaar te versterken.

De overgedragen opdrachten naar de pedagogische begeleidingsdiensten, met inbegrip van competentie-ontwikkeling in het M-decreet

Het programmadecreet leidt ertoe dat alle huidige opdrachten van SNPB worden overgedragen naar de reguliere pedagogische begeleidingsdiensten. Gezien de vermindering van meer dan 20% van het totale begeleidingspotentieel is het niet realistisch om dit te verwachten bovenop de decretale doelstellingen van de pedagogische begeleidingsdiensten zoals vermeld in art. 15 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs ⁶.

De pedagogische begeleidingsdiensten moeten de mogelijkheid hebben om in de overgedragen opdrachten keuzes te maken. Deze keuzes kunnen zij verantwoorden in hun driejaarlijks begeleidingsplan. Vanzelfsprekend zullen opdrachten met betrekking tot competentie-ontwikkeling in het kader van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften hierin dienen opgenomen te worden, temeer omdat ze zijn vervat in art. 15 van bovenvermeld decreet.

De rapportering over de resultaten van de opgenomen opdrachten kan mee opgenomen worden in het jaarlijks verslag van elke pedagogische begeleidingsdienst. Op deze manier kan bijkomende planlast door aparte planningen en rapporteringen vermeden worden.

⁶ De vakbonden (vertegenwoordigers van het onderwijzend personeel) vinden dat de opdrachten opgenomen in artikel VI.1 § 2 (cfr. artikel 86 van het voorontwerp van programmadecreet) behouden moeten blijven in het M-decreet.

4.4 Verhoging inschrijvingsgeld cvo's (PD 2015 – afdeling 9)

Het inschrijvingsgeld wordt verhoogd van 1,15 euro per lestijd naar 1,50 euro (artikel 20 en 22). De bovengrenzen van 460 euro per schooljaar voor het secundair volwassenenonderwijs en 575 euro voor opleidingen HBO en specifieke lerarenopleiding worden verhoogd tot 600 euro per schooljaar voor alle opleidingen in centra voor volwassenenonderwijs (artikel 21).

De raad betreurt sterk dat de overheid het inschrijvingsgeld in het volwassenenonderwijs opnieuw wil verhogen. De participatie aan levenslang en levensbreed leren in Vlaanderen behoort al tot de laagste van Europa, en deze besparingsmaatregel zal zeker niet bijdragen aan het verhogen van de participatiegraad.

De Vlor benadrukt dat hij bereid is om het debat te voeren over inschrijvingsgeld, maar enkel in het kader van de ruimere financiering van het volwassenenonderwijs. Daarin moet aandacht zijn voor de financieel zwakkeren. De toegang tot permanente vorming mag zeker niet nog bemoeilijkt worden.

Er moeten sociale correcties voorzien worden voor gepensioneerden en personen met een heel laag inkomen. De overheid dient ermee rekening te houden dat steeds meer cursisten niet langer voldoen aan de voorwaarden om het verminderd inschrijvingsgeld te bekomen. De vraag naar afbetalingsplannen is nu al in stijgende lijn.

De Vlor merkt op dat de overheid niet geleerd heeft uit vorige beslissingen om het inschrijvingsgeld te verhogen. Indien men het inschrijvingsgeld wil verhogen, dan dient deze maatregel van kracht te gaan bij de start van het schooljaar, en niet aan het begin van het burgerlijk jaar. De overheid dwingt zo de cvo's om een schooljaar lang aan het werk te zijn met het innen van inschrijvingsgelden. Dit staat in schril contrast met de efficiëntiewinst die beoogd wordt.

Indien men de bovengrenzen voor het inschrijvingsgeld verhoogt, kan de overheid er beter aan doen om bedragen per semester in te schrijven. Alle cvo's werken immers met modulaire systemen. Een bovengrens per schooljaar introduceren benadeelt de cursisten die in het tweede semester in stappen.

De Vlor vraagt aan de overheid om de differentiatie in de bovengrens te behouden. Een belangrijke groep van cursisten die zich inschrijven in het secundair volwassenenonderwijs komt uit het tweedekansonderwijs.

De Vlor wenst te benadrukken dat de verhoging van het inschrijvingsgeld tot een verschraling van het aanbod en tot minder tewerkstelling in de sector zal leiden. De Vlor vraagt zich af of dit een bewuste beleidskeuze is van de overheid.

4.5 Samenwerkingsverbanden hbo5 (PD 2015 – afdeling 11)

Het toekennen van een toelage voor hogescholen i.k.v. samenwerkingsverbanden HBO5 wordt uitgesteld naar een 'nader te bepalen begrotingsjaar' (artikel 32).

De Vlor vindt niet dat deze maatregel rijmt met de passage in het Vlaams regeerakkoord waar staat dat de regering 'het hoger beroepsonderwijs uitbouwt tot een volwaardig onderdeel van het

hoger onderwijs'. Als de overheid de middelen van hbo5 niet kan garanderen, kan zij ook niet verwachten dat de instellingen de implementatie van hbo5 verder zetten.

4.6 Sociale toelagen hoger onderwijs (PD 2015 – afdeling 11)

De financiering van de sociale toelage voor de hogescholen en universiteiten wordt met 5% verminderd. Het niet-loongebonden gedeelte (50%) wordt niet geïndexeerd en het groeipad voorzien voor de universiteiten (0,5 miljoen euro vanaf 2014 tot 2016) wordt niet toegekend in 2015 (artikel 33).

Besparen op de sociale toelage van de instellingen hoger onderwijs is onaanvaardbaar. Voorzieningen op het vlak van maaltijden en huisvesting worden duurder. Dit bemoeilijkt voor veel studenten de toegang tot het hoger onderwijs. Als studenten die hiervoor in aanmerking komen, geen beroep kunnen doen op bepaalde sociale voorzieningen, dan komt hun studievoortgangsproces in het gedrang.

4.7 Nascholing (PD 2015 – afdeling 14)

De nascholingsmiddelen voor alle onderwijsniveaus worden met ruim 10% verminderd; De nascholingsmiddelen op initiatief van de Vlaamse Regering worden verminderd met ruim 42% (artikel 49); De nascholingsmiddelen op initiatief van de pedagogische begeleidingsdiensten, de middelen voor de organisatie van nascholing op het vlak van functiebeschrijving en evaluatie en vorming van directeurs worden met 10% verminderd (artikel 50 en 51); De nascholingsmiddelen worden niet geïndexeerd (artikel 52).

Dit voorstel tot besparing staat haaks op de vraag vanuit de overheid om dichterbij de leerkracht te begeleiden en op de vraag om in te zetten op het versterken van schoolteam, directie en beleidsvoerend vermogen.

Binnen het Europees kader blijkt Vlaanderen niet sterk te staan in het professionaliseren van leerkrachten. De Vlor begrijpt dan ook niet dat de overheid net op nascholing wil besparen met 10%, terwijl ook in het regeerakkoord het voornemen wordt gemaakt om werk te maken van de versterking van leerkrachten.

Indien er moet bespaard worden, dan stelt de Vlor voor om de middelen voor nascholing op initiatief van de Vlaamse Regering en voor de organisatie van nascholing op vlak van functiebeschrijving en evaluatie (samen ruim 1.500.000 euro) volledig te schrappen. De vrijgekomen middelen moeten ten goede komen aan de basisenveloppe voor nascholing die rechtstreeks uitgekeerd wordt aan de scholen. Op die manier blijft de basisenveloppe voor nascholing gevrijwaard van de besparingsmaatregelen. Dit voorstel sluit ook aan bij het voornemen in het regeerakkoord dat de overheid heldere kaders moet vaststellen over 'wat', maar niet over het 'hoe'.

4.8 Expertisenetwerken (PD 2015 – afdeling 15)

Het basisbedrag voor de financiering van de expertisenetwerken wordt met 10% verminderd van 2.877.000 euro naar 2.589.000 euro (artikel 53).

De Vlor vraagt om de efficiëntie van deze expertisenetwerken te onderzoeken.

4.9 Maximumfactuur (PD 2015 – afdeling 16)

De maximumfactuur wordt opgetrokken van 25 euro (2 of 3 jaar); 35 euro (4 jaar); 40 euro (5 jaar) naar 40 euro in het kleuteronderwijs en van 70 euro naar 80 euro in het lager onderwijs. In het kleuteronderwijs wordt dus niet langer een onderscheid gemaakt naar leeftijd voor de bepaling van de maximumfactuur (artikel 54).

De Vlor wenst de volgende bezorgdheden te uiten over het voorstel om de maximumfactuur te verhogen:

- De Vlor heeft de indruk dat de overheid de verhoging van de maximumfactuur voorstelt als een compensatie voor de besparing op werkingsmiddelen. Dit is echter helemaal niet het geval. De kosten die via de maximumfactuur aan ouders mogen worden doorgerekend zijn kosten die gepaard gaan met activiteiten of verplichte materialen die niet noodzakelijk zijn voor het bereiken van de eindtermen of ontwikkelingsdoelen maar die rechtstreeks de leerlingen ten goede komen. En dit dient zo te blijven. Het verhogen van de maximumfactuur zal ook niet de oplossing zijn in een periode waarin de schoolfacturen steeds vaker onbetaald blijven.
- Sociale correctie blijft meer dan ooit belangrijk voor de meest kwetsbare groepen. De Vlor pleit er dan ook voor om de inkomensgerelateerde differentiatie bij het toekennen van de schooltoelage nog groter te maken. De Vlor pleitte reeds in het advies over kinderen in armoede⁷ voor een algemene verhoging van de schooltoelage. Bij een verhoging van de maximumfactuur wordt de nood daartoe voor de meest kwetsbare groep nog groter.

De Vlor gaat ervan uit dat alle middelen die de scholen nodig hebben publiek gefinancierd moeten worden. Ten aanzien van het verhogen van de maximumfactuur worden er binnen de Vlor drie standpunten naar voren geschoven door de geledingen.

Volgende geledingen - ACOD, een directeur, Forum van Organisaties Etnisch-Culturele Minderheden, GO!, GO! ouders, Gezinsbond, VSK - hebben ernstige bedenkingen bij het verhogen van de maximumfactuur. Zij verwachten dat deze verhoging van de maximumfactuur een negatief effect zal hebben op de kleuterparticipatiegraad. Het risico bestaat dat ouders beslissen om de instap van hun kleuter in het onderwijs uit te stellen. Ook de schoolkeuze kan door deze maatregel beïnvloed worden. Sommige scholen met relatief veel GOK-middelen kunnen veel aandacht geven aan het laag houden van de kosten die vervat zitten in de maximumfactuur. Er is een reëel risico dat deze scholen, nu hun werkingsmiddelen inkrimpen, hun beleid t.a.v. kansarmoede moeten bijstellen en voortaan meer en/of hogere facturen moeten sturen aan de ouders in kansarmoede.

De volgende geledingen - KOOGO, OVSG, POV - kunnen akkoord gaan met een verhoging van de maximumfactuur, op voorwaarde dat de drempels voor deelname aan onderwijs zo laag mogelijk

⁷ Vlaamse Onderwijsraad, Raad Basisonderwijs. [Advies over kinderen in armoede](#), 6 november 2013.

gehouden worden. Daarom moeten zo weinig mogelijk kosten doorgeschoven worden naar het budget van de gezinnen. Deze geledingen vragen om een sociale correctie voor kinderen die in aanmerking komen voor een schooltoelage.

Een directeur en het VCLB, VCOV, VSKO pleiten voor een verhoging van de maximumfactuur die evenredig is aan de besparingen. De besparingen op de werkingmiddelen komt bovenop de niet- of slechts gedeeltelijke indexatie van de werkingmiddelen gedurende de voorbije jaren. Sommige scholen komen daardoor in een financieel benarde situatie terecht. Vandaag al worden er verschillende activiteiten georganiseerd om extra middelen te genereren. In deze context is de huidige maximumfactuur in het basisonderwijs onhoudbaar. Deze groep stelt daarom voor om de maximumfactuur te verhogen met een bedrag dat evenredig is aan de besparingen, wat overeenkomst met een verhoging van 20€. Scholen zijn uiteraard niet verplicht om het maximale bedrag aan de ouders te vragen. Ze kunnen ervoor opteren om een deel of het geheel van de factuur zelf via de werkingstoelagen te dragen. Zeker scholen met een ruime financiering op basis van de leerlingenkenmerken kunnen daarvoor kiezen.

Drie geledingen (COC, OKO, SERV, VSOA) wensen zich te onthouden bij dit debat.

4.10 Afschaffen consortia volwassenenonderwijs (PD 2015 – afdeling 17)

De consortia van het volwassenenonderwijs worden vanaf 1 januari 2015 afgeschaft. De afbakening van de dertien werkingsgebieden van de consortia volwassenenonderwijs blijft van toepassing.

De Vlor gaat akkoord met het afschaffen van de consortia, maar betreurt het gebrek aan coherentie en visie in het overheidsbeleid. Nadat men het personeel drie jaar lang in onzekerheid hield, werd enkele maanden geleden nog een samenwerkingsakkoord bereikt. Met de beslissing om de consortia af te schaffen neemt de Vlaamse Regering een bocht van 180 graden.

Over het behouden van de werkingsgebieden in het voorliggend programmadecreet bestaat er verschil van mening. De meerderheid van de geledingen gaat ervan uit dat de werkingsgebieden kunnen geschrapt worden, samen met het afschaffen van de consortia. ACOD, COC, OVSG, VSOA vinden echter dat het debat over het al dan niet afschaffen van de werkingsgebieden deel moet uitmaken van de meer omvattende evaluatie en bijsturing van het decreet volwassenenonderwijs. VSK, Minderhedenforum en Gezinsbond wensen zich te onthouden bij dit debat.

De Vlor wijst er op dat er in het verleden middelen van de cvo's die enkel hoger beroepsonderwijs aanboden, werden overgeheveld naar de consortia. De Vlor vraagt dat deze middelen terug bij de cvo's terecht komen.

Een bevoegdheid die consortia en meer bepaald Via Educatie, kregen was ook de begeleiding en oriëntering van anderstaligen in het kader van het educatief perspectief voor inburgeraars. De nood van deze lerenden blijft bestaan. De Vlor vraagt zich af wie de begeleiding nu gaat overnemen, in het bijzonder de bevoegdheid om diploma's gelijk te schakelen.

4.11 Vormingsfonds hoger onderwijs (PD 2015 – afdeling 20)

De middelen voor het vormingsfonds worden met 10,57% verminderd van 899.000 euro naar 804.000 euro (artikel 80).

De Vlor stelt voor om het resterend bedrag van het vormingsfonds toe te voegen aan de werkingsenveloppe van de hogescholen en universiteiten. Dit zou een effectieve planlastvermindering teweeg brengen.

**4.12 Aanmoedigingsfonds hoger onderwijs
(PD 2015 – afdeling 22, 24 en 25)**

De middelen oorspronkelijk voorzien voor het Aanmoedigingsfonds worden, na het in mindering brengen van een bedrag van 132.887,81 euro (10% besparing), opgenomen in de globale werkingsuitkering en verdeeld over de variabele onderwijsdelen en het variabel onderzoeksdeel (artikel 84). Aan de middelen van het AMF wordt geen specifieke rapportering verbonden. De rapportering wordt geschrapt vanuit het oogpunt van vermindering van planlast (artikel 85).

De Vlor gaat akkoord met het principe dat er geen apart budget voor aanmoediging moet zijn en is het eens met de toevoeging aan de globale enveloppe.

De Vlor vindt het belangrijk dat de werking rond diversiteit die de afgelopen jaren dankzij het AMF werd opgebouwd in het hoger onderwijs, behouden blijft en nog verder wordt geïntensifieerd.

De Vlor pleit ervoor dat ook de overheid meer cijfergegevens rond de participatie van kansengroepen blijft verzamelen.

De Vlor zal op eigen initiatief werken rond een uniforme registratie en monitoring van kansengroepen om zo een beter inzicht te verwerven in die kansengroepen die deelnemen aan het hoger onderwijs.

Mia Douterlungne
administrateur-generaal

Harry Martens
Voorzitter

PROTOCOL NR. 1

houdende de conclusies van de onderhandelingen die gevoerd werden in de gemeenschappelijke vergadering van het sectorcomité X – onderwijs (Vlaamse Gemeenschap); het comité voor de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten – afdeling 2 – onderafdeling Vlaamse Gemeenschap; en het overkoepelend onderhandelingscomité vrij gesubsidieerd onderwijs op 9 en 14 oktober 2014

SECTORCOMITE X – ONDERWIJS (Vlaamse Gemeenschap)
COMITE VOOR DE PROVINCIALE EN PLAATSELIJKE OVERHEIDSDIENSTEN – Afdeling 2 –
Onderafdeling "Vlaamse Gemeenschap".
OVERKOEPELEND ONDERHANDELINGSCOMITE VRIJ GESUBSIDIEERD ONDERWIJS

Brussel, 17 oktober 2014

PROTOCOL NR. 1 HOUDENDE DE CONCLUSIES VAN DE ONDERHANDELINGEN DIE GEVOERD WERDEN
IN DE GEMEENSCHAPPELIJKE VERGADERING VAN:

- **SECTORCOMITE X – ONDERWIJS (Vlaamse Gemeenschap);**
- **COMITE VOOR DE PROVINCIALE EN PLAATSELIJKE OVERHEIDSDIENSTEN – Afdeling 2 –**
Onderafdeling "Vlaamse Gemeenschap";
- **OVERKOEPELEND ONDERHANDELINGSCOMITE VRIJ GESUBSIDIEERD ONDERWIJS;**

OP 9 EN 14 OKTOBER 2014

over

het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2014 – Hoofdstuk 2 – Onderwijs, met uitzondering van de afdelingen die betrekking hebben op het hoger onderwijs

en

het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2015 – Hoofdstuk 2 – Onderwijs, met uitzondering van de afdelingen die betrekking hebben op het hoger onderwijs

De afvaardiging van de overheid, werd samengesteld uit:

1. de hr. Geert BOURGEOIS, Minister-president van de Vlaamse Regering - voorzitter sectorcomité X en comité C2;
2. mevr. Hilde CREVITS, Viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs - voorzitter OOC;
3. mevr. Annemie TURTELBOOM, Viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie – lid;
4. mevr. Liesbeth HOMANS, Viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en armoedebestrijding – lid,

De afvaardiging van het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap en van de representatieve verenigingen van de inrichtende machten, te weten:

1. **het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap**, werd vertegenwoordigd door:

mevr. Daisy DENOLF, adjunct van de directeur

de hr. Marc SMETS, afdelingshoofd

de hr. Guido LIESSENS, adjunct van de directeur

2. **het Onderwijssecretariaat voor Steden en Gemeenten van de Vlaamse Gemeenschap**, werd vertegenwoordigd door:

de hr. Filip SMETS, beleidsmedewerker algemeen beleid

de hr. Bruno SAGAERT, waarnemend directeur Koepelwerking

de hr. Johan VANDENBRANDEN, pedagogisch adviseur

3. **het Provinciaal Onderwijs Vlaanderen**, werd vertegenwoordigd door:

de hr. Patrick WEYN, directeur

de hr. Luc COPPIETERS, adviseur

4. het Vlaams Secretariaat van het Katholiek Onderwijs, werd vertegenwoordigd door:

de hr. Chris Smits, secretaris-generaal VSKO
de hr. Marc KEPPENS, directeur DPS (VVKSO)
de hr. Kurt BERTELOOT, directeur VDKVO
de hr. Stefan GRIELEN, algemeen directeur Vrije-CLB-Koepel vzw

5. het Overleg Kleine Onderwijsverstrekkers, (FOPEM, IPCO, Steiner-federatie, VOOP) werd vertegenwoordigd door:

mevr. Lieve VANSINTJAN, onderhandelaar

De afvaardiging van de representatieve vakorganisaties, te weten:**- de Algemene Centrale der Openbare Diensten, werd vertegenwoordigd door:**

de hr. Raf DE WEERDT, algemeen secretaris ACOD-onderwijs
de hr. Georges ACHTEN, adjunct-algemeen secretaris ACOD-onderwijs

- de Federatie van de Christelijke Syndicaten der Openbare Diensten (COV en COC), werd vertegenwoordigd door:

mevr. Sylvie VANSPEYBROECK, nationaal secretaris COC

de hr. Jos VAN DER HOEVEN, secretaris-generaal COC
de hr. Koen VAN KERKHOVEN, nationaal secretaris COC
de hr. Leo VAN DEN BERGH, afgevaardigde COV

- het Vrij Syndicaat voor het Openbaar Ambt, werd vertegenwoordigd door:

de hr. Marnix HEYNDRICKX, secretaris
de hr. Pascal CLAESSENS, secretaris
de hr. Wauter LEENKNECHT, secretaris

I. Standpunt van de afvaardiging van het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap en van de representatieve verenigingen van de inrichtende machten

1. Standpunt van het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap

Voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2014

Het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap gaat akkoord met het voorontwerp.

Voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2015

Het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap gaat niet akkoord met het voorontwerp.

Spijts herhaald aandringen van de partners heeft de overheid niet duidelijk kunnen maken welke beleidsvisie er achter de diverse maatregelen zit en óf er méér visie achter zit dan alleen het halen van begrotingsdoelstellingen. Voor veel maatregelen kan ook bij het afsluiten van de onderhandelingen niet of nauwelijks worden ingeschat wat de reële rechtstreekse impact is, omdat concrete cijfers vooralsnog ontbreken of omdat er geen consistent verhaal over werd gebracht. De tijd die de partners hebben gekregen om zich een degelijk onderbouwd eindoordeel te vormen, was ook buitengewoon krap. De partners moesten hun bijdrage voor het protocol zelfs aanleveren zonder over de definitieve tekst-na-onderhandelingen van het voorontwerp te beschikken. Het GO! rekent er op dat het bij deze ene keer blijft!

Het GO! neemt akte van het **engagement** van de overheid dat de dubbele aanrekening voor het GO!, via de onderwijsregelgeving én via de dotatie voor de centrale diensten, zal worden rechtgezet. Het GO! rekent er op dat dat gebeurt uiterlijk ter gelegenheid van de eerste begrotingscontrole. In aansluiting daarop wijst het GO! er op dat de middelen (in de dotatie) voor het **vormingsfonds voor het MVD-personeel** van het GO! cao-middelen zijn en dat er dus niet in kan worden gesneden zonder dat er in sectorcomité X over werd onderhandeld.

Bij gebrek aan een grondig debat over de (kern)taken van onderwijs komen de opeenvolgende besparingsrondes, van dié omvang en over de niveaus heen, neer op een langzame aftakeling van het onderwijs zelf. Het kan niet anders of de herhaalde besparingen op de werkmiddelen gaan wegen op de kwaliteit zelf van wat scholen te bieden hebben. Uitgaven zijn niet onbeperkt samendrukbaar. De overheid lijkt dat ook te beseffen, waar ze de maximumfactuur in het basisonderwijs of, in het niet-leerplichtonderwijs, de inschrijvingsgelden verhoogt. Het GO! verwacht van de overheid dat zij minstens de (secundaire) effecten van die maatregelen – op het aantal en het bedrag van onbetaalde facturen en op het aantal inschrijvingen in het volwassenenonderwijs en het DKO – zou monitoren. Wat het GO! betreft, is **leerplichtonderwijs** kosteloos en mogen de kansen op **levenslang leren** niet worden voorbehouden aan een kapitaalkrachtige elite. Het verhogen van de maximumfactuur tast niet alleen het kosteloze karakter van het basisonderwijs verder aan, het kan er ouders toe aanzetten voor hun kind de

goedkoopste school te kiezen. Schoolfacturen kunnen dus, van in het basisonderwijs, als uitsluitingscriterium gaan werken – als ze er al niet doelbewust voor worden gebruikt. Ze geven nog ter overweging mee dat het de overheid is die de factuur voor de ouders, leerlingen en cursisten verhoogt, maar dat het de instellingen zijn die de extra aanrekening moeten doen en geconfronteerd zullen worden met het onbegrip en de misnoegdheid van ouders en cursisten.

Boven op de besparing op de werkingsmiddelen komt ook bij elke besparingsronde een besparing op de middelen voor eigenaarsonderhoud. Maar ruimte om met werkingsmiddelen in infrastructuur te investeren is er niet meer. Het GO! herinnert aan het engagement van de overheid in 2007, ter gelegenheid van het tot stand komen van het decreet volwassenenonderwijs, om te investeren in infrastructuur in het volwassenenonderwijs. Het is bij een eenmalige injectie in 2008 gebleven. Het GO! herinnert nog aan een ander engagement. Bij het afsluiten van de onderhandelingen over het *voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2010* – in november 2009! – heeft de overheid er zich tegenover het GO! en de sociale partners toe verbonden voor een rechtsgrond te zorgen voor werkingsmiddelen in de **internaten bij een instelling voor buitengewoon onderwijs**, voor de **opvangcentra** en de **tehuizen** in het GO! Er was namelijk gebleken dat (onder meer) een instelling mét internaat in het GO! niet méér middelen genereert dan een instelling met hetzelfde aantal leerlingen zónder internaat. Het is een probleem dat zich alleen in het GO! voordoet. In het gesubsidieerd onderwijs vallen de betrokken instellingen onder een andere regeling: zij genereren hun middelen via *Welzijn*. De overheid erkende dat het om een situatie ging die hoognodig moest worden rechtgezet - getuige daarvan haar engagement midden in een besparingsronde. Maar in 2014 genereren de internaten bij een instelling voor buitengewoon onderwijs, de opvangcentra en de tehuizen van het GO! nog stééds geen werkingsmiddelen. En dus komt de werking van die instellingen nog altijd ten laste van de werkingsmiddelen voor de scholen.

De besparingen hakken zwaar in op de dienstverlening door de **centra voor leerlingenbegeleiding**. Het koopkrachtverlies in de CLB's, tegenover 1998 is meer dan een vijfde! Daarbovenop zijn aanwendingspercentages op de omkadering aangekondigd en zal langdurig afwezig personeel in 2015 wellicht niet worden vervangen. Die besparingen kunnen alleen worden gerealiseerd op het vervoer van de leerlingen naar de consulten en op verplaatsingskosten van de medewerkers. Die zullen dus noodgedwongen minder aanwezig zijn op school en bij overlegmomenten; huisbezoeken komen op de tocht. Kan de overheid eens aangeven welke begeleidingsopdrachten de CLB's onder die omstandigheden moeten blijven garanderen? Kunnen de (pas gestarte) zesjaarlijkse begeleidingsplannen en -contracten worden herzien? Onder welke voorwaarden moet dat dan? De vraag werd tijdens de onderhandelingen door diverse partners meer dan eens gesteld, maar een antwoord van de overheid kwam er niet. Overigens zou het niet meer dan logisch zijn mocht het beleidsdomein *Welzijn* mee in de CLB's investeren, gezien de prominente rol van de CLB's binnen de integrale jeugdhulp.

Volgens wat de overheid vooraf had meegedeeld, zouden de besparingen voor de **pedagogische begeleiding** beperkt blijven tot een besparing van 20% op de SNPB-middelen. Voor het overige zouden de begeleidingsdiensten buiten schot blijven. Nu blijkt er een extra-besparing van

260 000 € op die middelen nodig, *omdat er binnen de post Inspectie-Begeleiding teveel zou zijn gekort op de post Inspectie* (sic)...Bovendien blijkt dat ook de aanvullende middelen die de begeleidingsdiensten krijgen voor opdrachten in het volwassenenonderwijs, worden gekort. Het gaat daar nochtans niet om SNPB-middelen (ze werden enkel, om louter praktische redenen, via het SNPB verdeeld), maar om middelen die de begeleidingsdiensten krijgen, parallel met de middelen die VOCVO krijgt voor een analoge opdracht. Aan de middelen van VOCVO werd, terecht, niet geraakt. Dat dat wél gebeurt op de middelen voor de PBD's (en er daardoor een onevenwicht ontstaat tussen de middelen voor VOCVO en de begeleidingsdiensten), kan alleen maar een misverstand zijn – waarbij de overheid de middelen ten onrechte als SNPB-middelen beschouwt. Dat is in het verleden nog al eens gebeurd. Merk trouwens op dat de besparing hier vooral een besparing op personele middelen is! Op vragen van de partners of van die middelen 20% gekleurd moet blijven voor kennis- en expertise-ontwikkeling, bleef de overheid een ondubbelzinnig antwoord schuldig.

Het GO! maakt ook ernstig voorbehoud bij de besparingen op de **nascholingsmiddelen**. Het is een goede zaak dat gepoogd wordt het nascholingsbeleid in de instellingen te ontzien en dat vooral in de centraal beheerde middelen wordt gesneden. Maar gesneden wordt er hoe dan ook. In Europees perspectief doet Vlaanderen het nochtans, wat het investeren in nascholing betreft, nu al bepaald niet schitterend. De middelen voor nascholing in Vlaanderen zijn bij de laagste in Europa.

Het GO! begrijpt de keuze om te besparen op **tussen- en nevenstructuren**, maar alleen nadat in een analyse ten gronde duidelijk is gemaakt welke opdrachten door de reguliere structuren kunnen worden opgevangen en waar het interen op de tussen- en nevenstructuren dus geen verlies aan meerwaarde voor het onderwijs betekent. Overigens mag die analyse ook worden gemaakt voor de tussen- en nevenstructuren die nu buiten schot blijven.

De consortia doven uit tegen 1 januari 2016. Ze spelen geen rol meer als adviserende instantie bij het vastleggen van de onderwijsbevoegdheden van de centra. Maar dat heeft verder geen consequenties voor de (definitie van de) werkingsgebieden voor precies het bepalen van onderwijsbevoegdheden. De werkingsgebieden vormen nochtans een rem op de (ook door de overheid) zeer gewenste schaalvergroting.

De Vlaamse Regering krijgt machtiging een regeling uit te werken voor de coördinatie en ondersteuning van het **onderwijs aan gedetineerden** – tot nog toe ook een bevoegdheid van de consortia. Het GO! ondersteunt de vraag van de partners om de middelen en de expertise aan VOCVO toe te kennen en te laten beheren door de stuurgroep - voor deze opdracht uitgebreid met de Federatie Centra voor Basiseducatie vzw - op basis van een samenwerkingsakkoord met de overheid.

Voor de hogescholen werd een werkingstoelage in het vooruitzicht gesteld om hun taken in de **samenwerkingsverbanden HBO5** op te nemen. Vanaf 2015 zou het om 1 604 588 € gaan. Die middelen zijn er niet. Een en ander wordt verschoven naar een later te bepalen begrotingsjaar (art. 32). Het GO! pleit ervoor (als de overheid de samenwerkingsverbanden een kans wil geven) met vrijgekomen middelen uit de consortia het gat van artikel 32 te vullen. Bij de onderhandelingen over het decreet tot versterking van het HBO5 (toen HBO5 uit de consortia werd gelicht) was de vraag al gesteld om middelen uit de consortia naar de samenwerkingsverbanden over te hevelen. Dat kon toen niet, 'omdat de consortia die middelen zelf nog altijd meer dan nodig hadden'. Nu komen die middelen vrij ...

2. Standpunt van het Onderwijssecretariaat voor Steden en Gemeenten van de Vlaamse Gemeenschap

OVSG geeft een protocol van niet-akkoord bij het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2014 en het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2015.

De komende legislatuur zal budgettair de meest uitdagende zijn die de Vlaamse Gemeenschap ooit heeft gekend. Een financieel moeilijke periode gaat gepaard gaan met een gevoelige uitbreiding van het takenpakket. De verleiding is groot om in alle beleidsdomeinen te besparen. Toch meent OVSG dat onderwijs maximaal ontzien moet worden bij de besparingen. De grootste bijdrage die onderwijs kan leveren om uit deze crisis te geraken, zit niet in de bespaarde euro's, maar in de scholingsgraad van deze en toekomstige generaties.

Uiteraard zijn er in elk systeem 'efficiëntiewinsten' te boeken, maar in hun sector zijn besparingen enkel aanvaardbaar voor zover de kwaliteit van het geleverde onderwijs gevrijwaard wordt en de kosten niet naar het lokale schoolbestuur worden doorgeschoven. De voorgelegde maatregelen moeten h.i. daarom afgetoetst worden aan volgende stelregels:

1. De leerling en de klasvloer mogen zo min mogelijk geraakt worden, net zoals de processen en instanties die structureel de kwaliteitszorg in ons onderwijssysteem ondersteunen.
2. Vanuit het subsidiariteitsbeginsel worden de middelen van de basisstructuren maximaal ontzien. Zij zijn daarbij zelf verantwoordelijk voor de efficiëntie van de inzet ervan, al dan niet via samenwerking die van onderuit groeit. Daar tegenover staat dat tussenstructuren die vanuit een top-downbenadering op vraag van of door de overheid werden opgericht en aangestuurd, kritisch bekeken worden. Wat zijn hun kerntaken? Is er overlap met andere initiatieven? Werken zij efficiënt?
3. In een zware besparingsoperatie dient iedereen zijn evenredig deel van de inspanning te leveren. Vooreerst worden anomalieën weggewerkt. Bij de verdere maatregelen houdt men rekening met de draagkracht van de onderwijsgebruikers. Waar nodig moeten sociale correcties voorzien worden.
4. De zoektocht naar efficiëntiewinsten en flankerende maatregelen veronderstelt dat men de ruimte krijgt om de bestaande processen kritisch te bekijken. Dit kan niet wanneer men vanuit de overheid strikte regels heeft omtrent planningsdocumenten, werkwijze en verantwoording. Naast het toekennen van minder middelen moet de overheid tegelijk een regelluwe omgeving creëren waarbinnen de onderwijsverstrekkers efficiëntere manieren van werken kunnen implementeren. Ook de niet-onderwijsgebonden regelgeving moet daarbij kritisch bekeken worden.

Er is een tijd geweest waarbij de programmadecreten niet werden onderhandeld. Uiteraard zijn ze tevreden dat ze nu wel de kans krijgen, maar het programmadecreet behandelt enkel die items waar decreten moeten gewijzigd worden. Heel wat elementen van deze besparingsoperatie worden niet besproken of zelfs niet of pas laattijdig meegedeeld. Het spreekt voor zich dat het moeilijk onderhandelen is wanneer men geen zicht op het geheel heeft. Zij roepen de overheid daarom op om meer transparantie te creëren en vertrouwen te hebben in de sociale partners. In het bijzonder betreuren zij dat de overheid slechts zeer laat informatie bezorgde die hun toeliet het landschap van de hogergenoemde tussenstructuren in kaart te brengen. Ongetwijfeld ligt hier nog marge om minder sterk in te grijpen op de basisstructuren en tegelijkertijd de besparingsdoelstellingen te halen. Die marge moet bij de eerstvolgende gelegenheid te baat genomen worden om recurrente ingrepen die haaks staan op de hierboven vermelde principes, maximaal ongedaan te maken.

In deze besparingsoperatie wordt het principe van de open end financiering behouden. Elke leerling genereert dus bijkomend budget ook al zal dat in de meeste gevallen wat lager liggen dan vroeger. Het behoud van dit principe is gelet op de vergroening van onze bevolking van essentieel belang om het inrichten van onderwijs leefbaar te houden. Hoewel het groeipad van de bandbreedte wordt vertraagd, blijft het principe van de bijkomende SES-middelen overeind. OVSG is tevreden dat deze basisprincipes van hun onderwijsfinanciering niet in vraag gesteld worden.

Voor het basisonderwijs stellen zij vast dat de impact beperkt blijft. Zij volgen de overheid in haar overtuiging dat bij de jongste kinderen de grootste leerwinst te halen valt. Terecht wordt dit onderwijsniveau daarom ontzien. Toch blijft er een besparing op de werkingsmiddelen die, in cumul met de desindexaties van de afgelopen jaren, zwaar valt.

Als compensatie wordt de maximumfactuur opgetrokken. Dit is voor hen slechts aanvaardbaar op voorwaarde dat er sociale correcties worden voorzien. Concreet stelden zij voor de schooltoelage met een gelijk bedrag op te trekken. Helaas wordt hier niet op ingegaan.

Ook in het secundair onderwijs wordt er ingekort op de werkingsmiddelen. Een ingreep in de omkadering werd aangekondigd, maar er werden geen voorstellen voorgelegd. Evenmin is het duidelijk welke flankerende maatregelen er zullen genomen worden om inderdaad de beoogde efficiëntiewinsten te boeken.

In het volwassenenonderwijs worden in eerste instantie meer inkomsten geïnd door een verhoging van de inschrijvingsgelden. Dit is al de tweede keer op twee jaar tijd. Tegelijk wordt de begrenzing van het maximaal te innen inschrijvingsgeld opgetrokken tot € 600 per jaar. Gelet op de geëigende manier van werken in het volwassenenonderwijs is het beter dit te bepalen op € 300 per semester. OVSG is tevreden met het engagement dat de overheid hieromtrent neemt. Tegelijk met het optrekken van dit plafond wordt ook de differentiatie tussen het secundair volwassenenonderwijs en het HBO opgeheven. Dit betreuren ze. Een lager plafond voor het secundair volwassenenonderwijs valt perfect te verdedigen omdat daar heel wat mensen onder ressorteren die gebruik maken het tweedekansonderwijs.

OVSG heeft van in het begin bedenkingen gehad bij de consortia. Deze tussenstructuur gaat ten koste van de omkadering en de middelen voor de CVO's zelf terwijl de meerwaarde ervan in vraag gesteld kan worden. De afschaffing ervan is voor hen dus logisch en zij hebben ernstige bedenkingen bij het vooropgestelde uitdoofplan. De kostprijs (geschat op € 900.000) is onvoldoende becijferd, maar wordt wel integraal afgewenteld op de werkingsmiddelen van de centra. Dit is voor hen onaanvaardbaar. Naast het sociaal passief zouden er aan de consortia geen kosten meer verbonden mogen zijn.

OVSG vraagt om bij het oorspronkelijke voorstel te blijven om de consortia voor het volwassenenonderwijs stop te zetten vanaf 1 januari 2015 en te voorzien in een sociaal passief. Bovendien vraagt OVSG adviesbevoegdheid van de VLOR bij aanvragen tot uitbreiding van de onderwijsbevoegdheid van de centra voor volwassenenonderwijs.

OVSG stelt vast dat het initiële evenwicht bij de verdeling van de bijkomende middelen voor het volwassenenonderwijs gaandeweg zoek is geraakt. Zij waarderen het engagement van de overheid om deze verdeling bij de begrotingscontrole in die zin te herbekijken. Tegelijk pleiten zij voor een aanpassing van de opdracht van het VOCVO m.n. tot de begeleiding van de Basiseducatie en het onderwijs aan gedetineerden. De zgn. 'koepelloze' centra voor volwassenenonderwijs kunnen zich voor hun begeleiding op contractuele basis laten bijstaan door één van de reguliere begeleidingsdiensten zoals dit in het kwaliteitsdecreet voorzien is.

Het ingrijpen in de werkingsmiddelen van het DKO is te betreuren. Deze sector krijgt nu al nauwelijks werkingsbudgetten. Ook het optrekken van het inschrijvingsgeld voor volwassenen met 50% is een harde noot om te kraken. Zij zijn wel tevreden dat minderjarigen en de doelgroepen gespaard worden. Zij waarderen ook de creatie van de bijzondere categorie van de jongvolwassenen (18 tot 24-jarigen).

De CLB's worden integraal aan de generieke besparingsmaatregelen onderworpen. Zij vrezen echter dat het daarbij niet ophoudt. Op hun vraag om het aanwendingspercentage op omkadering te begrenzen op 98% (het equivalent van de 2% van de beoogde besparing) werd immers niet ingegaan.

Daarnaast stellen zij vast dat langdurige afwezigheden van personeelsleden niet meer tot vervanging zullen leiden, maar korte wel. Dit is h.i. onlogisch.

Wat het werkingsbudget betreft, is het duidelijk dat dit niet meer in verhouding staat tot het takenpakket van deze sector. Een fundamenteel debat over de verwachtingen vanuit onderwijs, welzijn en volksgezondheid t.a.v. de CLB's dringt zich op.

Tot slot stellen zij vast dat er sterk wordt ingegrepen op de middelen voor begeleiding en nascholing. De nascholingsmiddelen dreigden daarbij al te versnipperd te geraken. Het principe dat een aantal budgetten gehergroepeerd worden bij de nascholingsmiddelen van de scholen laat toe de resterende middelen toch nog zinvol te gebruiken.

Wat de pedagogische begeleiding betreft, betreuren zij dat deze ten volle wordt geraakt. Het verdwijnen van SNPB als tussenstructuur, waarbij het takenpakket samen met een deel van de middelen naar de reguliere begeleiding wordt overgeheveld, past in de hierboven vooropgestelde principes en moet als inspanning volstaan. Zij stellen vast dat de reguliere begeleiding daarbovenop nogmaals € 260.000 dient in te leveren. Daardoor stijgt de korting op de SNPB-middelen van de voorziene 20% naar bijna 25%. Dit gaat zeker impact hebben op de omkadering van de begeleidingsdiensten en brengt de uitvoering van de decretale opdrachten in het gedrang. Dit betekent zonder meer een ingreep in de structurele ondersteuning van scholen in hun kwaliteitszorg en is voor hen onaanvaardbaar.

3. Standpunt van het Provinciaal Onderwijs Vlaanderen

Voor het “voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2015 – hoofdstuk 2 – Onderwijs” (programmadecreet) geeft Provinciaal Onderwijs Vlaanderen een protocol van niet-akkoord.

Hoewel POV beseft dat besparingen noodzakelijk zijn op Vlaams niveau, vindt het dat de gebruikte besparingsmethode niet de correcte is om besparingen te verwezenlijken. Departementen en diensten die reeds “de tering naar de nering” gezet hadden, moeten quasi evenveel inleveren als die departementen en diensten die dit niet gedaan hebben. De huidige besparingspolitiek in het onderwijs getuigt niet van een lange termijn visie. Het is hun trouwens niet duidelijk of achter deze maatregelen überhaupt een visie schuilt. Het risico bestaat dat het geheel van deze maatregelen het onderwijs in een neerwaartse spiraal duwt. Zij hebben de indruk dat dit programmadecreet eerder “natte vingerwerk” is, waar de inhoud ondergeschikt is aan de beoogde besparingsgetallen.

Daarenboven druisen deze besparingen op een aantal vlakken in tegen het Vlaams Regeerakkoord.

Specifiek voor onderwijs hebben ze daarom volgende bemerkingen:

- Hoewel zij tevreden zijn dat het **basisonderwijs** niet de volle “kaasschaaf” moet doorstaan, snijden de besparingen effectief in de kernprocessen van de scholen. Zij hebben nu al geen marge meer om te besparen.
- De maatregelen voor het **basisonderwijs** maar ook voor het **secundair onderwijs** zijn beschreven als recurrent. Hier kan POV niet mee akkoord gaan. Zij pleiten ervoor om deze maatregelen te laten gelden voor één jaar, 2015, zodat voor 2016 kan gekeken worden om nieuwe accenten te leggen afhankelijk van de besparingsresultaten van 2015 en met een toekomstgerichte visie.
- Door binnen het secundair onderwijs de “kaasschaafmethode” te gebruiken worden de **TSO/BSO-scholen** zwaar getroffen terwijl in het Vlaams regeerakkoord staat dat bijzondere inspanningen gedaan zullen worden voor TSO/BSO.
- Een tragere groeistijging van de bandbreedte door die nu voorlopig één jaar op te schorten en de kans dat dit ook de volgende jaren zou kunnen gebeuren, is het flagrant niet honoreren van eerder gemaakte afspraken.
- De verhoging van het inschrijvingsgeld in het **volwassenenonderwijs** zal minder inschrijvingen tot gevolg hebben met bijhorend jobverlies. Wanneer er geen sociale correcties zullen doorgevoerd worden dan zal een grote groep die het moeilijk heeft, niet in aanmerking komen voor vermindering van inschrijvingsgeld.

- De verhoging van het maximum inschrijvingsgeld voor het volwassenenonderwijs per schooljaar naar 600 euro behandelt cursisten niet op dezelfde manier, omdat er een verschil is wanneer de cursist inschrijft in september of in februari. Als er dan toch een verhoging van het maximum inschrijvingsgeld moet komen, kan dit beter ingesteld worden op 300 euro per semester.
- In het kader van de evaluatie van het decreet volwassenenonderwijs werd een debat over het toekomstig volwassenenonderwijs in het vooruitzicht gesteld. In dit programmadecreet worden heel wat voorafnames gemaakt op dit debat zonder dat hieraan een duidelijke visie op het toekomstige volwassenenonderwijs aan de grondslag ligt.
- Tegen de afschaffing van de **consortia** hebben ze niet direct bezwaren maar het behoud van de werkingsgebieden van de consortia geeft problemen voor fusies over deze werkingsgebieden heen. Fusies die noodzakelijk zullen zijn om de in het Vlaams regeerakkoord vermelde schaalvergroting te kunnen realiseren.
- Dat de consortia omwille van een historisch sociaal passief nog een jaar langer (2015) zouden blijven bestaan als overgangsmaatregel (kostprijs 900.000 euro), mag niet leiden tot een vermindering van het deel van het inschrijvingsgeld dat naar de centra terug vloeit, zoals door de overheid werd voorgesteld tijdens de onderhandelingen. Het kan niet zijn dat het inschrijvingsgeld verhoogt en dat de centra minder middelen ontvangen omwille van een uitdoofscenario voor de consortia. De 900.000 euro mag men ook niet halen op andere onderwijsniveaus. Bedoeling moet zijn dat elk consortium eerstdaags een afrekening maakt van de nog resterende gelden, alsook van de aard van de contracten van het personeel en andere verbintenissen. Dit overzicht moet aan de Raad van Bestuur van elk consortium worden bezorgd zodat een uitdoofscenario op korte termijn wordt gerealiseerd.
- CLB wordt zwaar getroffen en de maatregelen druisen in tegen het Vlor memorandum dat pleit voor het openbreken van de sinds 2000 gesloten enveloppe. Het volledig doorvoeren van deze besparing maakt de werking van de centra op verschillende domeinen volstrekt onmogelijk en legt een ernstige hypotheek op de realisatie van het M-decreet en de verdere uitbouw van integrale jeugdhulp. Tegelijk is het niet langer mogelijk om het leerlingenvervoer voor de medisch onderzoeken met werkingsmiddelen te financieren.
De centra worden daarnaast verplicht om drastisch te besparen op de verplaatsingen van de medewerkers. Iets wat onmiddellijk een effect zal hebben op de schoolnabije en cliëntnabije werking van de centra. Deze besparingen worden doorgevoerd, los van de mogelijke resultaten van de audit. Waar de audit jarenlang de (drog)reden was om noodzakelijke investeringen in de CLB's uit te stellen, is het vandaag blijkbaar geen beletsel om deze besparingen door te voeren. De CLB's middelen geven op het niveau einde vorig eeuw is onverantwoord wanneer men ziet dat sindsdien de leerlingenbevolking gestegen is met ca. 165.000 gewogen leerlingen en de extra taken die er bij gekomen zijn (o.a. Integrale Jeugdhulp, M-decreet, ...).
In dit kader is de creatie van een "aanwendingspercentage omkadering CLB" voor POV niet aanvaardbaar.

De CLB's hebben nieuwe contracten afgesloten vanaf 1 september 2014 voor drie jaar en zullen deze contracten niet ten volle te kunnen honoreren. De vraag dient gesteld, wie hiervoor de verantwoordelijkheid neemt.

-. Wat de middelen voor de **kwaliteit van het onderwijs** betreft, komt men terug op eerder gemaakte afspraken. Eerder werd meegedeeld dat de besparingen op de pedagogische begeleidingsdiensten zouden gerealiseerd worden door een besparing van 20% op de middelen van SNPB. Nu blijkt dat daar bovenop nog eens 260 000 euro bespaard wordt, waardoor we op een vermindering van ca. 23,5% i.p.v. 20% komen. Zij vragen zich trouwens af waar deze 260 000 euro plots vandaan komt. De uitleg dat dit bedrag er komt omdat men verkeerde berekeningen gemaakt had bij de besparing bij de onderwijsinspectie snijdt volgens ons geen hout. Hun verbazing was groot toen ze vernamen dat de resterende middelen van SNPB zouden overgeheveld worden naar de pedagogische begeleidingsdiensten waardoor de activiteiten van SNPB de facto worden stopgezet. In het kader van het Vlaams Regeerakkoord waar ingeschreven staat dat de PBD's meer moeten samenwerken, wordt zo de enige structurele samenwerking opgeheven, wat zeer bevreemdend overkomt.

- Daarnaast stelt het decreet wel dat alle decretale opdrachten van SNPB overgedragen worden naar de PBD's. Dit zal met ca. 23,5% minder middelen (die vooral in personeel zitten) een onmogelijke taak worden, zeker wanneer de overheid ook nog de foci wil bepalen van wat zeker moet behouden blijven.

Als dan toch foci worden aangegeven (door de zin ' met bijzondere aandacht voor ...' in het programmadecreet) dan lijkt het hun vreemd dat dit enkel zou opgaan voor competentie- en taalontwikkeling. Het zou onaanvaardbaar zijn dat Vlaanderen het signaal geeft dat ICT-ondersteunend leren en innovatie in leerplicht- en volwassenenonderwijs er niet meer toe doen. Zij vinden het dan ook noodzakelijk om de bewuste zin in de memorie van toelichting bij afdeling 13 als volgt aan te vullen : ... *met bijzondere aandacht voor competentie-ontwikkeling in het kader van het M-decreet, de taalontwikkeling en innovatief onderwijs door integratie van ICT en e-leren in het leerplicht- en volwassenenonderwijs in het kader van de digitale geletterdheid die vereist wordt op de snel evoluerende arbeidsmarkt.*

Extra ondersteuning volwassenenonderwijs: 20% van de middelen voor de extra ondersteuning volwassenenonderwijs worden gekort, terwijl de decretale doelstellingen voor de pedagogische begeleidingsdiensten niet navenant aangepast worden. Daarenboven blijft de bepaling behouden dat 20% van deze middelen moeten gereserveerd worden voor kennis- en expertiseontwikkeling in het volwassenenonderwijs. Dit heeft een verregaande versnippering van de beperkte middelen tot gevolg. Dit staat bovendien haaks op de aanbeveling van de visitatiecommissie Monard die de begeleiding meer tot op de klasvloer wil. Een zinvollere piste zou h.i. zijn de besparing toe te passen op het luik kennis- en expertise, en enkel de netoverschrijdende curriculumontwikkeling hierin te behouden.

-. Ook de besparing van 10% op de nascholingsmiddelen van de PBD's is een inbreuk op de eerder gemaakte afspraak dat de besparing van de PBD's zou vervat zitten in de 20% op de SNPB-middelen. De aanpassing om de middelen uit de prioritaire nascholing, het vormingsfonds van directeurs en het vormingsfonds voor functioneringsgesprekken en evaluatie voor een groot gedeelte te laten terugvloeien naar de scholen is een eerste stap in de goede richting.

Zij zijn van mening dat ernstig moet nagegaan worden of het besparingsbedrag van 8,5 miljoen euro op de projecten niet kan opgetrokken worden om zo de besparingen op de kernprocessen van onderwijs te milderen.

Tot slot wensen zij nogmaals te onderstrepen dat door deze maatregelen de onderwijskwaliteit zal dalen, het personeel ontmoedigd zal raken, de klassen overvol zullen zitten en de jonge leerkrachten niet aan de bak zullen komen.

4. Standpunt van het Vlaams Secretariaat van het Katholiek Onderwijs

Het VSKO onderschrijft een protocol van niet-akkoord bij het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2015.

Het VSKO kan niet akkoord gaan met de lineaire besparingen van 2,3% voor het gewoon en buitengewoon basisonderwijs en 4,5 % voor het gewoon en buitengewoon secundair onderwijs op de werkingsmiddelen. Deze bijkomende besparingen, die bovenop de onvolledige indexering van deze middelen in de afgelopen jaren komt, grijpen zeer sterk in op de kernopdrachten van onderwijs. Het VSKO vreest dat scholen niet langer zullen kunnen investeren in het up to date houden van ICT-materiaal en in het nodige didactisch materiaal voor leraars en leerlingen. Ook de nieuwbouw van scholen komt in gevaar. Scholen zullen bij bouwdoSSIERS niet langer de nodige gelden hebben om het eigen aandeel te betalen (30% van de totale kostprijs voor het basisonderwijs en 40 % voor het secundair onderwijs). Het VSKO vraagt met aandrang dat de besparingen op de werkingsmiddelen ongedaan gemaakt worden of ten minste eenmalig zijn.

Het VSKO betreurt dat de besparingen onvoldoende gecompenseerd worden door flankerende maatregelen. De voorgestelde verhoging van de maximumfactuur in het basisonderwijs is onvoldoende. Het VSKO stelt voor om de maximumfactuur te verhogen met een bedrag dat evenredig is aan de besparingen op de werkingsmiddelen. Scholen zijn niet verplicht om het maximale bedrag aan ouders te vragen. Ze kunnen ervoor opteren om een deel of het geheel van de factuur zelf via de werkingstoelagen te dragen. Zeker scholen met een ruime financiering op basis van de leerlingenkenmerken kunnen daarvoor kiezen. Het VSKO vindt ook dat andere flankerende maatregelen noodzakelijk zijn. Het denkt in deze context aan een vrijstelling voor onderwijs van de vele bijkomende kosten die gepaard gaan met auteursrechten, SABAM,... ,een verlaging van de BTW voor nieuwbouw, het aandeel van schoolbesturen in gesubsidieerde bouwdoSSIERS beperken tot respectievelijk 20% voor basisonderwijs, 30% voor secundair onderwijs en 0% voor capaciteitsuitbreiding, mogelijkheid creëren om personeelsmiddelen om te zetten in werkingsmiddelen,...

Het VSKO betreurt voorts dat de Vlaamse Regering, in het verlengde van het Regeerakkoord om de rol van de overheid te beperken tot het 'wat', in zijn keuzes te weinig opteert voor de schrapping van structuren die overheidsinmenging versterken, leiden tot supplementaire overhead en onvoldoende meerwaarde bieden. In een besparingscontext vraagt het VSKO de onmiddellijke opheffing van de consortia, de schrapping van expertisenetwerken, LOP's, RTC's ea. De Vlaamse Regering kan dan de vrijgekomen middelen gebruiken om de besparingen op de werkingsmiddelen te milderen.

Specifiek voor het volwassenenonderwijs stelt het VSKO vast dat de verhoging van het inschrijvingsgeld integraal naar de overheid gaat. Bovendien zal, om het uitdoofjaar van de consortia te financieren, het bedrag dat de centra mogen behouden voor hun eigen werking naar beneden herzien worden. Het VSKO eist dat er duidelijkheid komt over hoeveel de centra van het inschrijvingsgeld zullen kunnen behouden vanaf 1 januari 2015 en of dit een recurrente besparing wordt of beperkt blijft tot het kalenderjaar 2015.

Voor de CLB's komen de besparingen op de werkingsmiddelen van 10% bovenop jaren van besparingen en niet indexeringen. Dit maakt dat de koopkracht van de centra, na het doorvoeren van deze besparing, meer dan 20% gedaald zal zijn in vergelijking met de start van de CLB's. Deze besparing maakt de organisatie van het gratis leerlingenvervoer in het kader van de medische onderzoeken dan ook volstrekt onmogelijk. Tegelijk moet er geknipt worden in de verplaatsingen in opdrachten wat een negatief effect zal hebben op de schoolnabije werking. De nieuwe opdrachten in het kader van het M-decreet vragen bijkomende inspanningen op het vlak van diagnostisch materiaal. Ook hier komen noodzakelijke investeringen op de helling. De steeds terugkerende opmerkingen van de onderwijsinspectie over de infrastructuur van de centra maken pijnlijk duidelijk wat de gevolgen zijn van jarenlange onder financiering.

De overheid eigent zich daarnaast het recht toe om in te breken op het aanwendingspercentage omkadering. Dit komt bovenop de gesloten omkaderingsenveloppe van de centra die, niet tegenstaande het groeiende leerlingenaantal, nooit aangepast is. Deze besparingen leggen dan ook een belangrijke hypotheek op de realisatie van het M-decreet en de verdere uitbouw van integrale jeugdhulp.

Zij begrijpen dat iedereen in het kader van besparingen inspanningen moet doen, maar niet zonder aanpassingen van de opdrachten. Op dit moment is de regelgeving volstrekt onaangepast om besparingen op personeel te realiseren zonder de werking ernstig in het gedrang te brengen.

5. Standpunt van het Overleg Kleine Onderwijsverstrekkers

Voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2014 – hoofdstuk 2 – Onderwijs,

Voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2015 – hoofdstuk 2 – Onderwijs.

Het Overleg Kleine Onderwijsverstrekkers kan niet akkoord gaan met de beide voorontwerpen.

Zelfs na de besprekingen over de beide voorontwerpen van programmadecreet is het moeilijk

om de door de overheid noodzakelijk geachte maatregelen juist in te schatten. Ze kunnen dus slechts heel globaal het niet-akkoord verantwoorden.

- Ze missen de achterliggende visie en het globaal zicht op de besparingen wat de middelen en het personeel betreft. Besparingen in dit programmadecreet worden nog verzwaaard en beïnvloed door de specifieke besparingen die in het vooruitzicht werden gesteld.
- Het is voor hen niet geheel duidelijk wat de ingangsdatum en de duur van alle beslissingen zal zijn en evenmin onder welke modaliteiten alles zal gerealiseerd worden. Ze denken hierbij bijvoorbeeld aan het vormingsfonds voor directeurs wat zal worden afgeschaft om ten goede te komen aan de nascholingsmiddelen voor scholen. Wat betekent dit voor de lopende jaarplanning van de vormingen voor nieuwe directeurs?
- In budgettaire moeilijke tijden moeten de middelen in de eerste plaats naar de scholen en school-betrokken ondersteuning kunnen gaan, waar ze nodig zijn voor kwaliteitsvol onderwijs. Een discussie over de relevantie van projecten kan worden gevoerd in overleg met de onderwijspartners.

De besparingsmaatregelen op de werkingsmiddelen die hier worden voorgesteld, zullen voor de scholen van OKO hard aankomen. Gevolgen zullen merkbaar zijn tot op de schoolvloer en zullen de kwaliteit van het onderwijs bedreigen. Niet alle kosten die gemaakt moeten worden zijn samendrukbaar. Bovendien is het onzeker hoelang deze besparingsmodus nog moet worden aangehouden.

Bovendien staat het leerplichtonderwijs voor een aantal belangrijke pedagogische en organisatorische uitdagingen zoals de uitvoering van het M-decreet. Omdat ook de ondersteunende diensten als de CLB's getroffen worden door besparingen komt de goede zorg voor leerlingen onder druk te staan.

Er blijven vragen over naar de gevolgen van alle structuurwijzigingen en besparingen voor pedagogische begeleidingsdiensten, voor de vier kleine pedagogische begeleidingsdiensten van OKO. Zij waren immers slechts ten dele betrokken bij het samenwerkingsverband SNPB.

De opdrachten voor alle pedagogische begeleidingsdiensten werden recent scherper gesteld: decretaal, door de visitatie en door de veelzijdige eisen die gesteld werden aan de verantwoording. Voor de kleine koepels van OKO is het van groot belang dat de verantwoordelijkheid voor ondersteuning van scholen in de eerste plaats bij de schoolnabije begeleiding ligt. Daartoe moeten er voldoende middelen ter beschikking blijven om de begeleidingsopdracht, ook op de schoolvloer, vanuit de eigen visie waar te kunnen maken. Samenwerking vanuit eigenheid is daarbij voor onze kleine koepels een meerwaarde.

Dat de plannings- en verantwoordingsstukken voor de verschillende opdrachten van de begeleidingsdiensten tot een geïntegreerde vorm werden teruggebracht na onderhandelingen, is een goede zaak.

II. Standpunt van de afvaardiging van de representatieve vakorganisaties

1. Voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2014 – Hoofdstuk 2 – Onderwijs, met uitzondering van de afdelingen die betrekking hebben op het hoger onderwijs

De onderwijsvakbonden zijn akkoord met het 'voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2014' uitgezonderd artikel 10.

De onderwijsvakbonden zijn niet akkoord met artikel 10 omdat dit artikel aan de Vlaamse minister van onderwijs een blanco cheque geeft om subsidies te verstrekken in het kader van SALK. De vraag stelt zich trouwens ook of de redenen die tijdens de onderhandelingen aangehaald werden om subsidies aan de stad Genk te geven geen discriminatie inhouden ten aanzien van andere gemeenten. De economische crisis leidt immers in het ganse land tot toename van de werkloosheid. Volgens de onderwijsvakbonden is deze blanco cheque ook geen goed signaal naar de scholen en centra die geconfronteerd worden met zeer ernstige besparingen.

2. Voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2015 – Hoofdstuk 2 – Onderwijs, met uitzondering van de afdelingen die betrekking hebben op het hoger onderwijs

De onderwijsvakbonden zijn niet akkoord met het 'voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2015' omwille van volgende redenen:

1. De keuze van de Vlaamse Regering om mordicus in 2015 een begroting in evenwicht te willen hebben, is volgens de onderwijsvakbonden fout. Vlaanderen zou beter geluisterd hebben naar Paul De Grauwe. Een begrotingsevenwicht is volgens hem een fetisjisme van jewelste. Er zijn momenten waarop je beter investeert: in onderwijs, in een beter openbaar vervoer, in alternatieve energiebronnen om stroomstoringen te voorkomen, in goede wegen... Hij verwijst naar bedrijven: *'Als bedrijven investeringen zouden doen zonder schulden te maken, zaten we nu nog in de middeleeuwen'*. Bovendien, zo stelt hij, is het waanzinnig om nu niet te investeren gelet op de extreem lage rente.

De keuzes die de Vlaamse Regering gemaakt heeft, hebben bovendien tot gevolg dat de gezinnen zullen betalen. De bedrijven en de hoge vermogens worden ontzien.

2. De onderwijsvakbonden kunnen alleen akte nemen van de verdeelsleutel die de Vlaamse Regering heeft gehanteerd om de besparingen op het onderwijs te spreiden over de verschillende onderwijsniveaus. De Vlaamse Regering is er tijdens de onderhandelingen niet in geslaagd ernstige argumenten te geven voor deze verdeelsleutel, behalve dan de reden dat ze het basisonderwijs wilde ontzien op basis van de geobjectiveerde onderfinanciering zoals aangetoond door het rapport van het Rekenhof en wetenschappelijke onderzoeken. Bij haar besparingsdrift heeft de Vlaamse Regering zich in grote mate gedragen als een boekhouder die alleen nog maar cijfers ziet.

3. Dit ontwerp van decreet maakt pijnlijk duidelijk, maar dan alleen nog maar gedeeltelijk, hoe Vlaanderen bespaart op onderwijs: door dit decreet vooral op werkmiddelen, door later nog te nemen maatregelen ook op personeel. Als de verdere plannen van de regering doorgang vinden, staan in het secundair onderwijs, het hoger onderwijs, het deeltijds kunstonderwijs, het

volwassenenonderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding meer dan 2 500 betrekkingen op de helling. In andere beleidsdomeinen kan men misschien de tering naar de nering zetten, taken afstoten of sponsors zoeken. In het onderwijs is de boodschap: meer werk met minder middelen en met minder personeel. Is dat de vertaling van volgende zin in het regeerakkoord: *'We kiezen uitdrukkelijk voor mensen. We zetten ... leraren ... opnieuw centraal. In hen willen we investeren.'*

De onderwijsvakbonden vragen dat er in het onderwijs een kerntakendebat wordt georganiseerd. Welke taken hebben scholen en centra en welke taken niet? Men kan de werkmiddelen van de scholen en centra en een vermindering van het personeelskorps niet doorvoeren zonder ook de kerntaken duidelijk af te bakenen of minstens te zeggen welke taken niet meer moeten uitgeoefend worden.

4. Minister Crevits verklaarde in De Standaard op 30 augustus: *'Deze besparingen moeten we doen, zoniet kunnen we niet investeren. En investeringen zijn hard nodig, om het onderwijs te verbeteren. Maar vooral in de scholenbouw. Dat is onze eerste prioriteit. Deze regering trekt er een half miljard euro extra voor uit.'*

De uitspraak van minister Crevits is duidelijk. Deze besparingsronde in het onderwijs is niet nodig omdat onderwijs boven zijn stand leeft, maar om te kunnen investeren: in de scholenbouw, in de sector welzijn en in de economie.

Investeringen in de scholenbouw zijn nodig, maar alleen daarin investeren is erg kortzichtig. Minder werkmiddelen kunnen een effect hebben op het pedagogisch comfort van de leraren. Minder personeel heeft een impact op de werkomstandigheden van de overblijvende personeelsleden. De Vlaamse regering zal bovendien rekening moeten houden met de plannen van de federale regering die sterk ingrijpen op de arbeidsvoorwaarden en de loopbaan van het onderwijzend personeel. Ook de niet-aanpassing van de financiering van het hoger onderwijs aan het stijgend aantal studenten zal de kwaliteit van het hoger onderwijs in het gedrang brengen.

5. Structurele besparingen bieden geen oplossing voor structurele problemen: de onderfinanciering van de hogescholen, het gebrek aan aanvangsbegeleiding, de opleiding en de professionalisering van leraren, het bestaande gebrek aan voldoende omkadering... Deze besparingen bieden alleen maar een gedeeltelijke oplossing voor het lerarentekort.

6. Vlaanderen heeft nood aan heel goed opgeleide mensen. Als Vlaanderen op onderwijs beknipt, zal dat effect hebben op langere termijn. Men moet trouwens niet goed zien om dat nu al op te merken. Maar zoals altijd zal het weer de schuld zijn van het onderwijs als een of ander gesubsidieerd rapport binnenkort die dalende kwaliteit nogmaals zichtbaar maakt. Deze besparingen zullen op langere termijn meer zullen kosten dan ze opbrengen.

7. In de septemberverklaring verklaarde de minister-president dat we de totale besparingsinspanning moeten leveren omwille van drie redenen: de saneringsbijdrage van de zesde staatshervorming, het bijstellen naar beneden toe van de groeiverwachtingen en de gewijzigde houding van Eurostat ten opzichte van een aantal alternatief gefinancierde initiatieven (zoals bijvoorbeeld de Scholen van Morgen). Ze veronderstellen dat deze verklaring gedragen is door de voltallige Vlaamse Regering. Maar dat betekent dan ook dat Vlaanderen - en dus ook onderwijs - minstens ten dele besparingen moet ondergaan omwille van verkeerde inschattingen in het verleden van de politieke overheid. Bovendien zegt Eurostat niet dat Vlaanderen verplicht wordt om een begroting in evenwicht in te dienen.

III. Engagements van de overheid

De overheid engageert zich om de opmerkingen van de vertegenwoordigers van het gemeenschapsonderwijs met betrekking tot diverse incorrecte en/of dubbele berekeningen die zijn toegepast om de besparingsdoelstelling 2015 te realiseren, grondig te onderzoeken met het oog op bijstellingen tijdens de begrotingscontrole 2015.

De overheid engageert zich om het onevenwicht in de besparingen die worden toegepast in het Vlaams Ondersteuningscentrum voor het Volwassenenonderwijs enerzijds, en de pedagogische begeleiding voor het volwassenenonderwijs anderzijds, grondig te onderzoeken met het oog op eventuele bijstellingen tijdens de begrotingscontrole 2015.

De overheid engageert zich om een onderzoek uit te voeren naar de praktische en financiële haalbaarheid van het instellen van een financiële begrenzing van het inschrijvingsgeld in het volwassenenonderwijs, die wordt toegepast per semester, met het oog op een eventuele aanpassing van het decreet bij een eerstvolgend verzameldecreet betreffende het onderwijs.

Vervolg protocol nr. 1 - SectX+C2+OOC

Brussel,

AFVAARDIGING VAN DE OVERHEID:

AFVAARDIGING VAN HET GO! ONDERWIJS VAN
DE VLAAMSE GEMEENSCHAP EN VAN DE
VERENIGINGEN VAN DE INRICHTENDE MACHTEN:

Voor het GO! onderwijs van de Vlaamse
Gemeenschap:

VOORZITTERS,

Voor het Onderwijssecretariaat
voor Steden en Gemeenten van de
Vlaamse Gemeenschap:

Geert BOURGEOIS,
Minister-president van de Vlaamse
Regering (SectX+C2)

Voor het Provinciaal Onderwijs Vlaanderen:

Voor het Vlaams Secretariaat
van het Katholiek Onderwijs

Hilde CREVITS,
Viceminister-president van de Vlaamse
Regering, Vlaams minister van Onderwijs
(OOC)

Voor het Overleg Kleine Onderwijs-
verstrekkers (FOPEM, IPCO, Steiner-federatie,
VOOP)

Vervolg protocol nr.1 - SectX+C2+OOC

LEDEN,

AFVAARDIGING VAN DE REPRESENTATIEVE
VAKORGANISATIES:

Voor de Algemene Centrale der
Openbare Diensten:

Annemie TURTELBOOM,
Viceminister-president van de Vlaamse
Regering, Vlaams minister van Begroting,
Financiën en Energie

Voor de Federatie van de Christelijke
Syndicaten der Openbare Diensten:

Liesbeth HOMANS,
Viceminister-president van de Vlaamse
Regering, Vlaams minister van
Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen,
Gelijke Kansen en armoedebestrijding

Voor het Vrij Syndicaat voor het
Openbaar Ambt:

PROTOCOL NR. 50

houdende de conclusies van de onderhandelingen die gevoerd werden
in de vergaderingen van het Vlaams onderhandelingscomité voor de
basiseducatie op 9 en 14 oktober 2014

VLAAMS ONDERHANDELINGSCOMITEE VOOR DE BASIS-EDUCATIE

Brussel, 17 oktober 2014

**PROTOCOL NR. 50 HOUDENDE DE CONCLUSIES VAN DE ONDERHANDELINGEN DIE GEVOERD
WERDEN IN DE VERGADERINGEN VAN HET VLAAMS ONDERHANDELINGSCOMITEE VOOR DE
BASIS-EDUCATIE OP 9 EN 14 OKTOBER 2014**

over

het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2014 – Hoofdstuk 2 – Onderwijs, Afdeling 4. Volwassenenonderwijs

en

het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2015 – Hoofdstuk 2 – Onderwijs, Afdeling 8. Vlaams Ondersteuningscentrum voor het Volwassenenonderwijs, Afdeling 14. Nascholing, Afdeling 17. Consortia volwassenenonderwijs

De afvaardiging van de overheid, werd samengesteld uit:

1. mevr. Hilde CREVITS, Viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs – voorzitter;
2. de hr. Geert BOURGEOIS, Minister-president van de Vlaamse Regering – lid;
3. mevr. Annemie TURTELBOOM, Viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie – lid;

De afvaardiging van de besturen, werd vertegenwoordigd door:

mevr. Karien HOSTE, directeur CBE Brugge-Oostende-Westhoek

de hr. Steven VAN DEN EYNDE, afgevaardigd bestuurder Federatie Centra voor Basiseducatie vzw

de hr. Rohnny BERDEN, directeur CBE Limburg-Midden-Noord

de hr. Jan VAN GOMPEL, directeur CBE Brussel

de hr. Bart HOREMANS, directeur VOCVO vzw

De afvaardiging van de drie representatieve vakorganisaties, te weten:

- de Algemene Centrale der Openbare Diensten (ACOD), werd vertegenwoordigd door:

de hr. Raf DE WEERDT, algemeen secretaris ACOD-onderwijs

- de Christelijke Onderwijscentrale (COC), werd vertegenwoordigd door:

mevr. Sylvie VANSPEYBROECK, nationaal secretaris

de hr. Jos VAN DER HOEVEN, secretaris-generaal COC

- het Vrij Syndicaat voor het Openbaar Ambt - Onderwijs (VSOA - onderwijs), werd vertegenwoordigd door:

de hr. Marnix HEYNDRIKX, secretaris

de hr. Björn VAN LYSEBETTEN, secretaris

de hr. Wauter LEENKNECHT, secretaris

I. Standpunt van de afvaardiging van de besturen

1. Programmadecreet 2014

De Federatie geeft een akkoord voor het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2014 – Hoofdstuk 2 – Onderwijs, Afdeling 4. Volwassenenonderwijs

De Federatie is tevreden dat de overheid in extra werkingsmiddelen heeft voorzien naar aanleiding van de extra VTE voor de capaciteitsuitbreiding NT2 ten gevolge de verhoging van het vereiste taalniveau naar A2 in het *decreet* betreffende het Vlaamse *integratie- en inburgeringsbeleid*. De Federatie vraagt aandacht voor het feit dat de middelen slechts een eenmalige injectie zijn voor het schooljaar 2014-2015 en dat er geen extra werkingsmiddelen voorzien zijn voor het schooljaar 2015-2016. Deze middelen zijn noodzakelijk om te kunnen blijven voorzien in de noodzakelijke infrastructuur, didactisch materiaal en ondersteuning/begeleiding van de leraren en om de extra administratie te kunnen ondervangen.

2. Programmadecreet 2015

De Federatie geeft een niet-akkoord voor het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2015 – Hoofdstuk 2 – Onderwijs, Afdeling 8. Vlaams Ondersteuningscentrum voor het Volwassenenonderwijs, Afdeling 14. Nascholing, Afdeling 17. Consortia volwassenenonderwijs

De federatie betreurt dat opnieuw bespaard wordt op onderwijs en bij gevolg op het menselijk kapitaal van de samenleving. In het regeerakkoord wordt gesteld dat *'het onderwijs in Vlaanderen van excellent niveau is - en daar mogen we trots op zijn. Evenzeer zijn er knelpunten. En die moeten we op een verstandige en gerichte manier aanpakken, als we die topositie willen behouden.'* Het oplossen van deze knelpunten vereist gerichte investeringen en geen besparingen.

De Federatie stelt eveneens vast dat de keuze is gemaakt om te besparen op netoverschrijdende samenwerking in onderwijs: vzw SNPB en de consortia voor volwassenenonderwijs worden weggeschreven. Samenwerking in het (volwassenen)onderwijs is fundamenteel belangrijk voor de verdere ontwikkeling en delen van expertise in onderwijs.

Het is eveneens betreurenswaardig vast te stellen dat de Vlaamse Regering de samenwerkingsovereenkomst met de Consortia voor volwassenenonderwijs vroegtijdig opzegt. Welke waarde heeft een samenwerkingsovereenkomst met de Vlaamse Regering nog wanneer ze zomaar kan opgezegd worden door een volgende Vlaamse Regering? Dit precedent geeft jammer genoeg weinig vertrouwen in de toekomst.

Bovendien is de opheffing van de consortia een gemiste kans. Het concept met betrekking tot leerloopbaanoriëntatie/leerwinkels en een mogelijk integratie met de Huizen van het Nederlands worden hiermee naar de prullenmand verwezen. Nochtans wordt verwacht van de centra dat ze intensief samenwerken om geïntegreerde trajecten en samenwerkingsverbanden uit te bouwen. (cfr. decreet betreffende het volwassenenonderwijs van 15 juni 2007). Schijnbaar zijn deze decretale opdrachten bij aanvang van de nieuwe legislatuur onbelangrijk geworden.

De Federatie wil eveneens dat de Vlaamse overheid snel werk maakt van een duurzame verankering van de coördinatie van onderwijs aan gedetineerden in het volwassenenonderwijs. Het regeerakkoord zet *'de leerlingen, leraren en schooldirecties opnieuw centraal. In hen willen we investeren. Want precies zij schrijven dagelijks op het terrein het concrete verhaal voor morgen. Daarvoor verdienen ze vertrouwen en passende steun. Van de overheid, maar ook breder, van de samenleving.'* Nochtans wordt er opnieuw bespaard op de ondersteuningsdiensten en de navorming in onderwijs, wat echter belangrijke elementen zijn bij de verdere professionalisering van de leraren en schooldirecties, wat uiteindelijk ten goed zou moeten komen van leerlingen, studenten en cursisten.

De Federatie vraagt tot slot dat er snel een billijke regeling wordt getroffen met betrekking tot de financiële bijdragen van de pedagogische begeleidingsdiensten/ Vocvo in het kader van de opdrachten van de decretale stuurgroep volwassenenonderwijs.

II. Standpunt van de afvaardiging van de representatieve vakorganisaties

1. Voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2014 – hoofdstuk 2 – Onderwijs, Afdeling 4. Volwassenenonderwijs

De vakbonden vinden het positief dat de overheid ook werkingsmiddelen voorziet, in het kader van de extra toegekende VTE's voor het inburgeringsbeleid (Artikel 7). Ze betreuren wel dat het slechts voor één jaar gebeurt. Het was logischer geweest om dit onmiddellijk voor twee jaar te doen zodat de toekenning van de werkingsmiddelen parallel zou lopen met de toekenning van de VTE's.

2. Voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2015 – hoofdstuk 2 – Onderwijs, Afdeling 8. Vlaams Ondersteuningscentrum voor het Volwassenenonderwijs, Afdeling 14. Nascholing, Afdeling 17. Consortia volwassenenonderwijs

De onderwijsvakbonden zijn niet akkoord met het 'voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2015' omwille van volgende redenen:

1. De keuze van de Vlaamse Regering om mordicus in 2015 een begroting in evenwicht te willen hebben, is volgens de onderwijsvakbonden fout. Vlaanderen zou beter geluisterd hebben naar Paul De Grauwe. Een begrotingsevenwicht is volgens hem een fetisjisme van jewelste. Er zijn momenten waarop je beter investeert: in onderwijs, in een beter openbaar vervoer, in alternatieve energiebronnen om stroomstoringen te voorkomen, in goede wegen... Hij verwijst naar bedrijven: *'Als bedrijven investeringen zouden doen zonder schulden te maken, zaten we nu nog in de middeleeuwen'*. Bovendien, zo stelt hij, is het waanzinnig om nu niet te investeren gelet op de extreem lage rente.

De keuzes die de Vlaamse Regering gemaakt heeft, hebben bovendien tot gevolg dat de gezinnen zullen betalen. De bedrijven en de hoge vermogens worden ontzien.

2. De onderwijsvakbonden kunnen alleen akte nemen van de verdeelsleutel die de Vlaamse Regering heeft gehanteerd om de besparingen op het onderwijs te spreiden over de verschillende onderwijsniveaus. De Vlaamse Regering is er tijdens de onderhandelingen niet in geslaagd ernstige argumenten te geven voor deze verdeelsleutel, behalve dan de reden dat ze het basisonderwijs wilde ontzien op basis van de geobjectiverde onderfinanciering zoals aangetoond door het rapport van het Rekenhof en wetenschappelijke onderzoeken. Bij haar besparingsdrift heeft de Vlaamse Regering zich in grote mate gedragen als een boekhouder die alleen nog maar cijfers ziet.

3. Dit ontwerp van decreet maakt pijnlijk duidelijk, maar dan alleen nog maar gedeeltelijk, hoe Vlaanderen bespaart op onderwijs: door dit decreet vooral op werkingsmiddelen, door later nog te nemen maatregelen ook op personeel. Als de verdere plannen van de regering doorgang vinden, staan in het secundair onderwijs, het hoger onderwijs, het deeltijds kunstonderwijs, het volwassenenonderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding meer dan 2 500 betrekkingen op de helling. In andere beleidsdomeinen kan men misschien de tering naar de nering zetten, taken afstoten of sponsors zoeken. In het onderwijs is de boodschap: meer werk met minder middelen en met minder personeel. Is dat de vertaling van volgende zin in het regeerakkoord: *'We kiezen uitdrukkelijk voor mensen. We zetten ... leraren ... opnieuw centraal. In hen willen we investeren.'*

De onderwijsvakbonden vragen dat er in het onderwijs een kerntakendebat wordt georganiseerd. Welke taken hebben scholen en centra en welke taken niet? Men kan de werkingsmiddelen van de scholen en centra en een vermindering van het personeelskorps niet doorvoeren zonder ook de kerntaken duidelijk af te bakenen of minstens te zeggen welke taken niet meer moeten uitgeoefend worden.

4. Minister Crevits verklaarde in De Standaard op 30 augustus: *'Deze besparingen moeten we doen, zoniet kunnen we niet investeren. En investeringen zijn hard nodig, om het onderwijs te verbeteren. Maar vooral in de scholenbouw. Dat is onze eerste prioriteit. Deze regering trekt er een half miljard euro extra voor uit.'*

De uitspraak van minister Crevits is duidelijk. Deze besparingsronde in het onderwijs is niet nodig omdat onderwijs boven zijn stand leeft, maar om te kunnen investeren: in de scholenbouw, in de sector welzijn en in de economie.

Investeringen in de scholenbouw zijn nodig, maar alleen daarin investeren is erg kortzichtig. Minder werkingsmiddelen kunnen een effect hebben op het pedagogisch comfort van de leraren. Minder personeel heeft een impact op de werkomstandigheden van de overblijvende personeelsleden. De Vlaamse regering zal bovendien rekening moeten houden met de plannen van de federale regering die sterk ingrijpen op de arbeidsvoorwaarden en de loopbaan van het onderwijzend personeel. Ook de niet-aanpassing van de financiering van het hoger onderwijs aan het stijgend aantal studenten zal de kwaliteit van het hoger onderwijs in het gedrang brengen.

5. Structurele besparingen bieden geen oplossing voor structurele problemen: de onderfinanciering van de hogescholen, het gebrek aan aanvangsbegeleiding, de opleiding en de professionalisering van leraren, het bestaande gebrek aan voldoende omkadering... Deze besparingen bieden alleen maar een gedeeltelijke oplossing voor het lerarentekort.

6. Vlaanderen heeft nood aan heel goed opgeleide mensen. Als Vlaanderen op onderwijs beknipt, zal dat effect hebben op langere termijn. Men moet trouwens niet goed zien om dat nu al op te merken. Maar zoals altijd zal het weer de schuld zijn van het onderwijs als een of ander gesubsidieerd rapport binnenkort die dalende kwaliteit nogmaals zichtbaar maakt. Deze besparingen zullen op langere termijn meer zullen kosten dan ze opbrengen.

7. In de septemberverklaring verklaarde de minister-president dat we de totale besparingsinspanning moeten leveren omwille van drie redenen: de saneringsbijdrage van de zesde staatshervorming, het bijstellen naar beneden toe van de groeiverwachtingen en de gewijzigde houding van Eurostat ten opzichte van een aantal alternatief gefinancierde initiatieven (zoals bijvoorbeeld de Scholen van Morgen). Ze veronderstellen dat deze verklaring gedragen is door de voltallige Vlaamse Regering. Maar dat betekent dan ook dat Vlaanderen - en dus ook onderwijs - minstens ten dele besparingen moet ondergaan omwille van verkeerde inschattingen in het verleden van de politieke overheid. Bovendien zegt Eurostat niet dat Vlaanderen verplicht wordt om een begroting in evenwicht in te dienen.

III. Engagements van de overheid

De overheid engageert zich om het onevenwicht in de besparingen die worden toegepast in het Vlaams Ondersteuningscentrum voor het Volwassenenonderwijs enerzijds, en de pedagogische begeleiding voor het volwassenenonderwijs anderzijds, grondig te onderzoeken met het oog op eventuele bijstellingen tijdens de begrotingscontrole 2015.

De overheid engageert zich om een onderzoek uit te voeren naar de praktische en financiële haalbaarheid van het instellen van een financiële begrenzing van het inschrijvingsgeld in het volwassenenonderwijs, die wordt toegepast per semester, met het oog op een eventuele aanpassing van het decreet bij een eerstvolgend verzameldecreet betreffende het onderwijs.

Vervolg protocol nr.50 - VOC BE

Brussel,

AFVAARDIGING VAN DE OVERHEID:

AFVAARDIGING VAN DE BESTUREN:

VOORZITTER,

Hilde CREVITS,
Viceminister-president van de Vlaamse
Regering, Vlaams minister van Onderwijs

LEDEN,

Geert BOURGEOIS,
Minister-president van de Vlaamse
Regering

Vervolg protocol nr. 50 - VOC BE

AFVAARDIGING VAN DE REPRESENTATIEVE
VAKORGANISATIES:

Voor de Algemene Centrale der Openbare
Diensten (ACOD):

Annemie TURTELBOOM,
Viceminister-president van de Vlaamse
Regering, Vlaams minister van Begroting,
Financiën en Energie

Voor de Christelijke Onderwijscentrale (COC):

Voor het Vrij Syndicaat voor het Openbaar
Ambt - Onderwijs (VSOA - onderwijs):

PROTOCOL NR. 63

houdende de conclusies van de onderhandelingen die gevoerd werden
in de vergaderingen van het Vlaams onderhandelingscomité voor
het hoger onderwijs op 14 oktober 2014

VLAAMS ONDERHANDELINGSCOMITEE VOOR HET HOGER ONDERWIJS

Brussel, 17 oktober 2014

**PROTOCOL NR. 63. HOUDENDE DE CONCLUSIES VAN DE ONDERHANDELINGEN DIE GEVOERD
WERDEN IN DE VERGADERINGEN VAN HET VLAAMS ONDERHANDELINGSCOMITEE VOOR HET HOGER
ONDERWIJS OP 14 OKTOBER 2014**

over

het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2014 – Hoofdstuk 2 – Onderwijs, Afdeling 7. Steunpunt Inclusief Hoger Onderwijs

en

het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2015 – Hoofdstuk 2 – Onderwijs, Afdeling 11. Hoger Onderwijs, Afdeling 15. Expertisenetwerken, Afdeling 19. Gedetacheerden vakbond Hoger Onderwijs, Afdeling 20. Vormingsfonds Hoger Onderwijs, Afdeling 21. Hogere Zeevaartschool, Afdeling 22. Toevoeging aan de werkingsuitkeringen van de hogeronderwijsinstellingen, Afdeling 23. Werkingsenveloppe van de hogescholen en universiteiten, Afdeling 24. Aanmoedigingsfonds, Afdeling 25. Registratie van studenten met een functiebeperking

De afvaardiging van de overheid, werd samengesteld uit:

1. mevr. Hilde CREVITS, Viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs – voorzitter;
2. de hr. Geert BOURGEOIS, Minister-president van de Vlaamse Regering – lid;
3. mevr. Annemie TURTELBOOM, Viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie – lid;
4. de hr. Philippe MUYTERS, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport – lid,

De afvaardiging van de besturen, werd vertegenwoordigd door:

mevr. Erika EECKHOUT, personeelsdirecteur van de Ersamushogeschool Brussel
mevr. Maria DE SMET, algemeen directeur LUCA School of Arts (LUCA)

de hr. Johan VEECKMAN, algemeen directeur Arteveldehogeschool
de hr. Erwin SAMSON, algemeen beheerder van de AP hogeschool
de hr. Bert HOOGEWIJS, algemeen directeur Hogeschool Gent
de hr. Serge SIMON, beheerder personeel en organisatie UA
de hr. Bert OVERLAET, directeur personeelsdienst KULeuven
de hr. Jeroen VANDEN BERGHE, logistiek beheerder UGent
de hr. Raf DEVOS, personeelsdirecteur VUB

De afvaardiging van de representatieve vakorganisaties, te weten:

- de Algemene Centrale der Openbare Diensten, werd vertegenwoordigd door:

de hr. Raf DE WEERDT, algemeen secretaris ACOD-onderwijs
de hr. Dany BOLLENS, stafmedewerker ACOD-onderwijs
de hr. Lorenzo EECLOO, afgevaardigde ACOD-overheidsdiensten

- de Federatie van de Christelijke Syndicaten der Openbare Diensten (de Christelijke Onderwijscentrale COC en ACV-openbare diensten), werd vertegenwoordigd door:

mevr. Stefanie VERMEIRE, afgevaardigde ACV – Openbare Diensten – Vlaamse universiteiten

de hr. Chris Herreman, secretaris ACV-openbare diensten – Vlaamse universiteiten
de hr. Rudy VAN RENTERGHEM, adjunct secretaris-generaal COC
de hr. Johan ROTTIERS, afgevaardigde COC

- het Vrij Syndicaat voor het Openbaar Ambt, werd vertegenwoordigd door:

de hr. Wauter LEENKNECHT, secretaris
de hr. Louis DE MEYERE, voorzitter
de hr. Tim VAN DE VOORDE, afgevaardigde VSOA

I. Standpunt van de afvaardiging van de besturen

Protocol van akkoord van de besturen bij het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2014 – hoofdstuk 2 Onderwijs

De **besturen** in het Vlaams Onderhandelingscomité voor het Hoger Onderwijs geven een **protocol van akkoord** bij het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2014 – hoofdstuk 2 Onderwijs.

Protocol van niet-akkoord van de besturen bij het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2015

De **besturen** in het Vlaams Onderhandelingscomité voor het Hoger Onderwijs geven een protocol van **niet akkoord** bij het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2015.

De besturen betreuren dat de minister van Onderwijs de helft van de geplande besparingen voor 2015 doorvoert in het Hoger Onderwijs. Het Hoger Onderwijs behelst nochtans slechts 17% van de totale onderwijsenveloppe in Vlaanderen. De zware besparing in het Vlaamse Hoger Onderwijs komt ongemeen hard aan omdat Vlaanderen zich met 1,4% van het BRP reeds onder de OESO-streefnorm van 2% bevindt.

De besturen wijzen op de omvang van de punctuele besparingen in het Hoger Onderwijs:

-Vooreerst was in 2015 een positieve financiële klik van ca. € 24,6 miljoen voorzien om het sterk stijgend aantal studenten in de hoger onderwijsinstellingen op te vangen. Het niet toekennen van deze klik betekent dat de evolutie van de studentenaantallen in het hoger onderwijs in Vlaanderen helemaal niet worden gevolgd, wat tot onaanvaardbare werkdruk leidt voor het personeel betaald met deze middelen.

- Daarnaast voert de overheid nog ca. € 26,4 miljoen lineaire besparingen door op de werkingsmiddelen van de hoger onderwijsinstellingen. De besturen wensen te onderstrepen dat vanuit deze middelen tot een zekere hoogte ook personeelsleden worden betaald. Het is dus een illusie om te stellen dat een besparing op de werkingsmiddelen geen effect heeft op de invulling van het personeelsbestand van universiteiten en hogescholen.

Verder betreuren de besturen ook nog de bijkomende generieke besparingen van ca. € 4,5 miljoen. Vooral de substantiële generieke besparing in de middelen van de sociale voorzieningen van ca. € 2,4 miljoen zijn moeilijk te rijmen met de inspanningen die het hoger onderwijs zal moeten leveren bij steeds stijgende studentenaantallen en een toenemende sociale problematiek.

Naast al deze aangekondigde besparingsmaatregelen leeft de overheid ook nog bepaalde eerder genomen financiële engagementen niet na. Onderstaande bijkomende elementen maken de besparingen voor het Hoger Onderwijs in 2015 extra pijnlijk:

- De besturen wijzen erop dat de overheid ook een bijkomende desindexering doorvoert op het onderwijsbudget: enerzijds wordt de component werkmiddelen niet geïndexeerd (besparing van bijna € 3 miljoen in het Hoger Onderwijs) en anderzijds zal men 0,1% minder toekennen dan beloofd in het looncomponent. De besturen wijzen erop dat deze systematische onderindexering en desindexeringsacties reeds jaren door de overheid worden gehandhaafd. Deze systematiek zorgt ervoor dat sinds 2008 de werkelijke evolutie van de kosten niet meer gevolgd worden, wat betekent dat een erosie plaatsvindt in de uitrustings- en verbruiksgoederen en investeringen alsook een effect heeft op het personeelsbestand.

- De besturen zijn verbolgen over het feit dat de door de overheid beloofde middelen van ca. € 1,6 miljoen voor de uitbouw van samenwerkingsverbanden voor het hoger beroepsonderwijs (niveau 5 van de Vlaamse Kwalificatiestructuur) in 2015 helemaal niet zullen worden toegekend, terwijl de arbeidsmarkt schreeuwt om studenten met een kwalitatief HBO5-niveau.

- Vervolgens wensen de besturen erop te wijzen dat in de hele overheidscommunicatie betreffende besparingen, geen woord wordt gerept over het grote tekort in de patronale bijdrage (kinderbijslag), ten gevolge van de 6^e staatshervorming. Er wordt bovendien geen enkele oplossing aangereikt voor de aanzienlijke financiële lasten die het gevolg zijn van het onvoldoende doorstorten van de middelen voor de patronale bijdragen en voor de uitvoering van art. 41 (III.58 codex HO).

- Tot slot betreuren de besturen dat het decretaal verankerde groeipad voor de sociale toelage van de universiteiten in 2015 en 2016 wordt geschrapt. Dit verbreekt het engagement van de overheid om de sociale toelage per student, ongeacht de instelling waarin hij/zij is ingeschreven, op een gelijkwaardig niveau te brengen.

De besturen vragen de overheid nog steeds duidelijke engagementen om de autonomie van de instellingen te versterken en de planlast te verminderen door administratieve vereenvoudiging. De besturen hebben in dit geval een concreet voorstel voor het tijdelijk opschorten van de lopende visitatieronde.

De besturen vragen de overheid uitdrukkelijk om via het VOC betrokken en geïnformeerd te blijven worden omtrent de inhoud van eventuele voorstellen voor wijziging van het betreffende decreet.

Omwille van bovenstaande redenen geven de besturen een protocol van **niet akkoord** bij het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2015.

II. Standpunt van de afvaardiging van de representatieve vakorganisaties

1. Voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2014 – Hoofdstuk 2 – Onderwijs

De onderwijsvakbonden zijn akkoord met het 'voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2014' uitgezonderd artikel 10.

De onderwijsvakbonden zijn niet akkoord met artikel 10 omdat dit artikel aan de Vlaamse minister van onderwijs een blanco cheque geeft om subsidies te verstrekken in het kader van SALK. De vraag stelt zich trouwens ook of de redenen die tijdens de onderhandelingen aangehaald werden om subsidies aan de stad Genk te geven geen discriminatie inhouden ten aanzien van andere gemeenten. De economische crisis leidt immers in het ganse land tot toename van de werkloosheid. Volgens de onderwijsvakbonden is deze blanco cheque ook geen goed signaal naar de scholen en centra die geconfronteerd worden met zeer ernstige besparingen.

2. Voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2015 – Hoofdstuk 2 – Onderwijs, Afdeling 11. Hoger Onderwijs, Afdeling 15. Expertisenetwerken, Afdeling 19. Gedetacheerden vakbond Hoger Onderwijs, Afdeling 20. Vormingsfonds Hoger Onderwijs, Afdeling 21. Hogere Zeevaartschool, Afdeling 22. Toevoeging aan de werkingsuitkeringen van de hogeronderwijsinstellingen, Afdeling 23. Werkingsenveloppe van de hogescholen en universiteiten, Afdeling 24. Aanmoedigingsfonds, Afdeling 25. Registratie van studenten met een functiebeperking

De onderwijsvakbonden ACOD Onderwijs, VSOA Onderwijs en FCSOD gaan niet akkoord met het 'voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2015' omwille van volgende redenen:

1. De keuze van de Vlaamse Regering om tegen elke prijs in 2015 een begroting in evenwicht te willen hebben, is volgens de onderwijsvakbonden fundamenteel fout. Vlaanderen zou beter geluisterd hebben naar economen zoals Paul De Grauwe. Een begrotingsevenwicht is volgens hem een fetisjisme van jewelste. Er zijn momenten waarop je beter investeert: in onderwijs, in een beter openbaar vervoer, in alternatieve energiebronnen om stroomstoringen te voorkomen, in goede wegen... Hij verwijst naar bedrijven: *'Als bedrijven investeringen zouden doen zonder schulden te maken, zaten we nu nog in de middeleeuwen'*. Bovendien, zo stelt hij, is het waanzinnig om nu niet te investeren gelet op de extreem lage rente. De keuzes die de Vlaamse Regering gemaakt heeft, hebben bovendien tot gevolg dat de gezinnen zullen betalen. De bedrijven en de hoge vermogens worden ontzien.

2. De onderwijsvakbonden kunnen alleen akte nemen van de verdeelsleutel die de Vlaamse Regering heeft gehanteerd om de besparingen op het onderwijs te spreiden over de verschillende onderwijsniveaus. De Vlaamse Regering is er tijdens de onderhandelingen niet in geslaagd ernstige argumenten te geven voor deze verdeelsleutel, behalve dan het feit dat ze het basisonderwijs wilde ontzien. Bij haar besparingsdrift heeft de Vlaamse Regering zich in grote mate gedragen als een blinde boekhouder die alleen nog maar onduidelijke cijfers ziet.

3. Dit ontwerp van decreet maakt pijnlijk duidelijk, maar dan alleen nog maar gedeeltelijk, hoe zwaar Vlaanderen bespaart op onderwijs: door dit decreet vooral op werkingsmiddelen, door

later nog te nemen maatregelen ook op personeel. Als de verdere plannen van de regering doorgang vinden, staan in het secundair onderwijs, het hoger onderwijs, het deeltijds kunstonderwijs, het volwassenenonderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding meer dan 2 500 betrekkingen op de helling.

Naar het hoger onderwijs is de boodschap duidelijk: meer werk met minder middelen en met minder personeel. Is dat de vertaling van volgende zin in het regeerakkoord: *'We kiezen uitdrukkelijk voor mensen. We zetten ... leraren ... opnieuw centraal. In hen willen we investeren.'*

De onderwijsvakbonden gaan er van uit dat er in het onderwijs een kerntakendebat wordt georganiseerd. Welke taken hebben (hogescholen, universiteiten en centra en welke taken niet? Men kan de werkingsmiddelen van de (hoge)scholen, universiteiten en centra en een vermindering van het personeelskorps niet doorvoeren zonder ook de kerntaken duidelijk af te bakenen of minstens te zeggen welke taken niet meer moeten uitgeoefend worden.

4. Minister Crevits verklaarde in De Standaard op 30 augustus: *'Deze besparingen moeten we doen, zoniet kunnen we niet investeren. En investeringen zijn hard nodig, om het onderwijs te verbeteren. Maar vooral in de scholenbouw. Dat is onze eerste prioriteit. Deze regering trekt er een half miljard euro extra voor uit.'*

De uitspraak van minister Crevits is duidelijk. Deze besparingsronde in het onderwijs is niet nodig omdat onderwijs boven zijn stand leeft, maar om te kunnen investeren: in de scholenbouw, in de sector welzijn en in de economie.

Investeringen in de scholenbouw zijn nodig, maar alleen daarin investeren is erg kortzichtig. Minder werkingsmiddelen kunnen een effect hebben op het pedagogisch comfort van de leraren. Minder personeel heeft een impact op de werkomstandigheden van de overblijvende personeelsleden.

De weigering tot aanpassing van de financiering van het hoger onderwijs aan het reeds decennialang stijgend aantal studenten zal de kwaliteit van het hoger onderwijs finaal onherstelbaar in het gedrang brengen.

5. Structurele besparingen bieden geen oplossing voor structurele problemen zoals de onderfinanciering van de hogescholen en universiteiten.

6. Vlaanderen heeft nood aan heel goed opgeleide mensen. Als Vlaanderen op onderwijs beknipt, zal dat effect hebben op langere termijn. Men moet trouwens niet goed zien om dat nu al op te merken. Maar zoals altijd zal het weer de schuld zijn van het onderwijs als een of ander gesubsidieerd rapport binnenkort die dalende kwaliteit nogmaals zichtbaar maakt. Deze besparingen zullen op langere termijn meer zullen kosten dan ze opbrengen.

7. In de septemberverklaring verklaarde de minister-president dat we de totale besparingsinspanning moeten leveren omwille van drie redenen: de saneringsbijdrage van de zesde staatshervorming, (technisch niet correct), het bijstellen naar beneden toe van de groeiverwachtingen en de gewijzigde houding van Eurostat ten opzichte van een aantal alternatief gefinancierde initiatieven (zoals bijvoorbeeld de Scholen van Morgen). We veronderstellen dat deze verklaring gedragen is door de voltallige Vlaamse Regering. Maar dat betekent dan ook dat Vlaanderen - en dus ook onderwijs - minstens ten dele besparingen moet ondergaan omwille van verkeerde inschattingen in het verleden van de politieke overheid. Bovendien zegt Eurostat niet dat Vlaanderen verplicht wordt om een begroting in evenwicht in te dienen.

Specifiek voor het hoger onderwijs stellen de onderwijsvakbonden vast dat engagementen uit het verleden over groeiperspectieven met de voeten worden getreden. De voorliggende besparingen zijn absoluut een zeer harde klap voor het hoger onderwijs. Het is daarom absoluut noodzakelijk dat er bijkomende maatregelen worden genomen om te pogen om de impact hiervan nog enigszins te matigen.

Deze maatregelen dienen de mogelijkheid te voorzien voor de instellingen om hun huidige contractuele personeelsleden, die een belangrijke rol spelen in de werking van de instelling maar wiens positie door de besparingen onder druk komt te staan, te verankeren binnen de instelling door hen (waar van toepassing) een statutaire positie te bieden. Tegelijk biedt dit alle instellingen de mogelijkheid om een vlottere interne mobiliteit te organiseren, en zo hun huidige personeelsbestand op een zo efficiënt mogelijke manier in te zetten.

Zij vragen dat de overheid zich engageert om de volgende concrete maatregelen uit te werken, en om nog dit jaar stappen te zetten om deze maatregelen om te zetten in regelgeving:

1) Het voorzien van een eenmalige uitzonderingsmaatregel waarbij de personeelsleden die momenteel reeds met een arbeidsovereenkomst zijn verbonden aan een instelling voor hoger onderwijs, en die niet voldoen aan de decretale voorwaarden voor overheveling zoals voorzien in artikel V.58 (universiteiten) respectievelijk artikel V.191 (hogescholen), alsnog zonder openbare vacature door de instelling in een statutair ambt zouden kunnen worden gerangschikt, dit natuurlijk mits instemming van de betrokkene.

Aangezien het geenszins de bedoeling is om de principes van de openbare vacature en de objectieve selectieprocedure uit te hollen, en het hier slechts mag gaan om een eenmalige uitzonderingsmaatregel, zou een instelling deze enkel kunnen toepassen op voorwaarde dat zij er zich toe verbindt om alle toekomstige wervingen voor de betrokken personeelscategorieën voortaan uit te voeren op een wijze die voldoet aan de decretale voorwaarden om desgevallend een latere overheveling naar een statutaire positie toe te laten.

De wijze waarop de toekomstige wervingen zullen gebeuren evenals de wijze waarop de voormelde overgangsmatregel in de praktijk zal worden toegepast, dienen te worden vastgelegd in een eigen reglement van de instelling.

2) Het voorzien van de mogelijkheid voor de universiteiten om jaarlijks een deel van de sociale toelage toe te voegen aan de werkingsuitkering, en dit onder de voorwaarden en volgens specifieke verder te onderhandelen modaliteiten.

Dit sluit aan bij de regeling die reeds is voorzien voor de hogescholen in het kader van het Decreet betreffende de studentenvoorzieningen in Vlaanderen (zoals blijkt uit de memorie van toelichting bij artikel 34 en 35 bij dit decreet:

<https://docs.vlaamsparlement.be/docs/stukken/2011-2012/g1618-1.pdf>), thans opgenomen in de Codex Hoger Onderwijs.

Voor de vrije instellingen die niet over deze mogelijkheid beschikken moet onderzocht worden hoe een gelijke behandeling gerealiseerd kan worden.

De onderwijsvakbonden verwerpen ook de forse besparingen op de sociale voorzieningen. Het is een maatregel die niet bepaald kenmerkend is voor een regering met een menselijk gelaat.

De vakbonden nemen tenslotte akte van het feit dat de middelen voor het aanmoedigingsfonds toegevoegd worden aan de werkingsuitkeringen d.m.v. de variabele OW componenten. Voor alle duidelijkheid stellen we hierbij er wel op rekenen dat de instellingen hun mondelinge bevestiging van hun beleid terzake verderzetten en correct financieren.

AFVAARDIGING VAN DE OVERHEID:

AFVAARDIGING VAN DE BESTUREN:

VOORZITTER,

Hilde CREVITS,
Viceminister-president van de Vlaamse
Regering, Vlaams minister van Onderwijs

LEDEN,

Geert BOURGEOIS,
Minister-president van de Vlaamse
Regering

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op gezamenlijk voorstel van de leden van de Vlaamse Regering;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Begroting, Financiën en Energie is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Algemeen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Onderwijs

Afdeling 1. Indexering werkingsmiddelen DKO

Art. 2. In artikel 3quater van het decreet van 31 juli 1990 betreffende het onderwijs-II, ingevoegd bij het decreet van 20 december 2012, wordt paragraaf 3 vervangen door wat volgt:

"§3. De werkingsmiddelen voor het schooljaar (X, X+1) (begrotingsjaar X+1) worden jaarlijks berekend als volgt:

Aantal toegekende leraarsuren voor het schooljaar (X, X+1) * bedrag per leraarsuur.

Het basisbedrag voor de studierichting Beeldende Kunst bedraagt 86,61 euro.

Het basisbedrag voor de studierichtingen Muziek, Woordkunst en Dans bedraagt 28,87 euro.

Deze basisbedragen worden vanaf het schooljaar 2013-2014 jaarlijks vermenigvuldigd met de aanpassingscoëfficiënt A die als volgt berekend wordt:

$A = (C_{x+1})/C_x$, waarbij:

1° C_{x+1} : de consumptie-index van de maand februari van het begrotingsjaar x+1;

2° C_x : de consumptie-index van de maand februari van het begrotingsjaar x."

Art. 3. Artikel 7 van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 juni 2005 houdende de organisatie en de financiering van de Koninklijke Beiaardschool Jef Denyn in Mechelen, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 7. De Beiaardschool ontvangt voor het schooljaar X, X+1 (begrotingsjaar X+1) een werkingsbudget dat jaarlijks als volgt berekend wordt:

Basisbedrag * aanpassingscoëfficiënt A

Het basisbedrag bedraagt 27.951 euro. Vanaf het schooljaar 2013-2014 wordt de aanpassingscoëfficiënt A als volgt berekend:

$A = (C_{x+1})/C_x$, waarbij:

1° C_{x+1} : de consumptie-index van de maand februari van het begrotingsjaar x+1;

2° C_x : de consumptie-index van de maand februari van het begrotingsjaar x.

Het bedrag wordt afgerond naar de hogere eenheid. Van de werkingsmiddelen wordt 60% uitbetaald in februari en 40% na voorlegging van de financiële rapportering met jaarrekening en balans, zoals bepaald in artikel 9."

Afdeling 2. Deeltijds kunstonderwijs

Art. 4. In het decreet van 10 juli 2008 houdende enkele dringende maatregelen voor het deeltijds kunstonderwijs, gewijzigd bij de decreten van 8 mei 2009, 9 juli 2010, 23 december 2011 en 19 juli 2013, wordt een hoofdstuk IIquater, dat bestaat uit artikel 8quater en artikel 8quinquies, ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk IIquater – Stopzetting en organieke omzetting van experimenten en tijdelijke projecten

Art. 8quater. De Vlaamse Regering kan experimenten bekrachtigd bij artikel 19 van het decreet van 9 december 2005 betreffende de organisatie van tijdelijke projecten in het onderwijs stopzetten.

Art. 8quinquies. Als de Vlaamse Regering een experiment of tijdelijk project beëindigt met het oog op opname van het opleidingsaanbod in de structuur van het deeltijds kunstonderwijs zoals bepaald in hoofdstuk II van het besluit van de Vlaamse Regering van 31 juli 1990 houdende organisatie van het deeltijds kunstonderwijs, studierichting “beeldende kunst”, en in hoofdstuk II van het besluit van de Vlaamse Regering van 31 juli 1990 houdende organisatie van het deeltijds kunstonderwijs, studierichting “muziek”, “woordkunst” en “dans”, regelt zij voor de betrokken instellingen en leerlingen de overgang naar de organieke opleidingsstructuur.

Daarbij kan zij afwijken van artikel 49ter van het besluit van de Vlaamse Regering van 31 juli 1990 houdende organisatie van het deeltijds kunstonderwijs, studierichting “beeldende kunst”, ingevoegd bij decreet van 18 december 2009 en gewijzigd bij decreet van 23 december 2010 en van artikel 57ter van het besluit van de Vlaamse Regering van 31 juli 1990 houdende organisatie van het deeltijds kunstonderwijs, studierichting “muziek”, “woordkunst” en “dans”, ingevoegd bij decreet van 18 december 2009 en gewijzigd bij decreet van 23 december 2010.”

Afdeling 3. Begrotingsfonds departement Onderwijs en Vorming

Art. 5. In het decreet van 20 december 2013 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2014, worden in hoofdstuk 17. Onderwijs de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in de titel van afdeling 1, worden de woorden “Dienstverlening Onderwijscommunicatie” vervangen door de woorden “departement Onderwijs en Vorming”;

2° aan artikel 41, §1, wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“In afwijking van het eerste lid, draagt het begrotingsfonds met ingang van 1 april 2014 de naam begrotingsfonds departement Onderwijs en Vorming.”.

Afdeling 4. Volwassenenonderwijs

Art. 6. In artikel 107 van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs worden volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan het eerste lid worden de volgende zinnen toegevoegd:

“Indien het afzonderlijk groeipcentage van een indeling niet overschreden is, wordt het resterend aantal leraarsuren herverdeeld over de andere indelingen. De Vlaamse Regering bepaalt de wijze van vastleggen en herverdelen van de groei.”;

2° het derde lid wordt opgeheven.

Art. 7. In hetzelfde decreet wordt een artikel 196quinquies ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 196quinquies. §1. Voor het schooljaar 2014-2015 wordt in uitvoering van artikel 29, §1, van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid een eenmalige toekenning gedaan van werkingsmiddelen aan de centra voor basiseducatie voor een totaalbedrag van 312.000 euro ten laste van de begroting 2014.

§2. Deze bijkomende werkingsmiddelen worden op basis van de referteperiode 2012-2013 verdeeld naar rato van het aantal unieke cursisten Nederlands als tweede taal in een inburgeringstraject.

§3. De middelen kunnen enkel aangewend worden voor de organisatie van de opleiding Nederlands tweede taal richtgraad 1 van het leergebied Nederlands als tweede taal van de basiseducatie voor de centra voor basiseducatie."

Afdeling 5. Contingent detacheringen

Art. 8. In artikel 77quater, §2, derde lid, van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het gemeenschaps-onderwijs, ingevoegd bij het decreet van 14 februari 2003 en het laatst gewijzigd bij het decreet van 25 april 2014, wordt het getal "45" vervangen door het getal "43".

Art. 9. In artikel 51quater, §2, derde lid, van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding, ingevoegd bij het decreet van 14 februari 2003 en het laatst gewijzigd bij het decreet van 25 april 2014, wordt het getal "45" vervangen door het getal "43".

Afdeling 6. Subsidies aan lokale besturen in het kader van innovatieve technologische opleidings- en vormingsprojecten

Art. 10. §1. De Vlaamse Regering kan, rekening houdend met de beschikbare kredieten en uiterlijk tot 31 december 2019, subsidies verstrekken aan lokale besturen in het kader van de aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt.

Opdat lokale besturen hiervoor in aanmerking kunnen komen, beantwoordt de gemeente ten minste aan volgende gezamenlijke voorwaarden:

- 1° er doen zich in de gemeente uitzonderlijke en ongunstige lokale ontwikkelingen voor op socio-economisch vlak met ingrijpende maatschappelijke repercussies, waaronder alleszins stijgende werkloosheid;
- 2° de gemeente kampt met een structureel hoge jeugdwerkloosheid;
- 3° er is in de gemeente een manifeste kloof tussen de studiekeuzes van onderwijsgebruikers enerzijds en de gevraagde technische profielen op de arbeidsmarkt anderzijds;
- 4° de beschikbare infrastructuur en -uitrusting in de gemeente is ontoereikend om tegemoet te komen aan de, in functie van de socio-economische omstandigheden, lokale onderwijsbehoeften;
- 5° de gemeente is gelegen in een regio die onder een Europees socio-economisch gunstregime valt.

De Vlaamse Regering kan bijkomende voorwaarden opleggen.

§2. De subsidies strekken ertoe de kosten te dekken van investerings- en uitrustingsgoederen die bestemd zijn om innovatieve technologische opleidings- en vormingsprojecten op te zetten in samenwerking met VDAB en Syntra voor een

brede doelgroep, gericht op tewerkstellingsperspectieven en tewerkstelling. Een brede doelgroep betekent ook openstelling voor niet-inwoners van de betrokken gemeente.

§3. Voor de projectuitvoering wordt een orgaan opgericht, waarin naast het lokale bestuur andere partners participeren. Die andere partners zijn alleszins publieke opleidingsverstrekkers en schoolbesturen van door de Vlaamse Gemeenschap erkende onderwijsinstellingen met één of meer vestigingsplaatsen in de betrokken gemeente.

De schoolbesturen die in het orgaan participeren behartigen tevens de belangen van andere besturen en instellingen uit het onderwijs die gebruikmaken van het gesubsidieerde project.

Het lokale bestuur dat in het orgaan participeert, treedt ten aanzien van de Vlaamse Regering op als vertegenwoordiger van het orgaan en is ontvanger van de subsidies.

§4. De Vlaamse Regering bepaalt de modaliteiten van de toekenning van de subsidies en van de verantwoording inzake aanwending ervan.

§5. Een lokaal bestuur dat voor subsidies in aanmerking wil komen, richt een gemotiveerd aanvraagdossier aan de minister, bevoegd voor het onderwijs. De aanvraag bevat alleszins het engagement tot oprichting van het orgaan, als vermeld in §3, voorafgaand aan de betaling van de eerste subsidieschijf.

Afdeling 7. Steunpunt Inclusief Hoger Onderwijs

Art. 11. Aan artikel VI.61 van het decreet van 25 april 2014 betreffende het onderwijs XXIV wordt de zin "Artikel VI.28 heeft uitwerking met ingang van 1 juli 2014." toegevoegd.

Hoofdstuk 3. Bpost - Afschaffing van gelijkstelling met Staat voor wat betreft de belastingen

Art. 12. Artikel 7, eerste lid, van de wet van 6 juli 1971 betreffende de oprichting van bpost en betreffende sommige postdiensten, gewijzigd bij de wetten van 21 maart 1991 en 13 december 2010, en hernummerd bij de wet van 1 april 2007, wordt opgeheven, met betrekking tot alle taksen, rechten, retributies en belastingen ten bate van de Vlaamse Gemeenschap, voor zover het daarbij niet gaat om een uitzondering bepaald overeenkomstig artikel 170, §2, tweede lid, van de Grondwet 1994.

Art. 13. Artikel 7, eerste lid, van dezelfde wet, gewijzigd bij de wetten van 21 maart 1991 en 13 december 2010, en hernummerd bij de wet van 1 april 2007, wordt opgeheven met betrekking tot alle taksen, rechten, retributies en belastingen ten bate van het Vlaamse Gewest, voor zover het daarbij niet gaat om een uitzondering bepaald overeenkomstig artikel 170, §2, tweede lid, van de Grondwet 1994.

De opheffing, vermeld in het eerste lid, geldt ook ten aanzien van de opdecim, vermeld in artikel 2.2.4.0.5, §2, van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013.

Hoofdstuk 4. Winwinlening

Art. 14. Aan artikel 2 van het decreet van 19 mei 2006, gewijzigd bij het decreet van 10 december 2010, worden een punt 9° en een punt 10° toegevoegd, die luiden als volgt:

- “9° wetboek van de inkomstenbelastingen 1992: wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 van 10 april 1992, met inbegrip van alle latere wijzigingen;
- 10° bijzondere financieringswet: bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten, met inbegrip van alle latere wijzigingen.”.

Art. 15. In artikel 4 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 10 december 2010 en 5 juli 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in paragraaf 1, vijfde lid, wordt de zinsnede “, vermeld in artikel 5, §1, eerste lid” vervangen door de zinsnede “van de Winwinlening”;
- 2° in paragraaf 2, eerste lid, 5°, wordt de zinsnede “vermeld in artikel 5, §4,” opgeheven;
- 3° er wordt een paragraaf 3 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§3. De Vlaamse Regering bepaalt de vormvoorwaarden en de procedure van registratie en schrapping van de Winwinlening.”.

Art. 16. Artikel 5 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 10 december 2010 en 12 juli 2013, wordt opgeheven.

Art. 17. In hoofdstuk 6, afdeling 1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 10 december 2010, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° het opschrift van afdeling 1 wordt vervangen door wat volgt:

“Afdeling 1. Jaarlijks belastingkrediet”;
- 2° in artikel 8 wordt het woord “belastingvermindering” telkens vervangen door het woord “belastingkrediet”;
- 3° in artikel 8 wordt de zinsnede “de belastingvermindering” telkens vervangen door “het belastingkrediet”;
- 4° in artikel 8, paragraaf 1, eerste lid, wordt de zinsnede “en inwoner is van het Vlaamse Gewest,” vervangen door de zinsnede “, zoals gelokaliseerd in het Vlaamse Gewest overeenkomstig artikel 5/1, §2, van de bijzondere financieringswet”;
- 5° in artikel 8, paragraaf 1, wordt het tweede lid opgeheven;
- 6° in artikel 8, paragraaf 5, wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

“Het belastingkrediet wordt alleen verleend, als de kredietgever per aanslagjaar bij zijn aangifte in de personenbelasting het bewijs levert, vermeld in artikel 7, eerste en tweede lid.”;
- 7° in artikel 8, paragraaf 5, zesde lid, wordt de zinsnede “overeenkomstig artikel 5, §4,” opgeheven;

8° in artikel 8 wordt paragraaf 6 opgeheven;

9° in artikel 8, paragraaf 7, wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“Het belastingkrediet wordt aangerekend conform artikel 178/1, §2, tweede lid, 3°, van het wetboek van de inkomstenbelastingen 1992.”.

Art. 18. In hoofdstuk 6, afdeling 2, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 10 december 2010, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het opschrift van afdeling 2 wordt vervangen door wat volgt:

“Afdeling 2. Eenmalig belastingkrediet”;

2° in artikel 9 wordt de zinsnede “een eenmalige belastingvermindering” telkens vervangen door het woord “een eenmalig belastingkrediet”;

3° in artikel 9 wordt de zinsnede “de eenmalige belastingvermindering” telkens vervangen door “het eenmalig belastingkrediet”;

4° in artikel 9 wordt paragraaf 1 vervangen door wat volgt:

“§1. Aan de kredietgever wordt een eenmalig belastingkrediet onder de volgende voorwaarden toegekend:

- a) tijdens of binnen maximaal zes maanden na de looptijd van de lening doet zich een van de gevallen, vermeld in artikel 4, §2, 1°, voor;
- b) de kredietnemer kan een deel of het geheel van de Winwinlening niet terugbetalen;
- c) de kredietgever is onderworpen aan de personenbelasting, zoals gelokaliseerd in het Vlaamse Gewest overeenkomstig artikel 5/1, §2, van de bijzondere financieringswet;
- d) de kredietgever heeft de Winwinlening opeisbaar gesteld.”;

5° in artikel 9 van hetzelfde decreet wordt paragraaf 2 vervangen door wat volgt:

“§2. Het bedrag van de hoofdsom dat tijdens het belastbaar tijdperk definitief verloren is gegaan, wordt genomen als berekeningsgrondslag van het eenmalig belastingkrediet.”;

6° in artikel 9, paragraaf 5, vierde lid, wordt de zinsnede “overeenkomstig artikel 5, §4,” opgeheven;

7° in artikel 9, paragraaf 6, wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“Het belastingkrediet wordt aangerekend conform artikel 178/1, §2, tweede lid, 3°, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992.”.

Hoofdstuk 5. Landbouw

Afdeling 1. Fonds Gemeenschappelijk Landbouwbeleid

Art. 19. Aan artikel 34, §2, van het decreet van 29 juni 2007 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2007 worden een punt 8° en een punt 9° toegevoegd, die luiden als volgt:

“8° het gedeelte van de verschuldigde productieheffingen en overschotheffingen in de suikersector dat het Vlaams Betaalorgaan mag inhouden;

- 9° bij debiteuren verbeurd verklaarde zekerheden en het gedeelte van de ELGF debiteuren bij onregelmatigheden of nalatigheden, waarbij de opbrengst voor het Vlaams Betaalorgaan is.”.

Afdeling 2. Vlaams Landbouwinvesteringsfonds

Art. 20. In artikel 12 van het decreet van 22 december 1993 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1994, gewijzigd bij de decreten van 24 december 2004, 23 juni 2006 en 28 juni 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° er wordt een paragraaf 1/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

“§1/1. Het VLIF heeft naast de taak vermeld in paragraaf 1 tot taak de btw-plichtige activiteiten uit te oefenen van het Belgisch Interventie- en Restitutiebureau die haar toegewezen waren tot voor de overdracht ervan ingevolge artikel 16 van de Bijzondere Wet van 6 januari 2014 met betrekking tot de Zesde Staatshervorming.

De Vlaamse Regering kan het VLIF eveneens belasten met andere activiteiten die tot voor de overdracht ervan ingevolge artikel 16 van de Bijzondere wet van 6 januari 2014 met betrekking tot de Zesde Staatshervorming aan het Belgisch Interventie- en Restitutiebureau waren toegewezen.”;

- 2° er wordt een paragraaf 3/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

“§3/1. Het VLIF is naast het doel vermeld in paragraaf 3, belast met:

- 1° de regeling van de particuliere en openbare opslag, vermeld in verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 tot vaststelling van een gemeenschappelijke ordening van de markten voor landbouwproducten en tot intrekking van de verordeningen (EEG) nr. 922/72, (EEG) nr. 234/79, (EG) nr. 1037/2001 en (EG) nr. 1234/2007 van de Raad en in verordening (EU) nr. 1306/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 inzake de financiering, het beheer en de monitoring van het gemeenschappelijk landbouwbeleid en tot intrekking van verordeningen (EEG) nr. 352/78, (EG) nr. 165/94, (EG) nr. 2799/98, (EG) nr. 814/2000, (EG) nr. 1290/2005 en (EG) nr. 485/2008 van de Raad;

- 2° de opdrachten die haar door de Vlaamse Regering worden gegeven in het kader van het landbouwbeleid.”;

- 3° aan paragraaf 4 wordt een punt f) toegevoegd, dat luidt als volgt:

“f) retributies die worden opgelegd voor het sluiten van opslagcontracten.”;

- 4° er wordt een paragraaf 10 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§10. Het VLIF neemt de in paragraaf 1/1 bedoelde taken op vanaf 16 oktober 2014.”.

Hoofdstuk 6. Bestuurlijke verandering van de inspectiediensten Werk en Sociale Economie

Art. 21. In artikel 3, punt 10°, van het decreet van 30 april 2004 tot uniformisering van de toezichts-, sanctie- en strafbepalingen die zijn opgenomen in de regelgeving van de sociaalrechtelijke aangelegenheden, waarvoor de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest bevoegd zijn, gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2010, worden de woorden “afdeling Inspectie Werk en Sociale Economie” vervangen door de woorden “Afdeling Toezicht en Handhaving”.

Art. 22. In artikel 9, §4, derde lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2010, worden de woorden "afdeling Inspectie Werk en Sociale Economie" vervangen door de woorden "Afdeling Toezicht en Handhaving van het Departement Werk en Sociale Economie".

Art. 23. In artikel 12, eerste lid, van het zelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2010, worden de woorden "afdeling Inspectie Werk en Sociale Economie" vervangen door de woorden "Afdeling Toezicht en Handhaving van het Departement Werk en Sociale Economie".

Art. 24. In artikel 17 van het decreet van 10 december 2010 betreffende de private arbeidsbemiddeling, worden de woorden "afdeling Inspectie" vervangen door de woorden "Afdeling Toezicht en Handhaving".

Art. 25. In artikel 20, §4, van hetzelfde decreet worden de woorden "afdeling inspectie" vervangen door de woorden "Afdeling Toezicht en Handhaving van het Departement Werk en Sociale Economie".

Hoofdstuk 7. Pensioenfondsen VRT

Art. 26. In artikel 29, tweede lid, 2°, van het decreet van 25 april 2014 betreffende de rustpensioenen, toegekend aan de vastbenoemde personeelsleden van de Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie en betreffende de overlevingspensioenen, toegekend aan de rechtverkrijgenden van die personeelsleden worden de woorden "uiterlijk op de eerste dag van de tweede maand die volgt op de datum van de bekendmaking van dit decreet in het Belgisch Staatsblad." vervangen door de woorden "en dit tot op een specifiek door de Vlaamse Regering te bepalen datum en uiterlijk op 31 december 2015".

Hoofdstuk 8. Terugbetalingen van kunstenaarstoelagen

Art. 27. Aan artikel 22, §2, van het decreet van 21 december 1990 houdende begrotingstechnische bepalingen alsmede de bepalingen tot begeleiding van de begroting 1991, gewijzigd bij het decreet van 21 november 2008, wordt een punt 7° toegevoegd, dat luidt als volgt:

"7° terugbetalingen van kunstenaarstoelagen verleend op basis van het Kunstendecreet van 13 december 2013."

Hoofdstuk 9. Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Art. 28. In artikel 2 van het decreet van 7 juli 1998 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 1998, vervangen bij het decreet van 19 december 2003, gewijzigd bij het decreet van 8 juli 2011 en gewijzigd bij het decreet van 21 december 2012, wordt paragraaf 3/2 vervangen door wat volgt:

"§3/2. Ten laste van dit Fonds wordt, conform het protocolakkoord van 28 september 2009, door de Vlaamse overheid, in het kader van het Vlaams bevolkingsonderzoek naar dikkedarmkanker, de aankoop betaald van de testen ter opsporing van occult bloed in de stoelgang, evenals de lezing van de testen door een daartoe aangeduid laboratorium, het versturen van de uitnodigingen en de testkits en het verwerken van de uitslagen."

Hoofdstuk 10. Jeugdbeleid

Art. 29. In artikel 4, §4, eerste lid, van het decreet van 6 juli 2012 houdende de ondersteuning en stimulering van het lokaal jeugdbeleid en de bepaling van het

provinciaal jeugdbeleid wordt de zinsnede “ten minste 21.760.000 euro” vervangen door de zinsnede “ten minste 21.298.000 euro”.

Hoofdstuk 11. Slotbepalingen

Art. 30. Dit decreet heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2014, met uitzondering van:

- artikel 4, dat uitwerking heeft met ingang van 30 augustus 2014;
- artikel 5, dat uitwerking heeft met ingang van 1 april 2014;
- artikel 7, dat uitwerking heeft met ingang van 1 september 2014;
- artikel 12 en 13, die uitwerking hebben vanaf aanslagjaar 2013. Voor wat de belastingen betreft die niet in beheer zijn bij de Vlaamse Belastingdienst hebben artikel 12 en 13 uitwerking met ingang van 1 januari 2013;
- artikel 14 tot en met 18, die uitwerking hebben met ingang van 1 juli 2014;
- artikel 19 en 20, die uitwerking hebben met ingang van 16 oktober 2014;
- artikel 21 tot en met 25, die uitwerking hebben met ingang van 1 juni 2014;
- artikel 26, dat uitwerking heeft met ingang van 1 augustus 2014.

Brussel, 17 oktober 2014.

De minister-president van de Vlaamse Regering en
Vlaamse minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Onderwijs,

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Begroting, Financiën en Energie,

Annemie TURTELBOOM

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen,
Gelijke Kansen en Armoedebestrijding,

Liesbeth HOMANS

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand,
Toerisme en Dierenwelzijn,

Ben WEYTS

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Jo VANDEURZEN

De Vlaamse minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport,
Philippe MUYTERS

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw,
Joke SCHAUVLIEGE

De Vlaamse minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel,
Sven GATZ